

Euroopan unionin virallinen lehti

C 267

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

53. vuosikerta

1. lokakuuta 2010

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

I Päättöslauselmat, suositukset ja lausunnot

PÄÄTÖSLAUSELMAT

Alueiden komitea

9. ja 10. kesäkuuta 2010 pidetty 85. täysistunto

2010/C 267/01	Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta "Parempi välineistö Eurooppa 2020 -strategian toimeenpanoa varten: jäsenvaltioiden ja unionin talous- ja työllisyyspolitiikkojen yhdenmetyt suuntaviivat"	1
2010/C 267/02	Alueiden komitean päätöslauselma alue- ja paikallisviranomaisten aiempaa aktiivisemmasta osallistumisesta Eurooppa 2020 -strategiaan	4

LAUSUNNOT

Alueiden komitea

9. ja 10. kesäkuuta 2010 pidetty 85. täysistunto

2010/C 267/03	Alueiden komitean oma-aloitteinen lausunto aiheesta "YMP:n tulevaisuus vuoden 2013 jälkeen"	6
2010/C 267/04	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Laajentumisstrategia sekä vuosien 2009 ja 2010 tärkeimmät haasteet: mahdolliset ehdokasvaltiot"	12
2010/C 267/05	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Kevätpaketti: EU:n toimintasuunnitelma vuosituuhannen kehitystavoitteiden saavuttamiseksi"	17

FI

Hinta: 4 EUR

(jatkuu kääntöpuolella)

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö (<i>jatkoa</i>)	Sivu
2010/C 267/06	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Kaupparekistereiden yhteenliittäminen"	22
2010/C 267/07	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Kaupunkien elvyttämisen rooli Euroopan tulevassa kaupunkikehityksessä"	25
2010/C 267/08	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Biologista monimuotoisuutta koskeva eurooppalainen ja kansainvälinen politiikka vuoden 2010 jälkeen"	33
2010/C 267/09	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Kohti yhdenmukaista meripolitiikkaa hallintotapojen parantamiseksi Välimerellä"	39
2010/C 267/10	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Lapsen oikeuksien turvaamiseksi Euroopan unionissa tehtävä alue- ja paikallisyhteistyö"	46

III Valmistavat säädökset

Alueiden komitea

9. ja 10. kesäkuuta 2010 pidetty 85. täysistunto

2010/C 267/11	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Euroopan kulttuuriperintötunnus"	52
2010/C 267/12	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Kansalaisaloite"	57

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

ALUEIDEN KOMITEA

9. JA 10. KESÄKUUTA 2010 PIDETTY 85. TÄYSISTUNTO

Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta ”Parempi välineistö Eurooppa 2020 -strategian toimeenpanoa varten: jäsenvaltioiden ja unionin talous- ja työllisyyspolitiikkojen yhdenmetyt suuntaviivat”

(2010/C 267/01)

ALUEIDEN KOMITEA

1. **kannattaa** ehdotusta vähentää talous- ja työllisyyspolitiikan laajojen suuntaviivojen kokonaismäärää ja koota ne yhteen Eurooppa 2020 -strategian mukaiseen johdonmukaiseen asiakirjaan.

2. **tiedostaa**, että vaikka nämä suuntaviivat on osoitettu jäsenvaltioille, on Eurooppa 2020 -strategia toteutettava kumppaneina alue- ja paikallisviranomaisten kanssa. Alue- ja paikallisviranomaisilla on sekä toimivaltaa että valmiuksia suuntaviivojen kattamilla aloilla, ja toissijaisuusperiaatteen nojalla ne tarvitaan kansallisten uudistusohjelmien laatimiseen ja toteuttamiseen sekä strategiaa koskevaan yleiseen viestintään.

3. **pyytää** Euroopan komissiota ja Eurooppa-neuvostoa kunnioittamaan ja tukemaan alhaalta ylös suuntautuvaa lähestymistapaa alue- ja paikallisviranomaisten kannalta olennaisilla aloilla sekä Eurooppa 2020 -strategian hallinnointiin ja omaksi kokemukseksi liittyvissä kysymyksissä suunnittelemaan strategian lippulavahankkeet ja kansalliset uudistusohjelmat monitasoisiksi ja joustaviksi. Komitea suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti Euroopan parlamentin hiljattain esittämään toteamukseen siitä, että alue- ja paikallisviranomaiset on tärkeää saada mukaan strategiaan.

4. **korostaa**, että Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanossa on otettava asianmukaisesti huomioon Lissabonin sopimuksessa tunnustettu alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoite.

5. **kehottaa** selkeyttämään Eurooppa 2020 -strategiassa ehdotettujen toimien budjettivaikutuksia sen varmistamiseksi, että

seuraava rahoituskehys heijastaa täysin strategiassa asetettuja tavoitteita. Selkeyttämishankkeen yhteydessä olisi laadittava myös vaikutustenarviointi EU:n uusista rahoitusvälineistä sekä uudesta EU:n varoja koskevasta järjestelmästä.

JÄSENVALTIOIDEN JA UNIONIN TALOUSPOLITIIKAN LAAJAT SUUNTAVIIVAT

ALUEIDEN KOMITEA

6. **kannattaa** talouden ja verotuksen asianmukaista koordinoitua sekä EU:n tasolla että jäsenvaltioiden välillä niiden ongelmien lieventämiseksi, joiden kanssa julkinen talous painii nykyisen talous-, finanssi- ja sosiaalikiinon vuoksi.

7. **suhtautuu myönteisesti** EU:n aloitteeseen valvoa tiukemmin jäsenvaltioiden budjettikuria ja tarkistaa rahoitusmarkkinoiden sääntelyä perinpohjaisesti.

8. **kannattaa** Euroopan parlamentin 10. maaliskuuta 2010 antamassaan päätöslauselmassa komissiolle ja neuvostolle esittämää kehotusta arvioida, missä määrin erilaiset rahasiirtojen verovaihtoehtot voivat hyödyttää EU:n talousarviota.

9. **kannattaa** Mario Montin 9. toukokuuta 2010 puheenjohtaja Barrosolle jättämässä raportissa ”Uusi strategia yhtenäismarkkinoille” (A New Strategy for the Single Market) esittämiä suosituksia, joiden mukaan EU:n verotuksen koordinoitua tulisi parantaa verotukseen liittyvien esteiden raivaamiseksi yhtenäismarkkinoilta ja EU:n sisäisen verokilpailun aiheuttaman työvoiman vastaisen vääristymän poistamiseksi.

10. **korostaa**, että pitkäjänteinen vakaa rahatalous edellyttää vakuuttavia julkisen talouden toimia ja vakaussopimuksen tiukentamista. Sitä voidaan tukea vahvistamalla EU:n kaikkien jäsenvaltioiden ja alueiden pitkän aikavälin kasvunäkymiä. Tähän tarvitaan kestävä kasvua edistävien rakennepolitiikkojen (Eurooppa 2020 -strategia) ja koheesiopolitiikan yhdistelmää, jolle olisi osoitettava riittävästi varoja.

11. **kehottaa** painottamaan enemmän julkisen talouden laatua ja kestävyyttä, johon tulisi pyrkiä suuntaamalla julkisia investointeja sosiaalisesti ja ympäristön kannalta innovatiivisille aloille.

12. **vastustaa voimakkaasti** Euroopan komission 12. toukokuuta 2010 antamassa taloushallinnon vahvistamista koskevassa tiedonannossa esitettyä ehdotusta siitä, että koheesiorahaston tukea lykättäisiin liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä olevien jäsenvaltioiden kohdalla. Ehdotus on syrjivä kolmesta syystä: i) koheesiopolitiikasta tehtäisiin ainoa EU:n politiikka, jossa voidaan soveltaa seuraamuksia, ii) maksujen lykkääminen kohdistuisi epäoikeudenmukaisesti alueisiin ja kuntiin ja iii) se olisi kohtuuton, kun otetaan huomioon, miten epätasaisesti koheesiorahaston varat jakautuvat jäsenvaltioiden kesken.

13. **toistaa painokkaasti**, että on syytä vahvistaa koheesiopolitiikan roolia ainoana EU:n politiikkana, joka tarjoaa yhdenmukaisen paikkalähtöisen lähestymistavan kehitykseen, mahdollistaa EU:n painopisteiden ja alueellisten ja paikallisten erityispiirteiden yhdistämisen ja tähtää alueiden välisten ja sisäisten erojen vähentämiseen.

14. **katsoo**, että kasvun arvioinnin ei tulisi perustua ainoastaan bkt-lukuihin vaan myös kasvun jakaantumiseen sekä luonnonvarojen ehtymistä koskeviin mitattavissa oleviin tavoitteisiin.

15. **suhtautuu myönteisesti** sellaisten alueellisten tutkimus- ja kehitysstrategioiden kehittämiseen, jotka edistävät yhteistyötä julkisviranomaisten, korkeakoulujen ja yksityissektorin välillä ja luovat näin työpaikkoja sekä lisäävät alueiden ja kuntien kestävä kasvua.

16. **palauttaa mieleen**, että alue- ja paikallisviranomaisilla on osavastuu ilmastomuutoksen torjunnasta ja ympäristönsuojelusta. Ne voivat hyötyä merkittävästi tarpeellisesta siirtymisestä vähähiiliseen talouteen, mikäli käyttöön otetaan asianmukainen eurooppalainen kehys, jonka avulla voidaan ennakoita teknologian muutoksia sekä mukauttaa perus- ja ammattikoulutusta ja kannustaa ympäristöä säästävien julkisten hankintojen tekemiseen. Komitea **kannattaa** tässä yhteydessä kaupunginjohtajien ilmastositoumus -aloitetta ja sen laajentamista koskemaan myös aluetasoa.

17. **pitää** yrittäjyyden tukemista ratkaisevan tärkeänä muutettaessa luovia ideoita innovatiivisiksi tuotteiksi, palveluiksi ja prosesseiksi, jotka voivat lisätä kasvua, laadukkaita työpaikkoja ja alueellista, taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Komitea **kannustaa** myös alue- ja paikallisviranomaisia parantamaan pk-yritysten toimintaedellytyksiä pk-yrityksiä tukevan aloitteen

(Small Business Act) mukaisesti erityisesti hyödyntämällä mahdollisimman hyvin sähköisten viranomaispalveluiden tarjoamat mahdollisuudet. Komitea **katsoo** tässä yhteydessä lisäksi, että naisrytittäjien tukeminen saattaa olla tärkeää talouden järkevän kasvun aikaansaamiselle, ja kehottaa perustamaan eurooppalaiset puitteet naisten taloudellisen toiminnan kehittämiseksi, jotta voidaan vaikuttaa jäsenvaltioissa vallitseviin eroihin, kamppailla lasten köyhyyttä vastaan, helpottaa työ- ja yksityiselämän yhteensovittamista sekä parantaa kasvupotentiaalia ja aluekehitystä pk-yritysten kasvun avulla.

JÄSENVALTIOIDEN TYÖLLISYYSPOLITIIKKOJEN SUUNTAVIIVAT

18. **toistaa**, että keskeinen asema joustoturvapolitiikkojen toteuttamisessa on työmarkkinaosapuolilla – mukaan lukien alue- ja paikallisviranomaiset –, sillä ne ovat huomattavia työllistäjiä EU:n jäsenvaltioissa ja niillä on usein tärkeä rooli koulutuksen tarjoajina ja työmarkkinoita tukevien toimien toteutuksessa. Alueiden ja kuntien tulisi näin ollen voida osallistua toimintalinjojen muotoiluun alusta alkaen, jotta ne voisivat edistää dynaamisten työmarkkinoiden syntymistä ja kansalaisten työllistymistä.

19. **toteaa**, että kestävien alueellisten työmarkkinoiden kehittämisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että julkisia koulutusjärjestelmiä, liikenteen perusrakenteita, lastenhoitopalveluita ja oppilaitoksia suunnitellaan ja rahoitetaan yhdenmukaisesti pitkällä aikavälillä.

20. **muistuttaa**, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat keskeisiä toimijoita koulutuksen laatua ja tarkoituksenmukaisuutta sekä siihen osallistumista koskevien strategisten tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävässä prosessissa sekä koulun keskeyttämisen ehkäisemisessä.

21. **muistuttaa**, että työttömyyden kasvaessa nuorilla on vaikeuksia päästä työmarkkinoille, joten he tarvitsevat selkeämmän kuvan heille tarjolla olevista vaihtoehdoista, jotta voidaan varmistaa sujuva siirtyminen joko koulutuksesta työmarkkinoille tai työpaikkoja luovaksi yrittäjäksi. Komitea odottaa näin ollen, että eurooppalainen nuorisositoumus sisällytetään suuntaviivoihin ja että yrittäjyyttä edistetään aktiivisemmin kouluissa.

22. **kehottaa** luomaan kohdennettuja toimia talouskriisin vuoksi työttömiksi jääneille ikääntyneille työntekijöille, jotta he saisivat uusia ja entistä paremmin työmahdollisuuksiin sopivia taitoja.

23. **korostaa**, että ehdotettu kansallisten köyhyysrajojen alapuolella elävien eurooppalaisten määrän vähentäminen 25 prosentilla edellyttää asianmukaisten varojen myöntämistä alue- ja paikallisviranomaisille, joilla on oikeudellinen vastuu aktiivista osallisuutta koskevien politiikkojen laatimisesta, rahoituksesta ja toteutuksesta, sekä ihmisarvoista työtä koskevan suunnitelman edistämisestä. Vuosi 2010 – köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuosi – on sopiva ajankohta korostaa näitä tosiasioita ja tilannetta, joka uhkaa heikentyä entisestään nykyisen talous- ja finanssikriisin vuoksi.

24. **korostaa**, että alue- ja paikallisviranomaiset vastaavat ensisijaisesti kaikkien seuraavien politiikkojen täytäntöönpanosta: yleishyödyllisten ja erityisesti sosiaalipalveluiden tarjoaminen, työmarkkinoille integroiminen, rakennemuutoksiin sopeutuminen sekä sosiaaliseen, taloudelliseen ja kulttuuriseen

integroimiseen tähtäävät politiikat. Näin ollen työllisyyspolitiikan suuntaviivojen tulee tarjota asianmukaiset puitteet ja rahoitusvälineet, joiden avulla alue- ja paikallisviranomaiset voivat kantaa tämän vastuunsa.

Bryssel 10. kesäkuuta 2010

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*
Mercedes BRESSO

Alueiden komitean päätöslauselma alue- ja paikallisviranomaisten aiempaa aktiivisemmasta osallistumisesta Eurooppa 2020 -strategiaan

(2010/C 267/02)

ALUEIDEN KOMITEA

1. **suhtautuu myönteisesti** Euroopan komission ehdotukseen aiempaa tehokkaammasta kasvu- ja työllisyysstrategiasta, jossa älykäästä, kestävästä ja osallistavasta kasvusta koskevat uudet tavoitteet voitaneen saavuttaa siten, että hallinnon eri tasot osallistuvat strategiaan kumppaneina ja kokevat sen aiempaan vahvemmin omakseen.

2. **korostaa**, että koheesiopolitiikka on hajautettuine lähestymistapoineen ja monitasoisine hallintojärjestelmineen ainoa Euroopan unionin politiikka, joka kykenee yhdistämään Eurooppa 2020 -strategian päämäärät ja uudet haasteet paikallis- ja alueviranomaisiin, mutta siihen tarvitaan riittävästi määrärahoja. Siksi on olennaisen tärkeää, että koheesiopolitiikka suunnataan edelleen palvelemaan talouskasvun kestävyydelle, sosiaaliselle osallistamiselle, työllisyydelle, ilmastomuutoksen torjunnalle sekä julkisen palvelutarjonnan laadulle ja tehokkuudelle asetettuja päämääriä.

3. **esittää**, että suurin osa koheesiopolitiikan määrärahoista on edelleen kohdennettava niille Euroopan unionin jäsenvaltioille ja alueille, jotka tarvitsevat tukea eniten ja joilla on eniten ongelmia, ja autettava niitä kaventamaan kehityksessä ilmenevää kuilua. Tämä on käytännönläheinen panos, jolla varmistetaan, että alueille on oikeudenmukaiset mahdollisuudet, ja edistetään unionin solidaarisuutta.

4. **pahoittelee**, että ehdotetussa Lissabonin strategian kaltaisisessa Eurooppa 2020 -strategiassa ei oteta asianmukaisesti huomioon 27 jäsenvaltion valtiotasoa alemman hallinnon edustajien, alueiden ja kuntien, roolia ja panosta. Niillä on kansallisen lainsäädännön nojalla toimivaltuuksia, joiden ansiosta ne voivat tuottaa aitoa lisäarvoa pyrittäessä saavuttamaan asetetut tavoitteet, jotka koskevat sosiaalista ja taloudellista kehitystä, koulutusta, ilmastomuutosta, tutkimusta ja innovointia, sosiaalista osallisuutta ja köyhyyden torjuntaa.

5. **kehottaa** Euroopan komissiota ja Eurooppa-neuvostoa kunnioittamaan toissijaisuusperiaatetta alue- ja paikallisviranomaisten kannalta olennaisilla politiikan aloilla, sillä alue- ja paikallisviranomaisilla on usein huomattavasti poliittista toimivaltaa, ja ne ovat keskeisiä toimijoita sekä Lissabonin strategian että tulevan Eurooppa 2020 -strategian toteuttamisessa.

6. **suhtautuu** tässä yhteydessä **myönteisesti** Euroopan parlamentin hiljattain esittämään toteamukseen, että alue- ja paikallisviranomaiset on tärkeää saada mukaan strategiaan, ja **pyytää** noudattamaan Euroopan parlamentin Euroopan komissiolle ja Eurooppa-neuvostolle osoittamaa kehoitusta ottaa "huomioon alueiden komitean neuvot EU 2020 -strategiasta".

EHDOTUS: EUROOPPA 2020 -STRATEGIAA KOSKEVA ALUE- JA PAIKALLISVIRANOMAISTEN ALUEELLINEN SOPIMUS

ALUEIDEN KOMITEA

7. **ehdottaa** vankan tuen antamista Euroopan parlamentissa esitetyille ehdotukselle laatia "Eurooppa 2020 -strategiaa koskeva

alue- ja paikallisviranomaisten alueellinen sopimus", jonka tavoitteena olisi unionin, kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten tehokkaan kumppanuuden avulla varmistaa, että kaikki tasot kokevat tulevan strategian omakseen. Erityisesti tämä koskee Eurooppa 2020 -strategian yleistavoitteiden ja lippulaivahankkeiden suunnittelua ja toteuttamista. Alueiden komitean tulisi osaltaan edistää sopimuksen syntymistä, sillä se on jo kehittänyt Eurooppa 2020 -seurantafoorumin, johon kuuluu noin 120 alue- ja paikallisviranomaista.

8. **suosittelee** jaottelemaan tärkeimmät toimet kahteen osaan seuraavasti:

a) Politiikkojen seuranta ja täytäntöönpano

- Eurooppa 2020 -strategian yleistavoitteiden saavuttamiseksi alue- ja paikallisviranomaisten valmiuksia ja tarpeita tulee arvioida jatkuvasti, jotta voidaan saavuttaa.
- Alue- ja paikallishallintoa tulee kunkin jäsenvaltion toimivallan ja mukaisesti rohkaista osallistumaan täysimääräisesti Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen.

b) Hallinto ja viestintä

- Eurooppa 2020 -strategian yhteydessä toimielinten kumppanuutta tulee edistää käymällä koordinoitua kolmenkeskistä vuoropuhelua, jonka osapuolia ovat AK – EU:n alue- ja paikallisedustajien kokous –, EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot.
- Alueille ja kunnille kohdistettua tiedotusta Eurooppa 2020 -strategian tavoitteista sekä hyvien käytänteiden vaihtamista alue- ja paikallistason päättäjien kesken tulee helpottaa.

9. **rohkaisee voimakkaasti** jäsenvaltioita auttamaan alueitaan ja kuntiaan laatimaan kansallisia aluetason sopimuksia, jotta ne voivat yhdessä keskushallinnon kanssa jäsenvaltion lainsäädäntökehystä noudattaen asettaa Eurooppa 2020 -strategian päämääriä koskevia kansallisia tavoitteita ja sitoumuksia.

10. **katsoo**, että alue- ja paikallisviranomaiset voisivat tuottaa Eurooppa 2020 -strategian seitsemään lippulaivahankkeeseen lisäarvoa seuraavasti:

10.1 **Lippulaivahanke "Resurssitehokas Eurooppa"**: Huolehditaan siitä, että kaupunginjohtajien ilmastopimuksella varmistetaan nykyistä tehokkaammin alue- ja paikallisviranomaisten ottaminen täysimääräisesti mukaan kansallisten ilmastomuutosstrategioiden ja toimintasuunnitelmien suunnitteluun, kehittämiseen, hyväksymiseen ja täytäntöönpanoon. Kehitetään alue- ja paikallistason julkishallintoon ympäristöystävällisiä perusrakenteita. Edistetään ympäristöystävällisten julkisten hankintojen tekemistä. Rohkaistaan paikallisia yrityksiä ympäristömyönteiseen tuotantoon ja kulutukseen. Parannetaan ilmastomuutokseen liittyvää hallintoa ja valistusta.

10.2 Lippulaivahanke "Globalisaation aikakauden teollisuuspolitiikka": Parannetaan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia koskevaa lainsäädäntökehystä ja yksinkertaistetaan julkisia hankintoja sekä sähköisten hankintamenettelyjen käyttöä. Edistetään työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista parantamalla julkisten palveluiden laatua. Vähennetään byrokratiaa. Tuetaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä parantamalla niille kohdistettua tiedotusta, lainansaanti- ja rahoitusmahdollisuuksia, koulutusta ja neuvontaa. Kehitetään edelleen Euroopan yrittäjyysaluetta koskevaa AK:n aloitetta, jolla rohkaistaan alue- ja paikallisviranomaisia etsimään uusia tapoja luoda pitkän aikavälin talouskasvua yrittäjyyden kautta.

10.3 Lippulaivahanke "Uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelma": Tiedostetaan, että alue- ja paikallisviranomaisilla on keskeinen asema joustoturvapolitiikkojen toteuttamisessa, sillä ne ovat huomattavia työllistäjiä EU:n jäsenvaltioissa ja niillä on usein tärkeä rooli koulutuksen tarjoajina ja työmarkkinoita tukevien toimien toteutuksessa. Valmistellaan ihmisiä integroitumaan työmarkkinoille. Parannetaan koulutuksen laatua – elinikäinen oppiminen mukaan luettuna – ja pyritään sovittamaan yhteen tarjolla oleva osaaminen ja työmarkkinoiden tarpeet. Kehitetään "alue- ja paikallistason virkamiesten ja valtuutettujen Erasmus" -aloitetta, jolla lisätään tietoisuutta julkisten asioiden hallinnoinnista.

10.4 Lippulaivahanke "Euroopan köyhyydentorjuntaforumi": Laaditaan alueellistettu sosiaalisen osallisuuden toimintaohjelma, jolla parannetaan paikallisten sosiaalipalveluiden tehokkuutta ja saatavuutta ja integroidaan työmarkkinoilta syrjäytyneet ihmiset takaisin. Pyritään oikeudellisia valtuuksia ja paikallistason tarpeisiin sopeutettuja ohjelmia hyödyntäen siihen, että sosiaalisen osallisuuden lisäämiseen ja köyhyyden torjuntaan suunnatut EU-rahastot täydentävät toisiaan entistä paremmin. Luodaan uusi ulottuvuus köyhyyden torjuntaan tunnustamalla nimenomaisesti naisten tarpeet työpaikalla ja yrittäjinä luomalla naisten taloudellisen toiminnan kehittämiseksi ja yrittäjyydelle uudet eurooppalaiset puitteet. Tunnustetaan tarve keskittyä erityisesti nuoriin ja lapsiin. Perustetaan alueellisia seurantaryhmiä valvomaan sosiaaliseen osallisuuteen liittyviä indikaattoreita ja politiikkoja.

10.5 Lippulaivahanke "Innovaatiounioni": Uudistetaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiojärjestelmiä ja varmistetaan, että alueet antavat oman panoksensa 3 %:n tavoitteen saavuttamiseen. Hyödynnetään alueellisia rajatylittäviä hankkeita ja EAYY:n käyttöä. Lisätään korkeakoulujen, alueellisten tutkimuskeskusten ja yksityissektorin välistä yhteistyötä. Tehostetaan EU:n ohjelmien ja rakennerahastojen käyttöä. Annetaan panos eurooppalaisen tutkimusalueen ohjelmointiin. Osallistutaan "eurooppalaisiin innovaatiokumppanuuksiin".

10.6 Lippulaivahanke "Nuoret liikkeellä": Uudistetaan korkeakouluopetusta erityisesti hallinnon ja rahoituksen kannalta. Vaihdetaan parhaita käytänteitä. Annetaan panos kansallisten toimintaohjelmien alueelliseen ulottuvuuteen. Kehitetään edelleen "Euroopan nuorison pääkaupunki" -aloitetta. Toteutetaan yhdennettyjä toimia, joihin kuuluu mm. ohjausta, neuvontaa ja työharjoittelua. Edistetään oppimiseen liittyvää liikkuvuutta EU:n rakennerahastoista rahoitetuilla hankkeilla.

10.7 Lippulaivahanke "Eurooppalainen digitaalistrategia": Parannetaan keskus-, alue- ja paikallishallinnon yhteentoimivuutta Euroopassa. Lisätään sähköisen hallinnon käyttöä mm. koulutukseen, terveydenhuoltoon, sosiaaliseen osallisuuteen ja aluesuunnitteluun liittyvien julkisten palveluiden saatavuuden parantamiseksi. Vahvistetaan tieto- ja viestintäteknologian (tv) taitoja. Kehitetään tv-avusteisia järjestelmiä tutkimus- ja kehitystyön tulosten levittämiseksi ja käyttöönottamiseksi konkreettisissa prosesseissa. Tehostetaan valitusta perusrakenteiden ajanmukaistamiseen kannustamisen merkityksestä.

11. kehottaa puheenjohtajaansa lähettämään EU:n toimielimille ja jäsenvaltioille käsillä olevan ehdotuksen "Eurooppa 2020 -strategiaa koskevan alue- ja paikallisviranomaisten alueellisen sopimuksen" laatimisesta, jotta alue- ja paikallisviranomaisten rooli tulevassa Eurooppa 2020 -strategiassa varmistetaan asianmukaisesti.

Bryssel 10. kesäkuuta 2010

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO

LAUSUNNOT

ALUEIDEN KOMITEA

9. JA 10. KESÄKUUTA 2010 PIDETTY 85. TÄYSISTUNTO

Alueiden komitean oma-aloitteinen lausunto aiheesta ”YMP:n tulevaisuus vuoden 2013 jälkeen”

(2010/C 267/03)

ALUEIDEN KOMITEA

- katsoo, että maatalous ja maatalouselintarvikeala on Euroopalle strateginen ala ja että nyt jos koskaan tarvitaan Euroopan unionin tasolla koordinoitua yhteistä maatalous- ja elintarvikepolitiikkaa.
- katsoo, että yhteisön tuotanto on edelleen asetettava etusijaan, jotta varmistetaan Euroopan riippumattomuus ja elintarviketurva.
- pitää tarpeellisena kehittää tehokkaita hintojenvakauttamisvälineitä ja tuotannonhallitusvälineitä, joilla taataan viljelijöille vakaat tulot.
- katsoo, että uudelleen muotoiltavassa maatalouspolitiikassa on luovuttava epätasa-arvoisesta kohtelusta, kun myönnetään tukea tuotantosuunnille ja eri alueille.
- kehottaa luopumaan historiallisista viittauksista ja ehdottaa, että kannustetaan ja hyödynnetään ympäristöä ja luonnonvaroja vähiten kuormittavia tuotantokäytäntöjä ja -järjestelmiä soveltamalla erityisiä lisäkannustimia sen lisäksi, että ensimmäisen tukitason saamiselle (hehtaariperusteiset tilatuet) asetetaan vähimmäisvaatimuksia.
- katsoo, että unionin julkisten tukien myöntämisessä on otettava huomioon kunkin maatilan työllisyysvaikutukset.
- katsoo, että pysyvistä luonnonhaitoista kärsivät alueet tarvitsevat nykyistä kokonaisvaltaisemman strategian, joka pannaan täytäntöön tarkoituksenmukaisella tasolla (esimerkiksi vuoristoalueilla ja saarilla), jotta niiden potentiaalia voidaan hyödyntää täysimääräisesti ja kehittää yhteisön tukitoimien lisäarvoa.
- Komitea kehottaa Euroopan komissiota määrittelemään entistä paremmin maaseudun kehittämispolitiikan ja alue- ja koheesiopolitiikan väliset suhteet, jotta voidaan varmistaa alueella toteutettavien samantyyppisten toimenpiteiden yhdenmukaisuus.
- katsoo, että aluetason osallistuminen käy ensiarvoisen tärkeäksi, vaikka politiikalle on edelleen asetettava unionin laajuiset ja kansalliset puitteet.
- katsoo, että onnistuakseen yhteiseen maatalouspolitiikkaan on varattava vuosiksi 2014–2020 haasteita vastaava vakiinnutettu ja lujitettu talousarvio.

Esittelijä: René Souchon (FR, PSE), Auvergnen aluevaltuuston puheenjohtaja

POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Tausta ja haasteet

pohdittaessa kaikkialla Euroopan maatalouden tulevaa asemaa ja tehtävää

1. katsoo tehtäviinsä ja ensisijaisiin tavoitteisiinsa kuuluvan laatia oma-aloitteinen lausunto yhteisen maatalouspolitiikan pääperiaatteista ja tärkeimmistä suuntauksista vuoden 2013 jälkeen.

2. pitää välttämättömänä määritellä suotavat periaatteet ja suuntauukset, ennen kuin ryhdytään keskustelemaan politiikanlohkoon talousarviosta.

3. toteaa, että maailmassa on tällä hetkellä monenlaisia mittavia haasteita: väestönkasvu, vesivarojen väheneminen, fossiilisten energiavarojen ja kaivannaisten asteittainen ehtyminen, maaperän köyhtyminen ja luonnon monimuotoisuuden uhanalaisuus sekä ilmastomuutos.

4. toteaa, että maatalouden nykyiset haasteet (markkinoiden häilyvyys, maataloustulojen pienentyminen, kaupan maailmanlaajuistuminen, väestöpaineet ja nousevan talouden markkinoilta tuleva kilpailu, monenlaiset terveyskriisit, kaikkein pienimpien maatilojen kannattavuus ja nykyaikaistaminen, maaperän köyhtyminen, siirtyminen käyttämään muita kuin fossiilisia polttoaineita sekä muut maataloustoiminnan säilyttämiseen liittyvät ekologiset, taloudelliset ja sosiaaliset haasteet erityisesti vuoristoalueilla ja muilla epäsuotuisilla alueilla jne.) poikkeavat aiemmista haasteista.

5. katsoo, että yhteinen maatalouspolitiikka on muotoiltava uudelleen, jotta Euroopan unioni voi sopeutua uuteen tilanteeseen ja hillitää samalla käynnissä olevan tai tulevan kehityksen laajamittaisia ja kielteisiä vaikutuksia Euroopan väestöön ja maaseutuun ja taajamien lähialueisiin. On tarpeen luoda älykästä ja kestävä kasvua, joka tuottaa turvallisia elintarvikkeita sekä suojelee luonnon monimuotoisuutta ja maaseutu- ja kulttuuriympäristöä. Uudelleenmuotoiluun lähtökohdaksi on otettava jäljempänä esitetyt kymmenen periaatetta ja pääasiallista suuntausta.

A. *Maatalouspolitiikan on oltava edelleen yhteistä politiikkaa.*

6. toteaa, että unionin maatalouden tärkein tehtävä on tuottaa elintarvikkeita jäsenvaltioiden väestölle ja huolehtia siitä, että elintarvikkeet täyttävät elintarviketurvallisuudelle asetetut reilun kilpailun, ympäristöstävällisyyden ja muut vaatimukset ja ovat laadukkaita ja kohtuuhintaisia.

7. toteaa, lisäksi että yhteisön maatalous tarjoaa eurooppalaiselle yhteiskunnalle lisäksi joukon markkinataloudellisesti vastikkeettomia julkishyödykkeitä (maankäyttö, maisemanhoito, ympäristön ja luonnonvarojen suojeleminen, alueellinen yhteenkuuluvuus jne.), jotka tuottavat itsessään lisäarvoa koko unionille.

8. katsoo, että maatalous ja maatalouselintarvikeala on Euroopalle strateginen ala ja että nyt jos koskaan tarvitaan Euroopan unionin tasolla koordinoitua yhteistä maatalous- ja elintarvikkepolitiikkaa.

9. katsoo, että on luovuttava kaikesta houkutuksesta uudelleen-kansallistaa yhteinen maatalouspolitiikka edes osittain.

B. *Yhteisellä maatalouspolitiikalla on varmistettava eurooppalaisten omavaraisuus ja elintarviketurva.*

10. katsoo, että unionin omavaraisuuden ja elintarviketurvan on edelleen oltava kaksi yhteisen maatalouspolitiikan perustavoitetta.

11. korostaa, että on tärkeää varmistaa, että tuotanto on Euroopan unionissa riittävän monipuolista, laadukasta ja turvallista, ja samalla on pidettävä mahdollisimman hyvin huoli siitä, että se jakaantuu optimaalisesti sekä jäsenvaltioiden että eri alueiden kesken niiden omien luonteenpiirteiden mukaisesti.

12. katsoo lisäksi, että tavoitteena oleva elintarvikkeiden omavaraisuus edellyttää, että pohditaan maataloustuotannon osia, joilla tuotanto ei ole riittävää, kuten kasviproteiinien tuotantoa.

13. katsoo, että unionin maataloustuotannon on vaikea kilpailla missä tahansa muualla maailmassa harjoitettavan maatalouden kanssa, jos ainoaksi vertailukohdaksi otetaan loppuhinta; on näet otettava huomioon, että tuotantokustannukset, lainsäädäntö ja kehitys ovat hyvin erilaisia.

14. katsoo sen vuoksi, että yhteisön tuotanto on edelleen asetettava etusijaan.

15. tukee lisäksi voimakkaasti Euroopan parlamentin kannanottoa (0088/2007), jossa kehoitetaan tutkimaan suurten supermarketien valta-aseman vaikutuksia ja tekemään mahdollisia asiaan liittyviä ehdotuksia asianmukaisiksi toiminkeiksi.

16. kehottaa soveltamaan yhdenmukaisia kasvien ja eläinten terveyttä sekä ympäristöä koskevia vaatimuksia EU:ssa kulutettaviin elintarvikkeisiin, olivatpa ne sitten EU:ssa tai EU:n ulkopuolisissa maissa tuotettuja.

C. *Yhteisellä maatalouspolitiikalla on taattava vakaa tulotaso.*

17. toteaa, että Euroopan maatalouden toimitukset on turvattava pysyvästi.

18. katsoo, että tuottajien on ehdottomasti saatava asianmukainen palkka tuotannostaan.
19. on sitä mieltä, että maatalouden ja elintarviketeollisuuden työpaikkojen säilyttäminen on asetettava etusijaan.
20. pitää näin ollen tarpeellisenä kehittää tehokkaita hintojen-vakauttamisvälineitä ja tuotannonhallitsemisvälineitä, joilla puolestaan taataan viljelijöille vakaat tulot. Niitä on kuitenkin käytettävä erittäin harkiten.
21. katsoo, että tuotannonhallitsemisvälineiden tarkoituksena on rajoittaa liian suurien kysynnän ja tarjonnan eroja, jotka nekin ovat hintoja laskevia tekijöitä.
22. katsoo, että hintojenvakauttamisvälineiden (tuotteiden vetäminen markkinoilta, varastointi, sääolosuhteiden tai terveystilanteen aiheuttamiin epävarmuustekijöihin liittyvät takuut jne.) tarkoituksena on lievittää markkinoiden epävakaukseen johtuvia vaikutuksia.
23. katsoo, että mikäli WTO-neuvotteluissa saadaan sovittua kokonaispaketista, vientitukivälineistä kuten kaikista muistakin kauppaa vääristävistä vientitukien muodoista tulisi luopua.
24. katsoo, että on erittäin tärkeää pitää maataloushinnat vakaina maatalouden tuotantokauden aikana, jotta tuetaan tuotantohaluja ja säilytetään tuotantotekijät kestäväpohjaisina.
25. kehottaa näin ollen Euroopan komissiota tekemään mahdollisimman pian toimintaehdotuksia, tuotannonhallitsemis- ja hintojenvakauttamisvälineineen.
26. katsoo, että maatalouden kilpailusääntöjen on annettava viljelijöille, heidän tuottajaorganisaatioilleen ja toimialajärjestöille mahdollisuus pitää huolta siitä, että toiminnasta saadaan palkaksi oikeudenmukainen hinta.
- D. Yhteisellä maatalouspolitiikalla on edistettävä kaikkea tuotantoa, tuettava maatalouskäytänteiden muuttamista ja suosittava työpaikkojen luomista ja kestävyysperiaatteen mukaista maan hyötykäyttöä.
27. toteaa, että vaikka tuoreimmat uudistukset ovat merkinneet edistymistä, yhteiselle maatalouspolitiikalle on yhä ominaista se, että tuki jakautuu erittäin epätasaisesti eri tuotantosuuntien kesken ja ylipäätään tilojen ja alueiden kesken.
28. katsoo, että uudelleen muotoiltavassa maatalouspolitiikassa on luovuttava kohtelusta, jota ei voida perustella asianmukaisesti, kun myönnetään tukea tuotantosuunnille ja eri alueille sekä erimuotoisille ja -kokoisille maataloille.
29. toteaa toisaalta, että yhteisellä maatalouspolitiikalla on tuettu sellaisia tuotantomuotoja, joissa ei huomioida riittävästi ympäristöä eikä luonnonvaroja, vaikka fossiiliset energialähteet ja kaivannaiset käyvät yhä harvinaisemmiksi, kasvinsuojeluaineita kertyy maaperään, vesivarat saastuvat, maaperän hedelmällisyys on vaarassa heikentyä ja terveysriskit lisääntyvät.
30. katsoo, että maatalouden tulevissa tuotantojärjestelmissä on säästettävä vettä ja fossiilista energiaa nykyistä enemmän sekä kulutettava lannoitteita ja kasvinsuojeluaineita nykyistä vähemmän. Järjestelmien on oltava aiempaa monipuolisempia, ja niiden puitteissa on osattava hyödyntää entistä paremmin viljelyn ja karjankasvatuksen toisiaan täydentävää roolia.
31. katsoo, että vuoden 2013 jälkeisessä yhteisessä maatalouspolitiikassa on asetettava etusijalle päätoimisten viljelijöiden tukeminen.
32. katsoo, että vuoden 2013 jälkeisellä yhteisellä maatalouspolitiikalla on tuettava edellä mainittua muutosta ja autettava viljelijöitä heidän kehittäessään tuotantoa.
33. toteaa niin ikään, että yhteiselle maatalouspolitiikalle on useiden vuosien ajan ollut ominaista se, että sillä tuetaan enemmän investointeja kuin työllisyyttä.
34. katsoo, että maatalous voi luoda myös tulevaisuudessa runsaasti työpaikkoja.
35. toteaa kaiken kaikkiaan, että YMP:n uudistuksella on ollut alueellisia vaikutuksia, jotka eivät vastaa maatalouteen liittyvien elinkeinojen säilyttämistä kaikkein herkeimmillä alueilla.
36. katsoo, että vuoden 2013 jälkeisen yhteisen maatalouspolitiikan tuet on tasapainotettava siten, että niiden turvin sekä edistetään työllisyyttä että säilytetään maatalous herkillä alueilla, taajamien lähialueet mukaan luettuina.
37. kehottaa luopumaan vähitellen edellä mainittuja pääasiallisia suuntaviivoja käyttöön otettaessa historiallisista viittauksista koko Euroopan alueeseen vuoden 2013 jälkeen ja siirtymään hehtaariperusteiseen tilatukeen, jossa otetaan huomioon alueelliset erot tuotantokustannuksissa ja liikenneyhteyksiin liittyvissä kustannuksissa, eri tilatyypit sekä julkishyödykkeiden tuotanto.
38. ehdottaa etenkin, että hehtaariperusteisten ja muiden tukien myöntämisedellytykseksi asetetaan yhtäältä maatalouden harjoittaminen ammattina ja toisaalta entistä vahvemmin ja paremmin ympäristöä ja luonnonvaroja kunnioittavien tuotantojärjestelmien käyttöönotto.
39. ehdottaa, että unionin julkisten tukien myöntämisessä otetaan huomioon kunkin maatilan työllisyysvaikutukset, ja kehottaa Euroopan komissiota pohtimaan tilakohtaisen tuen määrälle asetettavan ylärajan tarkoituksenmukaisuutta.
- E. Yhteisessä maatalouspolitiikassa on asetettava etusijaan ympäristöä ja luonnonvaroja vähiten kuormittavat tuotantojärjestelmät.
40. katsoo, että muotoiltaessa uudelleen vuoden 2013 jälkeistä yhteistä maatalouspolitiikkaa ympäristön ja luonnonvarojen kunnioittaminen on itsestään selvästi uudistuksen pääasiallinen suuntaviiva.
41. katsoo niin ikään, että viljelijöitä olisi kannustettava ja autettava ottamaan käyttöön tuotantojärjestelmiä, joissa pyritään kuormittamaan vähiten ympäristöä ja luonnonvaroja.

42. ehdottaa, että kannustetaan ja hyödynnetään ympäristöä ja luonnonvaroja vähiten kuormittavia tuotantokäytäntöjä ja -järjestelmiä (luomuviljelyä, tuotantopanosten rajoittamista, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä, vesivarojen suojelua, luonnon monimuotoisuuden vaalimista, maiseman säilyttämistä jne.) soveltamalla erityisiä lisäkannustimia (esimerkiksi alueellisten viljelysopimusten muodossa) sen lisäksi, että ensimmäisen tukitason saamiselle (hehtaariperusteiset tilatuet) asetetaan vähimmäisvaatimuksia.

43. ehdottaa niin ikään, että ympäristön kannalta erittäin herkillä alueilla yhteisen maatalouspolitiikan tuen jyrkäksi myöntämisehdoksi ja tukitason määräytymisperusteeksi asetetaan nykyistä tiukemmat ympäristövaatimukset kuitenkin niin, että pyritään välttämään suhteetonta byrokratiaa.

44. toistaa aiemman kehotuksensa siitä, että AK:n on voitava osallistua tavanomaisen ja muuntogeenisiä organismeja käyttävän viljelyn rinnakkaiselon määrittelyyn yhteisötasolla, sillä se koskettaa alueita ja sillä on niihin vaikutuksia.

F. *Yhteisessä maatalouspolitiikassa on otettava huomioon luonnonhaitat ja maantieteelliset haitat (vuoristoalueet, saaret, harvaanasutut alueet, syrjäisimmät alueet).*

45. toteaa, että vuoristo-, saari- tai harvaanasutuilla alueilla sekä muilla alueilla, joiden myönnetään olevan heikommassa asemassa, tuotanto-olosuhteet poikkeavat muista, koska niillä on pysyviä haittoja (rinteet, korkeus merenpinnasta, ilmasto, kaukainen sijainti, köyhä maaperä) sekä yhteiskunnallis-taloudellisia erityispiirteitä.

46. toteaa, että edellä mainitut olosuhteet saavat aikaan sen, että maatalouden harjoittaminen on yhtä aikaa sekä hankalampaa (heikko taloudellinen tuottavuus) että kuitenkin ympäristöasapainon ja kyseisten maaseutualueiden kehittämisen kannalta välttämätöntä (luonnonriskien torjunta, luonnon monimuotoisuuden suojelu, maiseman säilyttäminen avarana ja monipuolisena).

47. toteaa toisaalta, että luonnonhaitoista kärsivien alueiden maataloustuotanto suuntautuu pikemminkin laatuun, joten on kiinnitettävä erityistä huomiota heikkoon tuottavuuteen ja jatkuviin lisäkustannuksiin antamalla niille erityiskohtelu.

48. ehdottaa, että ongelmat ratkaistaan käytännössä myöntämällä erityistä lisätukea maataloustuotannon säilyttämisen tukemiseen ja julkisten hyödykkeiden tarjoamiseen siten, että huomioidaan tuotannon läheisyys, laadukas ympäristö sekä alueellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen yhteenkuuluvuus.

49. toteaa, että jos julkisia välineitä ja politiikkoja on monia, toimijoiden runsaslukisuus estää todella johdonmukaisen toiminnan, joka on välttämätöntä, jotta viljelijät jäävät maaseudulle vuoristo- ja saarialueilla tai pohjoisilla alueilla.

50. katsoo, että pysyvistä luonnonhaitoista kärsivät alueet tarvitsevat nykyistä kokonaisvaltaisemman strategian, joka pannaan täytäntöön tarkoituksenmukaisella tasolla (esimerkiksi vuoristoalueilla ja saarilla), jotta niiden potentiaalia voidaan hyödyntää täysimääräisesti ja kehittää yhteisön tukitoimien lisäarvoa. Tähän liittyen komitea toivoo, että ohjelmakaudella 2014–2020 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 174 artiklaa sovelletaan täysimääräisesti.

G. *Yhteisessä maatalouspolitiikassa on keskityttävä maatalouteen ja ravintoon.*

51. katsoo, että yhteisessä maatalouspolitiikassa on aivan ensimmäiseksi keskityttävä ennen kaikkea maatalouteen ja ravintoon ja sen avulla on vahvistettava maataloutta kaikilla Euroopan unionin alueilla.

52. toteaa, että toisen pilarin puitteissa saattaa ajoittain esiintyä sekaannusta tai kilpailua maatalouden kehittämistoimien ja maaseudun kehittämiseen tähtäävien muiden kuin maataloustoimenpiteiden välillä. Komitea pitää siksi tarpeellisena erottaa nämä toimenpidekategoriat paremmin toisistaan. Lisäksi se kehottaa Euroopan komissiota määrittelemään maaseudun kehittämiss politiikan entistä paremmin. Komitea kehottaa Euroopan komissiota myös määrittelemään entistä paremmin maaseudun kehittämiss politiikan ja alue- ja koheesiopolitiikan väliset suhteet, jotta voidaan varmistaa alueella toteutettavien samantyyppisten toimenpiteiden yhdenmukaisuus.

53. korostaa yleisesti maaseutualueiden tukemista alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteen saavuttamiseksi.

H. *On kehitettävä tiettyjä yhteisen maatalouspolitiikan toimeenpanotapoja.*

54. katsoo, että tehokkaan tuen myöntäminen ympäristöä ja luonnonvaroja vähiten kuormittaville tuotantojärjestelmille, luonnonhaittojen ja maantieteellisten haittojen huomioiminen sekä huomion kiinnittäminen nykyistä enemmän paikallisiin aloitteisiin ja elämänlaatuun maaseudulla edellyttävät keinojen ja välineiden mukauttamista aluetasolla.

55. pitää välttämättömänä ottaa huomioon sekä alueelliset erityispiirteet että alueiden poliittiset painopisteet. Jälkimmäiset voivat itse asiassa vaihdella huomattavasti alueelta toiselle.

56. on sitä mieltä, että yhteisen maatalouspolitiikan toimeenpano- ja hallintatapoja on kehitettävä. Niitä ei enää voida jättää pelkästään unionin ja jäsenvaltioiden hoidettaviksi, kuten useimmissa jäsenvaltioissa tehdään.

57. katsoo, että aluetason osallistuminen käy ensiarvoisen tärkeäksi, vaikka politiikalle on edelleen asetettava unionin laajuiset ja kansalliset puitteet.

58. kehottaa lisäksi Euroopan komissiota pohtimaan sitä, miten tärkeä ja asianmukainen yhteisen maatalouspolitiikan nykyinen jako kahteen pilariin on.

59. katsoo, että POSEI-ohjelmien mukaiset, syrjäisimmille alueille tarkoitetut maatalouden erityistoimenpiteet on säilytettävä ja niitä on vahvistettava, jotta kyseisillä alueilla harjoitettavan maatalouden erityispiirteet otetaan huomioon, sillä maatalouden harjoittaminen on näillä alueilla erityisen hankalaa tuotannosta ja markkinoinnista aiheutuvien lisäkustannusten vuoksi sekä siksi, että maataloustuotannon monipuolistamiseen on niukasti mahdollisuuksia.

60. toivoo, että alueellisten toimien rinnalla kehitetään useamman alueen yhteisiä ja alueidenvälisiä toimia, joilla täydennetään alueiden omia toimia.

61. vahvistaa toissijaisuusperiaatteen käytännön arvon kaikkein kansalaisläheisimmän hallintomuodon kannalta.

62. katsoo, että vuoden 2013 jälkeisessä yhteisessä maatalouspolitiikassa olisi varmistettava yhtäältä, että sen soveltaminen on viljelijöiden kannalta yksinkertaista, ja toisaalta, että se säilyy unionin kansalaisille avoimena ja ymmärrettävänä.

I. On kehitettävä yhteisen maatalouspolitiikan hallintotapoja.

63. katsoo, etteivät alueet eivätkä maaseutuyhteisöt voi olla enää pelkkiä osarahoittajia osallistumatta tiettyjen toimeenpanojen ja hallintatapojen ja niitä koskevien suuntaviivojen valintaan.

64. on sitä mieltä, että yhteisen maatalouspolitiikan muotoileminen uudelleen onnistuu vain, jos aluetaso ja tietyissä tapauksissa paikallistaso otetaan yleisesti mukaan asian käsittelyyn.

65. katsoo, että nykyisin ainoastaan aluetasolla ja tietyissä tapauksissa paikallistasolla pystytään huolehtimaan siitä, että

- otetaan käyttöön nykyistä tehokkaampi ja reaktiivisempi hallintotapa
- tuet suunnataan alueilla vallitsevien maatalouden, ympäristön ja territoriaalisten erityispiirteiden mukaan
- yhteinen maatalouspolitiikka suunnataan tehokkaasti uudelleen hyödyntämään ympäristöä ja luonnonvaroja kunnioittavia tuotantojärjestelmiä
- tuetaan sellaista maataloustuotantoa (vihannesviljelyä, metsänhoitoa ja viininviljelyä) ja sellaisia tuotantojärjestelmiä (luomuviljelyä), jotka eivät vielä ole hyötäneet tarpeeksi yhteisestä maatalouspolitiikasta
- mukautetaan viljelijäksi ryhtymiseen tähtäävät tukipolitiikat alueiden ja tietyissä tapauksissa kuntien todellisuuteen
- vahvistetaan maatalouden ja elintarvikealan yritysten välistä siteitä
- tuetaan lyhyiden markkinointiketjujen perustamista maataloustuotteiden kaupan pitämistä varten
- parannetaan yhtäältä yhteisen maatalouspolitiikan ja toisaalta alue- ja koheesiopolitiikan keskinäistä johdonmukaisuutta

— suunnitellaan Euroopan alue entistä tasapainoisemmin ja kestävämmiin.

66. katsoo, että vuoden 2013 jälkeisen yhteisen maatalouspolitiikan muotoileminen uudelleen onnistuu vain ottamalla käyttöön unionin, jäsenvaltioiden ja alueiden muodostama monitasoinen hallintokehys.

J. Yhteisen maatalouspolitiikan talousarvion on vastattava politiikan edessä olevia haasteita.

67. katsoo, että vuoden 2013 jälkeinen yhteinen maatalouspolitiikka on muotoiltava uudelleen, jotta Euroopan unioni pystyy vastaamaan lukuisiin haasteisiin, joita maataloustoiminta asettaa, koska sillä on mittavia seurauksia ihmisille, yhteiskunnalle, taloudelle, ympäristölle ja alueille, ja jotta Eurooppa 2020 strategiassa asetettuihin ensisijaisiin tavoitteisiin (järkevä kasvu, kestäväpohjainen kasvu, osallistava kasvu) voidaan päästä mahdollisimman tuloksellisesti. Unionin maatalouselintarvikealan tulisi olla strategia-asiakirjassa keskeisemmin esillä, sillä alalla on EU:ssa strateginen rooli kyseisten ensisijaisten tavoitteiden joukossa..

68. on sitä mieltä, että politiikan uudelleenmuotoilu, jonka yhteydessä on erityisesti asetettava etusijaan ympäristöä ja luonnonvaroja kunnioittaviin tuotantojärjestelmiin annettava julkinen tuki, edellyttää huomattavia ponnisteluja Euroopan kaikkien alueiden viljelijöiden ja tuotantoketjujen mukauttamiseksi uuteen tilanteeseen ja jopa tuotantorakenteen muuttamiseksi. Tässä yhteydessä on tärkeää, että korkeakoulut ovat edelleen tiiviisti mukana maatalouden kehittämisessä ja että tieteelliset näkökohdat otetaan entistä enemmän huomioon YMP:n ja siihen liittyvien eri toimien, mm. valvontatoimenpiteiden, suunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Osaamiskeskusten avulla maatalousalan uudistamiseen kohdistuvat lukuisat toiveet on mahdollista muuntaa todelliseksi toteuttamiskelpoisiksi vaihtoehdoiksi. Niiden tehokas kytkeminen innovointiohjelmiin ja rahastoihin on välttämätöntä.

69. katsoo, että Euroopan unionin on tarjottava välineet uudelleenmuotoilun onnistumiseen.

70. katsoo, että onnistuakseen yhteiseen maatalouspolitiikkaan on varattava vuosiksi 2014–2020 haasteita vastaava vakiinnutettu ja lujitettu talousarvio.

Päätelmä

71. palauttaa Euroopan komission, Euroopan parlamentin ja unionin neuvoston mieliin, että tulevan yhteisen maatalouspolitiikan lisäarvo, samoin kuin sen panos Eurooppa 2020 -strategian tärkeimpien tavoitteiden saavuttamiseen, mitataan suhteessa politiikan kykyyn

— taata unionin omavaraisuus ja elintarviketurva terveen monipuolisen ja laadukkaan maataloustuotannon avulla

— varmistaa viljelijöille ja alalle vakaa ja riittävä tulotaso, jotta voidaan tukea kestävien työpaikkojen syntyä ja säilyttää ne

— auttaa torjumaan ilmastonmuutosta ja vaalimaan luonnon monimuotoisuutta yleistämällä ympäristövaatimukset sekä tukemalla ympäristöä ja luonnonvaroja parhaiten kunnioittavia tuotantojärjestelmiä

— edistää Euroopan unionin alueellista yhteenkuuluvuutta varmistamalla maatalouden ja elinvoimaisten maaseutuyhteisöjen säilyminen kaikilla Euroopan alueilla.

72. katsoo, että vain selkeiden suuntaviivojen ja pitkäjänteisen lähestymistavan sekä tarpeellisten rahoitusvälineiden pohjalta uudelleen muotoiltu yhteinen maatalouspolitiikka pystyy tarjoamaan Euroopan unionille tilaisuuden vastata sitä odottaviin mittaviin haasteisiin.

Bryssel 9. kesäkuuta 2010

*Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO*

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Laajentumisstrategia sekä vuosien 2009 ja 2010 tärkeimmät haasteet: mahdolliset ehdokasvaltiot”

(2010/C 267/04)

ALUEIDEN KOMITEA

- korostaa, että integraatioprosessin onnistumisen kannalta on tärkeää, että tulevalla jäsenyydellä on kansan laaja tuki. Alue- ja paikallisyhteisöissä voidaan edistää tämän tavoitteen saavuttamista ja parantaa valmiutta omaksua EU:n säännöstö ja vastaanottaa unionin taloudellinen tuki.
- toteaa, että alue- ja paikallistasolla on erinomaiset edellytykset edistää kansalaisten kanssa käytävää vuoropuhelua ja heille suunnattua tiedotusta integraatioprosessista ja etenkin niistä haasteista, jotka seuraavat lähentymisestä EU:n säännöstön kanssa.
- korostaa, että EU:n on tärkeää tukea osallistumista ja tiedon hyvää saatavuutta kaikilla yhteiskunnan tasoilla. Tiedonsaanti on erittäin tärkeää erityisesti sellaisissa maissa, joissa demokratia on nuorta ja jotka ovat usein erityisen alttiita populistisille virtauksille, joita ei aina tasapainoteta moniarvoisella keskustelulla.
- suosittelee, että sitoutumista yhteiskunnan vähäosaisten tukemiseen lisättäisiin lainsäädännön kautta. Kansanterveys ja sosiaalipoliittiset kysymykset, kuten naisten haavoittuva asema ja tasa-arvo, ovat monissa ehdokasvaltioissa jääneet vähälle huomiolle.

Esittelijä:	Uno Aldegren (SE, PSE), Skoonen aluevaltuutettu
Viiteasiakirja:	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Laajentumisstrategia sekä vuosien 2009 ja 2010 tärkeimmät haasteet
	KOM(2009) 533 lopullinen

1. POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleinen eteneminen ja aikataulu

1. on tyytyväinen Euroopan komission esittämään laajentumisstrategiaan sekä raportteihin mahdollisten ehdokasvaltioiden tärkeimmistä haasteista vuosina 2009–2010 samoin kuin Islannin jäsenyyshakemusta koskevaan tiedonantoon.

2. on lisäksi tyytyväinen mahdollisissa jäsenehdokasvaltioissa tapahtuneeseen edistykseen, joka on johtanut Albanian ja Serbian jäsenyyshakemukseen vuonna 2009 sekä kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskevien väliaikaissopimusten ja vakautus- ja assosiaatiosopimusten täytäntöönpanoon kaikissa mahdollisissa ehdokasvaltioissa samoin kuin jatkuviin uudistuksiin Kosovossa.

3. toteaa, että EU on panostanut huomattavasti mahdollisten ehdokasvaltioiden ja EU:n lähentymiseen. Viime aikoina on pyritty muun muassa lieventämään rahoituskriisin vaikutuksia sekä ehdotettu helpotuksia viisumivaatimuksiin. Molemmissa tapauksissa on kysymys aloitteista, jotka tuovat selvästi esiin, millainen arvo EU:lla on väestölle.

4. suhtautuu myönteisesti viisumipakon poistamiseen Montenegron ja Serbian kansalaisilta, mikä mahdollistaa viisumivapaan matkustamisen useimpiin EU:n jäsenvaltioihin, ja toivoo, että Albania sekä Bosnia ja Hertsegovina täyttävät pian viisumipakon poistamisen edellytykset.

5. ottaa huomioon 26. lokakuuta 2009 hyväksytyt neuvoston päätelmät Itämeren aluetta koskevasta Euroopan unionin strategiasta sekä Adrian- ja Joonianmeren neuvoston julkilausuman (1), jonka Adrian- ja Joonianmeren aloitteeseen osallistuvien kahdeksan maan (Albanian, Bosnia ja Hertsegovinan, Kreikan, Kroatian, Italian, Montenegron, Serbian ja Slovenian) ulkoministerit hyväksyivät Anconassa 5. toukokuuta 2010 ⁽¹⁾ ja jossa ilmaistaan tuki Adrian- ja Joonianmeren aluetta koskevan EU-strategian laatimiselle. Komitea panee tyytyväisenä merkille, että EU:n makroaluestrategia on merkittävä väline, jonka avulla voidaan vauhdittaa yhdistymisprosessia mm. korostamalla alue- ja paikallisyhteisöjen asemaa.

6. korostaa, että integraatioprosessin onnistumisen kannalta on tärkeää, että tulevilla jäsenyydellä on kansan laaja tuki. Alue- ja

paikallisyhteisöissä voidaan edistää tämän tavoitteen saavuttamista ja parantaa valmiutta omaksua EU:n säännöstö ja vastaanottaa unionin taloudellinen tuki. Näin ollen on erittäin tärkeää, että

— kunnille ja alueille annetaan mahdollisuus osallistua aktiivisesti kansalliseen integraatioprosessiin, mikä on Euroopan neuvoston hyväksymän Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan perusajatuksen mukaista.

— liittymistä valmisteleva tukiväline IPA (*Instrument for Pre-Accession Assistance*) tulisi laatia siten, että kunnat ja alueet voivat nykyistä enemmän hyödyntää ohjelmaa investoinneissa ja valmiuksien kehittämisessä.

— alue- ja paikallistaso osallistuu integraatioprosessiin, sillä Kööpenhaminan kriteerit edellyttävät vakaita instituutioita ja rahoitusjärjestelmiä. Tällä tavoin luodaan edellytykset avoimille valmistelu- ja päätöksentekojärjestelmille.

— liittymistä valmistelevaa tukivälinettä (IPA) koskevan neuvoston asetuksen 1085/2006 2 artiklan 1 kohdan ("soveltamisala") mukaan välineen tavoitteina ovat muun muassa "(a) demokraattisten instituutioiden ... lujittaminen" ja "(c) julkishallinnon uudistaminen, myös sellaisen järjestelmän perustaminen, joka mahdollistaa hallinnon hajauttamisen edunsaajamaalle ...". Kyseinen soveltamisala ja mahdollisten ehdokasmaiden nykyiset käytännöt huomioon ottaen asetukseen tulisi sisällyttää IPA:n ohjelmasuunnitteluvaiheessa pakollinen menettely paikallis- ja aluehallinnon edustajien kuulemiseksi.

— IPA:n ohjelmasuunnitteluvaiheen kesto kansallisella tasolla on aivan liian pitkä. Komitea kehottaa komissiota tarkistamaan ohjelmasuunnittelun ehtoja kiireellisesti menettelyjen yksinkertaistamiseksi.

Tiedottaminen

7. toteaa, että alue- ja paikallistasolla on erinomaiset edellytykset edistää kansalaisten kanssa käytävää vuoropuhelua ja heille suunnattua tiedotusta integraatioprosessista ja etenkin niistä haasteista, jotka seuraavat lähentymisestä EU:n säännöstön kanssa.

8. korostaa, että EU:n on tärkeää tukea osallistumista ja tiedon hyvää saatavuutta kaikilla yhteiskunnan tasoilla. Tiedonsaanti on erittäin tärkeää erityisesti sellaisissa maissa, joissa demokratia on nuorta ja jotka ovat usein erityisen alttiita populistisille virtauksille, joita ei aina tasapainoteta moniarvoisella keskustelulla.

⁽¹⁾ www.aii-ps.org

9. korostaa olevan tärkeää, että EU:n tiedottaminen, joka koskee esimerkiksi mahdollisten ehdokasvaltioiden tilanteen analysointia, on konkreettista ja selkeää. Muuten vaarana on väärin tulkintojen tekeminen, mikä saattaa aiheuttaa integraatioprosessista vastuussa oleville hallituksille hallinnointivaikeuksia prosessin kaikilla tasoilla. Avoin keskustelu ja asioihin perehtyneet kansalaiset voivat sen sijaan parantaa mahdollisuuksia pehmentää konflikteihin liittyviä suunnitelmallisia ratkaisuja, joiden vuoksi etniset vastakkainasettelut ovat ajan myötä lukkiutuneet.

Valmiuksien parantaminen

10. katsoo, että IPA-ohjelmaa on hyödynnettävä paremmin, jotta kunnille, alueille ja kansalaisyhteiskunnalle voidaan antaa edellytykset tarjota asiantuntemustaan, joka syventää integraatioprosessia. IPA voi lisäksi edistää institutionaalisten valmiuksien parantamista kaikilla yhteiskunnan tasoilla.

11. jakaa komission näkemyksen siitä, että alueiden sisäinen yhteistyö on integraatioprosessin kannalta erittäin tärkeää. Alueiden paikallistaso on NALAS-verkoston (2) kautta luonut esikuvan valtioiden keskinäiselle vaihdannalle.

12. katsoo, että komission kertomuksen arvo kasvaisi merkittävästi, jos näkökulma laajennettaisiin kattamaan paremmin alue- ja paikallistaso, jolla pannaan täytäntöön huomattava osa yhdenmukaisuuden kuuluvasta säännöstöstä.

13. pahoittelee sitä, ettei komission tekemissä valmiusarviointeissa keskitytä säännöllisesti myös ehdokasvaltioiden yhteiskunnan tasoihin valtiotasoa alempana.

Alue- ja paikallistaso ja kansalaisyhteiskunta

14. katsoo, että kansalaisyhteiskunnalla on suuri merkitys vakaiden demokratioiden rakentamisessa. Tästä syystä myös kansalaisyhteiskunnan tulee olla edustettuna integraatioprosessissa.

15. suosittelee, että sitoutumista yhteiskunnan vähäosaisten tukemiseen lisättäisiin lainsäädännön kautta. Kansanterveys ja sosiaalipoliittiset kysymykset, kuten naisten haavoittuva asema ja tasa-arvo, ovat monissa ehdokasvaltioissa jääneet vähälle huomiolle.

16. katsoo, että mahdollisten ehdokasvaltioiden kyvyllä valvoa vähemmistöjen etuja on erittäin paljon merkitystä integraatioprosessin kannalta. Käytännöllisiä kompromissiratkaisuja voidaan usein löytää nimenomaan alue- tai paikallistasolla.

17. jakaa komission käsityksen siitä, että mahdollisten ehdokasvaltioiden institutionaalisia valmiuksia on tarpeen vahvistaa. Kun alueellinen julkisoikeudellinen koulu aloittaa toimintansa täysimittaisesti, on erittäin tärkeää, että alue- ja paikallistason edustajat voivat osallistua koulutusohjelmiin.

(2) Kaakkois-Euroopan paikallisviranomaisten järjestöjen verkko (*Network of Associations of Local Authorities of South East Europe*).

Maakohtaiset erityishuomiot

Albania

18. on tyytyväinen, että oppositio osallistuu – vaikkakin tietyin rajoituksin – taas parlamentin työskentelyyn. Integraatioprosessia ajatellen Albaniasta puuttuu edelleen yhteiskunnan eri tasojen välinen koordinointi.

19. toteaa, että lainsäädännön harmonisoinnissa on edistytty monilla yhteisön säännösten kattamilla aloilla erityisesti sen jälkeen, kun maa haki virallisesti EU-jäsenyyttä. Kun säännönmukaiset neuvottelut aloitetaan, noudatetaan Lissabonin sopimuksen prosessia, minkä vuoksi on tärkeää, että kunnista ja alueista tehdään analyysi ja että niille annetaan osallistumismahdollisuus.

20. korostaa sen merkitystä, että alueet otetaan mukaan prosessiin, joka Albanialla on nyt edessään: tulevaan neuvotteluprosessiin.

21. korostaa olevan tärkeää, että valmiuksien parantamiseen tähtäävää komission välinettä hyödynnetään käynnissä olevissa hallinnollisissa uudistuksissa Albanian kaikilla hallinnon tasoilla (Twinning, TALEX ja SIGMA). Tämä on erittäin tärkeää sekä instituutioiden tehokkuuden ja avoimuuden kannalta että sellaisten toimien edistämiseksi, joilla voidaan taltuttaa vakavaa korruptio-ongelmaa.

22. painottaa, että Albanian on kiirehdittävä työtä toimivien kiinteistömarkkinoiden kehittämiseksi. Tällainen prosessi tarjoaa kunnille myös mahdollisuuden parantaa veropohjaansa pitkällä aikavälillä.

23. muistuttaa, että hallinnonhajauttamisprosessi on Albaniassa edelleen vasta aluillaan. Kuntatasolla toteutettavaksi tarkoitettua lainsäädäntöä ei kaikissa tapauksissa panna täytäntöön. Lainsäädännön täytäntöönpanolla on merkitystä myös vähemmistöjen etujen suojelulle.

24. toteaa lisäksi, että komissio arvioi tiedonantonsa taloudellisia ja sosiaalisia oikeuksia käsittelevässä luvussa pelkästään lainsäädäntöä. Sen tulisi kuitenkin käsitellä myös esimerkiksi täytäntöönpanoa sekä analysoida sitä, kuinka puutteet lainsäädännön toteutuksessa vaikuttavat epäsuorissa asemassa oleviin väestöryhmiin.

25. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että verotuksen alalla on tapahtunut edistystä, mutta toteaa samalla, että hallinnonhajauttamisprosessiin liittyvien vastuun ja varojen kohdentamisen väliseen epätasapainoon liittyy riskejä.

Bosnia ja Hertsegovina

26. toteaa, että Daytonin sopimukseen pohjautuva Bosnian perustuslaki on myötävaikuttanut hallintorakenteen monimutkaisuuteen. Daytonin sopimuksen rakenne on lisäksi johtanut siihen, että Bosnia ja Hertsegovinalla ei ole EU:n sääntelyperinteeseen sopeutumisen edellyttämää päätöksentekokykyä. Jaettu Bosnia tarvitsee johtotahon, joka pystyy ylittämään vastakkainasettelut ja löytämään rakentavia ratkaisuja. Ei ole Bosnian kansalaisten etujen mukaista, että maan johdon päätökset perustuvat etnisiin tekijöihin.

27. pahoittelee perustuslain uudistusta käytävien Butmir-neuvottelujen epäonnistumista ja kehottaa Bosnian ja Hertsegovinan kaikkien etnisten ryhmien johtajia etsimään hyväksyttävää ratkaisua, jotta maa saisi täyden itsemääräämisoikeuden ja voisi jatkaa uudistuksia ja liittymisprosessin valmistelua.

28. katsoo lisäksi, että kunhan Bosniaa epäyhtenäistävän johtamisen seuraukset tehdään kansalaisten tietäväiksi, saadaan päätöksentekojärjestelmään pontta, mikä johtaa uudistuksiin. Jotta uusi liikevoima saadaan käyttöön, tulee EU:n kertoa selkeästi, mitkä ovat todelliset poliittiset vaihtoehdot: keskitytäänkö jatkossakin kysymyksiin, jotka vahvistavat vastakkainasetteluja, vai toteutetaan ko politiikkaa, joka avaa maan sisämarkkinoiden neljälle vapaudelle.

29. päätelee, että viisumikysymys antaa osviittaa siitä, että keskustelun muotoja ja sisältöä on tarpeen uudistaa. Viisumikysymys osoittaa, että kansallisilta johtajilta löytyy toimintakykyä, jos kansalaisten voidaan odottaa vaativan sitä. EU:n ja etenkin alueiden komitean tulee ottaa tässä asiassa vastuuta. Kysymys on siitä, että Bosnian kansalaisilla tulee olla paikallisten johtohenkilöidensä välityksellä mahdollisuus ymmärtää, mitä integraatio edellyttää ja mitä hyötyä siitä voi olla. Tässä yhteydessä on tarpeen edistää sitoutumista ja yhtenäisyyttä sekä sitä, että keskitytään arvoihin ja aatteisiin, jotka ovat sopusoinnussa ihmisen ja hänen oikeuksiansa kunnioittamisen kanssa.

30. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että nykyinen yhteiskuntajärjestys aiheuttaa tehottomuutta, mikä vaikuttaa haitallisesti yritysilmastoon.

31. näkee mahdollisuuksia tukea Bosnian uudistusvoimia, jotka pyrkivät lujittamaan valtiota ja edistämään hallinnonhajauttamisen kautta kuntien vahvistumista. Kansalaiset, jotka haluavat saada mahdollisuuden matkustaa ja jotka ymmärtävät, miksei investointeja tule tai miksi rakennerahastot kuuluvat vielä tulevaisuuteen, voivat muodostaa sen ryhmän, joka ohjaa keskustelua viisumikysymyksistä muihin aiheisiin. Alueiden komitean tulee vaikuttaa siihen, että Bosniassa järjestetään tiedotuskampanjoita ja tapaamisia paikallisvaaleilla valittujen johtohenkilöiden kanssa, jotka voivat vuorostaan edistää muutosten tapahtumista.

32. toteaa monimutkaisen yhteiskuntajärjestyksen johtaneen osaltaan siihen, että kunnilla ja niiden järjestöillä on vain rajallisesti tietoa EU:sta ja IPA-tuesta.

33. päätelee, että valtakunnallista tasoa on vahvistettava monilla vastuualoilla mm. siten, että vastuu yhteisestä kunnallis-hallintoa koskevasta lainsäädännöstä annetaan tälle tasolle.

34. rohkaisee avaamaan IPA-tuen kuntatason sitoutumuksille.

Serbia

35. on tyytyväinen, että Serbian parlamentti on hyväksynyt Vojvodinan autonomisen maakunnan uuden, 1. tammikuuta 2010 voimaan tulleen perussäännön, mikä vahvistaa Vojvodinan alueellisia toimivaltuuksia, ja toteaa, että Serbian integraatioprosessi etenee merkittävästi. Hallinnonhajauttamisprosessin osalta

edistys on kuitenkin hajanaista ja siinä on harmillisia päällekkäisyyksiä eri ministeriöiden vastuualoissa. Käynnissä on uudistus-tö, jonka tavoitteena on kehittää aluetaso vastaamaan kehitys- ja kasvukysymyksistä. Toteutuksessa on kuitenkin vielä epäselvyyksiä. Paikallisviranomaisia edustavan Serbian kuntaliiton ⁽³⁾ kansainvälisellä tuella Serbiassa tekemä valmiuksien vahvistaminen on alueiden komitean mukaan tärkeä voimavara kuntien modernisoinnin kannalta.

36. korostaa, että samaan aikaan integraatioprosessin kanssa kaikilla yhteiskunnan tasoilla on toteutettava sisäisiä uudistuksia.

37. on tyytyväinen, että vuoden 2009 maaliskuussa perustettu Serbian tasavallan hallinnon hajauttamisen kansallinen neuvosto (*National Council for Decentralisation of the Republic of Serbia*) on saanut tehtäväkseen laatia asiantuntijaryhmän avustuksella kattavan eurooppalaisten normien mukaisen hajauttamisstrategian. Näin ollen uudistustyö voi olla jatkossa vahvempaa.

38. suhtautuu myönteisesti edistymiseen kuntien institutionaalisten valmiuksien vahvistamisessa. Vankka ja siten ennustettavissa oleva talous on ydinkysymys, joka valmiuksien kasvattamiseen tähtävien toimien ohella edellyttää toimenpiteitä, jotta kunnat voivat täysipainoisesti täyttää Kööpenhaminan kriteerien vaatimukset vakaista julkisista hallintoelimestä. Lyhyellä aikavälillä on tärkeää käsitellä kysymystä kiinteän omaisuuden palauttamisesta kunnille sekä omaisuuden hankkimismahdollisuuden antamisesta niille.

39. toteaa, että eräillä kunnilla on vaikeuksia pitää yllä palveluiden perustasoa, vaikka Serbiassa on käytössä horisontaalinen verotuksen jakomekanismi. Uudistustarpeista voidaan mainita toimet kuntien omahoitustaseen lisäämiseksi. Tämä voidaan tehdä sopusoinnussa sen rahoitusperiaatteen kanssa, jonka mukaan uusien vastuualueiden aiheuttamia kustannuksia kompensoidaan valtion rahoituksella.

40. suhtautuu myönteisesti Serbian aloitteeseen helpottaa kuntien ympäristötoimia käyttämällä ympäristöverotukseen perustuvaa ympäristörahaa. Komitea pitää aloitetta hyvänä esimerkkinä toimista, joilla voidaan helpottaa kuntien sopeutumista EU:hun. Tietty osuus kyseisistä verotuloista osoitetaan kunnille erityiskohdistettuina tuloina, joita voidaan käyttää esimerkiksi ympäristövaikutusten arviointiin tarvittavan osaamisen hankkimiseen.

41. on todennut, että IPAa pidetään enimmäkseen välineenä, jolla voidaan uudistaa Serbian keskushallintoa ja mahdollistaa suuret infrastruktuuripanostukset. Tällaista painotusta sovellettaessa on valitettavaa, että panostuksista vain hyvin pieni osa käytetään kiireellisesti tarpeellisiin toimiin, esimerkiksi paikallistason valmiuksien parantamiseen.

42. on tyytyväinen Serbian parlamentin 31. maaliskuuta 2010 antamaan päätöslauselmaan, jossa käsitellään heinäkuun 1995 tapahtumia Srebrenicassa ja tuomitaan siellä tehty joukkomurhat. Päätöslauselman antaminen on tärkeä askel maan historian työstämisessä. Sen avulla Serbian hallitus antaa myönteisen signaalin sovinnonteon, Serbian sisäisen kehityksen ja myös Euroopan unioniin lähentymisen kannalta.

⁽³⁾ Standing Conference of Towns and Municipalities.

Kosovo (4)

43. on tyytyväinen Kosovossa tapahtuneeseen vakautumiseen. Kansainvälisten organisaatioiden ja niiden joukossa useiden EU-maiden ryhmän toimet ovat tasoittaneet tietä oikeusvaltion ylläpitämiselle ja kansalaisten turvallisuuden kasvattamiselle. Vakautumiskehityksessä on kuitenkin samalla nähtävissä piirteitä, jotka muistuttavat Bosnia ja Hertsegovinan tilanteesta ja etnisen jaottelun riskistä, joka saattaa vaikeuttaa tulevaa yhdentymistä. Tämä saattaa vaikeuttaa integraatioprosessia maassa, jonka yhteiskunnan koulutustaso on alhainen ja julkisten hallintoelinten kehitys vielä heikkoa.

44. korostaa, että Kosovossa on tärkeää ylläpitää oikeusvaltion periaatteita, ja myöntää, että kansainvälisen yhteisön edustuksella Kosovossa on ratkaiseva rooli niiden toimien kannalta, joilla on pyritty maan etnisten ryhmien rauhalliseen yhteiseloon.

45. suhtautuu myönteisesti kuntauudistusaloitteisiin sekä Kosovossa käynnissä olevaan hallinnonhajaamiseen.

46. toteaa, että nykyinen kehitys Kosovossa johtaa vielä joidenkin etnisiin perusteisiin muodostettujen kuntien syntymiseen. Samalla kasvaa paikallistasolla käytävän vuoropuhelun tarve. Kehityksen myötä syntyy varsinkin paikallistason yhteistyöelimille tärkeä rooli tämän tason yhteistyön rohkaisemisessa. Yhteinen IPA-hanke voi olla tällaisissa toimissa yhdistävä tekijä. Kun ajatellaan Kosovon tulevaa kehitystä ja maan yhteiskunnallisten voimavarojen niukkuutta sekä instituutioiden roolin merkitystä sosiaalisen yhteisvastuun ja julkisten peruspalvelujen edistäjänä, on erittäin tärkeää, että voidaan välttää etnisiin syihin perustuva instituutioiden, kuten koulujen ja sairaaloiden, kaksinkertaisuus. Tällaisista investoinneista muodostuu nimittäin poliittisten puutteiden ja julkisten resurssien huonon käytön symboleja, ja ennen kaikkea ne vain syventävät etnisten ryhmien välistä kuilua.

47. suosittelee keskittymistä Kosovon koulutusvalmiuksiin, jotta maa voisi hyötyä väestörakenteensa ominaispiirteistä. On kuitenkin olemassa varteenotettava riski, että nykyiset nuorten suuret ikäluokat muuttavat maasta peruskoulutuksen päätettyään.

48. korostaa, että valmiuksien parantaminen hallintoelimissä on tärkeää, jotta maan rajallisia yhteiskunnallisia voimavaroja voidaan hyödyntää tehokkaasti. Samalla voidaan vapauttaa resursseja esimerkiksi sairaanhoidon parantamiseen.

49. tukee komission näkemystä siitä, että hiljattain hyväksytyn julkisia hankintoja koskevan lain täytäntöönpanon parantaminen edellyttää kattavaa panostusta koulutukseen.

50. suosittelee IPA-ohjelman hyödyntämistä voimavarana maan valmiuksien laajamittaisessa parantamisessa. Tällä tavoin voidaan maan sisällä levittää ymmärrystä yhdentymisen vaatimuksista ja EU-jäsenyyden tuottamista eduista.

Montenegro

51. suhtautuu myönteisesti siihen, että Montenegro osoittaa integraatioprosessissa päättäväisyyttä, mikä heijastuu useita kertoja vuodessa kokoontuvien hallituksen ja kunnallistason edustajien virallisessa vuoropuhelussa.

52. jakaa komission käsityksen siitä, että Montenegron julkishallinnon kaikilla tasoilla tarvitaan koulutettua henkilökuntaa kipeästi. Tästä johtuen hallitus on keskittänyt voimavaroja koordinoitiin, jossa paikallistaso on hyvin edustettuna. Tämä on osoittanut tehonsa sekä uudistusprosessin vauhdittamisessa että maan kyvyssä koordinoida ulkoista rahoitusta. Tämän kaiken on mahdollistanut se, että IPA-ohjelmassa on keskitytty paikallistasoon.

53. toteaa, että pitkään jatkuneesta uudistusprosessista huolimatta on käynnissä olevia kuntauudistuksia edeltänyt laaja keskustelu sekä pormestarin roolista että vapaaehtoisista kuntaliitoksista, joiden avulla kunnat voisivat paremmin valmistautua rakennerahastojen tukeen.

54. on tyytyväinen lainsäädännön tiukentamiseen, jonka tavoitteena on rajoittaa paikallisvaaleihin liittyvää korruptiota ja korruptiota ylipäätään mm. lisäämällä ulkoisten tahojen suorittamia tarkastuksia.

55. toteaa, että kunnilla on vain niukasti vaikutusvaltaa verotusasioissa, mikä heijastuu kunnalliseen itsehallintoon.

56. toteaa lisäksi, että ohjelasuunnittelusta ohjelman alkamiseen kuluneet kolme vuotta, jotka vaadittiin ennen kuin maan ensimmäiset IPA-rahoitteiset hankkeet saavuttivat täytäntöönpanovaiheen, on aivan liian pitkä aika. Vaikka valmistelu-aika lyhenee seuraavien vuosien IPA-tuen yhteydessä, on sääntöjä yksinkertaistettava tarvittavan ajan lyhentämiseksi.

Islanti

57. yhtyy Euroopan komission suositukseen avata EU-liittymisneuvottelut Islannin kanssa ja lukea se liittymistä valmistelevaan tukivälineeseen kuuluvan rahoitustuen (IPA) saajien joukkoon.

Bryssel 9. kesäkuuta 2010

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO

(4) YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/99 mukaisesti.

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kevätpaketti: EU:n toimintasuunnitelma vuosituhatosen kehitystavoitteiden saavuttamiseksi”

(2010/C 267/05)

ALUEIDEN KOMITEA

- pitää tärkeänä palauttaa mieliin alue- ja paikallisviranomaisten keskeisen roolin palvelujen tarjoamisessa ja organisoimisessa demokraattisen ja tehokkaan hallinnon periaatteiden mukaisesti niin, että päämääränä on kansalaisten hyvinvoinnin parantaminen.
- toteaa, että ellei paikallistason kehitystarpeita oteta huomioon esimerkiksi tukemalla maaseudun pieniä tiloja, maaltapako lisää kurjuutta hallitsemattomiksi muuttuvissa megalopoleissa tai voimistaa muuttoliikkeitä muihin maihin.
- kehottaa komissiota ottamaan huomioon kyseisen paikallisen kehitysyhteistyöulottuvuuden laadittaessa kumppanimaiden kanssa maita tai (usean maan) alueita käsitteleviä strategia-asiakirjoja. Komitea muistuttaa, että alue- ja paikallisviranomaiset on tässä yhteydessä kutsuttava mukaan kehitysyhteistyöohjelmien suunnitteluun ja toteutukseen. Globalisaation haasteisiin vastaaminen edellyttää kyseisten viranomaisten huomioon ottamista, sillä ne ovat itse paikalla vastuussa demokraattisesta hallinnosta ja paikalliskehityksestä.
- pitää sitäkin valitettavampana, ettei ensimmäisessä komission tiedonannossa mainita nimenomaisesti EU:n ja avunsaajamaiden alue- ja paikallisviranomaisia vuosituhatosen kehitystavoitteiden toteuttamiseen osallistuvina tahoina.
- katsoo, että voitaisiin tutkia sitä, että jokainen Euroopan 100 000 alue- ja paikallisyhteisöstä päättäisi kulloistakin kansallista lainsäädäntöä noudattaen osoittaa vapaaehtoisesti kehitysapuun vähintään 1 euron asukasta kohti vuodessa. Ne alue- ja paikallisviranomaiset, jotka eivät suoraan toteuta hajautetun kehitysyhteistyön toimia, voisivat maksaa osuutensa paikallisyhteisöjen kehitysapurahastoon. Kehitysyhteistyöhön epäsuorasti vaikuttavia toimia (esimerkiksi suuren yleisön valveuttaminen köyhyydestä maailmassa) voitaisiin myös hyödyntää tässä yhteydessä.

Yleisesittelijä:	Christophe Rouillon (FR, PSE), Coulainesin kunnanjohtaja
Viiteasiakirjat:	1) Komission tiedonanto ”Kaksitoistakohtainen EU:n toimintasuunnitelma vuosituhanneen kehitystavoitteiden tueksi” (KOM(2010) 159 lopullinen) ja viisi valmisteluasiakirjaa seuraavista aiheista: — Vuosituhannen kehitystavoitteiden eteneminen ja jäljellä olevat haasteet, SEC(2010) 418 final — Vuoden 2010 kertomus kauppa-avusta, SEC(2010) 419 final — Vuoden 2010 kertomus julkisesta kehitysavusta, SEC(2010) 420 final — Vuosien 2010–2013 työohjelma EU:n politiikkojen johdonmukais- tamiseksi, SEC(2010) 421 final — Vuoden 2010 kertomus avun tuloksellisuudesta, SEC(2010) 422 final 2) Komission tiedonanto ”Verotus ja kehitys” (KOM(2010) 163 lopullinen) ja asiakirja SEK(2010) 426 3) Useita teemakohtaisia tiedonantoja seuraavista aiheista: elintarviketurva (KOM(2010) 127 lopullinen), humanitaarinen elintarvikeapu (KOM(2010) 126 lopullinen), EU ja globaali terveys (KOM(2010) 128 lopullinen), kou- lutus (SEC(2010) 121 final) sekä vuosien 2010–2015 toimintasuunni- telma sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi kehitysyhteistyössä (SEC(2010) 265 final)

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

A Yleistä

1. yhtyy komission poliittiseen tahtoon säilyttää Euroopan unionin (EU) johtava asema maailmanlaajuisessa köyhyyden torjunnassa, johon ryhdyttiin vuonna 2000, kun YK hyväksyi vuosituhanneen kehitystavoitteet ⁽¹⁾.

2. on tyytyväinen, että komissio on laatinut EU:n kaksitoista-kohtaisen toimintasuunnitelman, joka pohjautuu edellä mainituista asiakirjoista koostuvaan ”kevätpakettiin”. EU:n tavoitteena on laatia yhteinen kanta New Yorkissa 20.–22. syyskuuta 2010 pidettävään YK-huippukokoukseen. Vakavan talous-, sosiaali- ja finanssikriisin vallitessa perimmäisenä tavoitteena on tehostaa toimia sen kurjuuden vähentämiseksi, josta sadat miljoonat naiset, miehet ja lapset kärsivät, ja määritellä konkreettisesti, miten toteutetaan vuoteen 2015 ulottuviin vuosituhanneen kehitystavoitteisiin liittyvät sitoumukset.

3. katsoo, että nämä hyvin analyttiset ja runsaasti ehdotuksia sisältävät asiakirjat luovat pohjan tilanteen kartoittamiselle

⁽¹⁾ Tavoite 1: Puolitetään köyhyys ja nälänhätä maailmassa. Tavoite 2: Taataan peruskoulutus kaikille. Tavoite 3: Edistetään sukupuolten tasa-arvoa. Tavoite 4: Vähennetään lapsikuolleisuutta. Tavoite 5: Parannetaan äitien terveydentilaa. Tavoite 6: Torjutaan HI-virusta/aidsia ja muita sairauksia. Tavoite 7: Varmistetaan ympäristön kestävä kehitys. Tavoite 8: Osallistutaan globaaliin kehitysyhteistyökumppanuuteen.

maailmanlaajuisesti. Asiakirjoissa on selkeää ja yksityiskohtaista tietoa eri vuosituhanneen kehitystavoitteiden varsinkin eritahtisesta etenemisestä sekä jäsenvaltioiden taloudellisesta panostuksesta julkisen kehitysavun muodossa. Niissä tuodaan esille viivästyksiä ja puutteita peittelemättä, miten monisyisiä ne toimet ovat, joita EU on käynnistänyt sekä sisäisesti että erilaisissa kansainvälisissä yhteyksissä eri osapuolten voimien yhdistämiseksi. Asiakirjoissa hahmotellaan myös uusia mahdollisuuksia vauhdittaa tarvittavia edistysaskelia.

4. pitää sitäkin valitettavampana, ettei ensimmäisessä komission tiedonannossa mainita nimenomaisesti ⁽²⁾ EU:n ja avunsaajamaiden alue- ja paikallisviranomaisia vuosituhanneen kehitystavoitteiden toteuttamiseen osallistuvina tahoina. Niiden mainitsematta jättäminen on ristiriidassa vuonna 2005 vahvistetun, EU:n kehityspolitiikan peruspilarit kattavan konsensuksen kanssa ja komission vuonna 2008 antaman tiedonannon kanssa, jossa tunnustetaan yksiselitteisesti alue- ja paikallisviranomaisten asema kehitysyhteistyön toimijoina. Se sotii myös neuvoston tästä tiedonannosta 10. marraskuuta 2008 antamia päätelmiä vastaan eikä sovi myöskään vuoropuheluun, jota komissio ja alueiden komitea – joka on ollut alue- ja paikallisviranomaisten virallinen edustaja 22. huhtikuuta 2009 yksimielisesti hyväksymästään lausunnosta 312/2008 fin alkaen – käyvät.

5. pitää välttämättömänä, että tämä puute korjataan neuvoston ja Euroopan parlamentin käsittelyjen jälkeen laadittavassa EU:n yhteisessä kannassa. EU-maiden ja muiden maiden alue- ja paikallisviranomaisten tärkeä rooli köyhyyden poistamisessa on tunnustettava.

⁽²⁾ Paitsi verotusta käsittelevässä asiakirjassa, jota ei – paradoksaalista kyllä – ole osoitettu AK:lle.

B Eri kysymyksiin liittyviä huomioita

6. ei halua palata yksityiskohtaisesti siihen, miten eurooppalaiset alue- ja paikallisviranomaiset ja avunsaajamaiden paikallishallinnot edistävät vuosituhanneen kehitystavoitteiden saavuttamista demokraattisen hallinnon avulla ⁽³⁾. Komitea on korostanut tätä seikkaa jo aiemmin ja esittänyt ehdotuksia vuodesta 2005 alkaen lausunnoissaan paikallisyhteisöjen tekemästä kehitysyhteistyöstä ⁽⁴⁾, joten asia lienee jo käynyt selväksi.

7. muistuttaa, että Accran vuoden 2008 toimintasuunnitelmassa tunnustetaan paikallis- ja aluehallinnon rooli kehitysavun uudessa rakenteessa.

8. katsoo kuitenkin, että EU:n valmistautuessa tuomaan kantansa esille kansainvälisissä yhteyksissä on syytä korostaa tiettyjä seikkoja, jotka vaikuttavat suoraan alue- ja paikallisviranomaisiin.

Vuosituhanneen kehitystavoitteiden saavuttaminen ja aihekohtaiset tiedonannot

9. muistuttaa, että kahdeksasta vuosituhattavoitteesta seitsemän koskee hyvin konkreettisia köyhyyteen liittyviä näkökohtia. Tilanne vuonna 2010, kun kaksi kolmannesta määräajasta on kulunut, on osin ristiriitainen. Tulokset ovat varsin positiivisia, mitä tulee äärimmäisen köyhyyden hienoiseen vähenemiseen, alle 5-vuotiaiden kuolleisuuteen, epidemioihin ja juomaveden saatavuuteen. Nälänhätään ja aliravitsemukseen, eriarvoisuuteen koulutuksessa, äitiyskuolleisuuteen, aidsiin ja jäteveden puhdistukseen liittyvissä asioissa tilanne on kuitenkin erittäin huono. Kun tarkastellaan kokonaistilannetta, johon ovat niin ikään vaikuttaneet ensin elintarviketähti ja sitten talous- ja finanssikriisi, olisi pidettävä mielessä maiden sisäiset ja etenkin maailman eri alueiden väliset erot: esimerkiksi Kiinan nousu parantaa tiettyjä indikaattoreita, mutta Saharan eteläpuolinen Afrikka on jäänyt eniten jälkeen lasten alakouluun pääsyssä, aidsin torjunnassa ja vedenpuhdistuksen saatavuudessa. Komitea muistuttaa myös, että kyseisten seitsemän vuosituhattavoitteen toteuttaminen riippuu kahdeksannesta tavoitteesta, ”globaalin kehitysyhteistyökumppanuuden edistäminen”, joka perustuu kriisistä huolimatta kaikkien toimijoiden solidaariseen sitoutumiseen köyhyyden voittamiseksi maailmassa.

10. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että vuosituhanneen kehitystavoitteet ovat toisistaan riippuvaisia. Kevätpaketin asiakirjoissa esitettyjen esimerkkien täydentämiseksi ja havainnollistamiseksi voidaan mainita lisäksi veden saatavuus, jota EU edistää vesialan ohjelmallaan ja joka on myös erittäin näkyvällä sijalla eurooppalaisten alue- ja paikallisviranomaisten yhteistyötoimissa. Juomaveden laatu vaikuttaa kaikkien terveyteen, mutta juomakelpoisen veden saatavuus mahdollistaa maatalouden kehittämisen

⁽³⁾ Tästä esitetään lukuisia esimerkkejä mm. kuntien maailmanjärjestön (*United Cities and Local Governments*, UCLG – CGLU) joulukuussa 2009 julkaisemassa kannanotossa kehitysavun tuloksellisuudesta ja paikallishallinnosta (*UCLG Position Paper on Aid Effectiveness and Local Government*).

⁽⁴⁾ Lausunnot CdR 224/2005 fin, CdR 383/2006 fin ja CdR 144/2008 fin sekä huhtikuussa 2009 annettu lausunto CdR 312/2008.

ja siten periaatteessa ravitsemuksen parantamisen ja muuttaa myös naisten ja etenkin tyttöjen elämää helpottamalla naisten työtä ja vapauttamalla tytöt käymään koulua.

11. korostaa, että vuosituhanneen kehitystavoitteissa edistymisen edellyttää sellaisten kansallisten järjestelmien luomista, joihin liittyvässä suunnittelussa ja voimavarojen jaossa kiinnitetään huomiota muihinkin kuin vain nk. peruspalveluihin, joiden avulla pyritään vastaamaan tehokkaasti väestön perustarpeisiin.

12. pitää tärkeänä palauttaa tässä yhteydessä mieliin alue- ja paikallisviranomaisten keskeisen roolin tällaisten palvelujen tarjoamisessa ja organisoimisessa demokraattisen ja tehokkaan hallinnon periaatteiden mukaisesti niin, että päämääränä on kansalaisten hyvinvoinnin parantaminen.

13. pitää lisäksi paikallista lähestymistapaa välttämättömänä pyrittäessä vastaamaan väestörakenteen muutosta koskevaan haasteeseen. Se on yksi suurista kysymyksistä, joihin on puututtava toteutettaessa vuosituhanneen kehitystavoitteita. Ellei paikallistason kehitystarpeita oteta huomioon esimerkiksi tukemalla maaseudun pieniä tiloja, maaltapako lisää kurjuutta hallitsemattomiksi muuttuvissa megalopoleissa tai voimistaa muuttoliikkeitä muihin maihin.

14. kehottaa komissiota näin ollen ottamaan huomioon kyseisen paikallisen kehitysyhteistyöolottuvuuden laadittaessa kumppanimaiden kanssa maita tai (usean maan) alueita käsitteleviä strategia-asiakirjoja. Komitea muistuttaa, että alue- ja paikallisviranomaiset on tässä yhteydessä kutsuttava mukaan kehitysyhteistyöohjelmien suunnitteluun ja toteutukseen. Globalisaation haasteisiin vastaaminen edellyttää kyseisten viranomaisten huomioon ottamista, sillä ne ovat itse paikalla vastuussa demokraattisesta hallinnosta ja paikalliskehityksestä.

15. Alue- ja paikallisyhteisöt voivat myös asianmukaisilla toiminnoilla edistää suuren yleisön tietoisuutta köyhyydestä maailmassa kriisin yhteydessä sekä kehitysyhteistyön kiireellisyydestä. Yhteisvastuuta ja osallistumista ilmentävät toimet voivat myös tarjota maahanmuuttajaväestölle tilaisuuden löytää uudelleen alkuperäinen kulttuurinsa ja osallistua alkuperämaansa institutionaalisten rakenteiden ja kansalaisvapauksien vahvistamiseen kehityksen tukemiseksi.

Kehityksen rahoittaminen

Julkinen kehitysapu

16. arvostaa sitä, että EU (komissio ja jäsenvaltiot) on maailman suurin julkisen kehitysavun antaja ⁽⁵⁾. Vaikka julkisen kehitysavun määrä (arviolta noin 0,45 prosenttia bkt:sta) ei vuonna 2010 saavuta EU:n asettamia välitavoitteita, unioni antaa sitä selvästi enemmän kuin rikkaat maat keskimäärin (0,31 prosenttia bkt:sta vuonna 2010).

⁽⁵⁾ Asiakirjan SEC(2010) 420 final liitteessä kerrotaan kunkin 27 jäsenvaltion julkisesta kehitysavusta ja sen näkymistä vuoteen 2015 saakka.

17. huomauttaa, että eräät jäsenvaltiot lukevat jo nyt summan, jonka alue- ja paikallisyhteisöt käyttävät hajautetun kehitysyhteistyön toimiinsa, osaksi kansallista julkista kehitysapuaan. Toiset jäsenvaltiot eivät näin tee erinäisistä syistä.

18. katsoo näin ollen, että alue- ja paikallisyhteisöjen osuus julkisesta kehitysavusta tulee määritellä selvästi kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

19. katsoo, että määrällinen selvyys myös vahvistaisi alue- ja paikallisviranomaisten rahallista osallistumista maailmanlaajuisen köyhyyden torjuntaan. Vaikka alue- ja paikallisviranomaisten kokonaispanos on paljon suurempi kuin niiden rahoitusosuus, eräät niistä ovat jo asettaneet tavoitteekseen käyttää 0,7 prosenttia varoistaan yhteistyötoimiin kehitysmaiden auttamiseksi. Ne ovat myös luoneet rahoitusmekanismeja tiettyihin erityistarpeisiin vastaamiseksi (esimerkiksi Ranska – veden saatavuus).

20. katsoo myös, että voitaisiin tutkia sitä, että jokainen Euroopan 100 000 alue- ja paikallisyhteisöstä päättäisi kulloistakin kansallista lainsäädäntöä noudattaen osoittaa vapaaehtoisesti kehitysapuun vähintään 1 euron asukasta kohti vuodessa. Ne alue- ja paikallisviranomaiset, jotka eivät suoraan toteuta hajautetun kehitysyhteistyön toimia, voisivat maksaa osuutensa paikallisyhteisöjen kehitysapurahastoon, kuten Espanjassa nykyisin tehdään. Kehitysyhteistyöhön epäsuorasti vaikuttavia toimia (esimerkiksi suuren yleisön valveuttaminen köyhyydestä maailmassa) voitaisiin myös hyödyntää tässä yhteydessä.

Kehitysmaiden verojärjestelmät

21. on eurooppalaisten viranomaisten kanssa samaa mieltä siitä, että tulee työskennellä kehitysmaiden kanssa, jotta verotuloille luodaan demokraattisen hallintotavan mukaiset perustat ja käytännöt sekä toimitaan veroparatiiseja ja korruptiota vastaan. Komitea antaa tukensa kehitysmaiden kaavailemille tämänsuuntaisille toimille.

22. korostaa tässä yhteydessä seuraavia neljää seikkaa:

- Avunsaajamaiden alue- ja paikallisviranomaiset tarvitsevat resursseja voidakseen hoitaa niille osoitetut tehtävät, eikä niiden pidä olla riippuvaisia yksinomaan satunnaisesta julkiseen kehitysapuun perustuvasta rahoituksesta, jota ne voivat saada erityisesti talousarviotukena.
- Myös alue- ja paikallisyhteisöjen vastuuhenkilöt tarvitsevat sellaista teknistä apua, jota EU on halukas antamaan valtiotason vastuuhenkilöille.
- Euroopan alue- ja paikallisviranomaiset ovatkin jo kiinnittäneet huomiota tähän keskeiseen kysymykseen ja sisällyttäneet hajautetun kehitysyhteistyönsä institutionaaliseen osioon paikallisverotuksen organisointia ja hallinnointia koskevan avun.

— Jos EU:n rahoitustukea on saatavilla, se olisi suunnattava nykyistä suuremmin paikallis- ja alueviranomaisten tukemiseen.

23. korostaa alue- ja paikallisyhteisöjen ja kansalaisyhteiskunnan yhteistä roolia kehitystä tukevassa koulutuksessa ja suuren yleisön saamisessa tiedostamaan köyhyyden ongelma. Ilman kansalaisläheisiä aloitteita ja luottamusta varojen käyttöön olisi entistä vaikeampaa saada EU:n kansalaiset ymmärtämään, miksi kriisiaikana on kannettava taloudellista yhteisvastuuta maapallon muista alueista.

Institutionaaliset mekanismit

EU:n politiikkojen johdonmukaisuus

24. on tyytyväinen EU:n aloitteisiin kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen toteuttamiseksi. Konsensuksen mukaan sellaisten EU:n politiikkojen, jotka eivät koske kehitysyhteistyötä, ei pidä toimia vuosituhaten kehitystavoitteiden edellyttämien ponnistelujen vastaisesti. Lisäksi komitea muistuttaa neuvoston päättäneen marraskuussa 2009, että toimet keskittään kahdentoiista politiikanalan joukosta viidelle ensisijaiselle alalle, jotka ovat kauppa ja rahoitusala, ilmastonmuutos, maailmanlaajuinen elintarviketurva, muuttoliikkeet ja turvallisuus.

25. toteaa, että näin ollen tulee varmistaa mm. maailmanlaajuisen elintarviketurvan ottaminen huomioon vuoden 2013 jälkeistä yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevan uudistuksen yhteydessä ja kehitysmaiden korkeasti koulutettujen ammattilaisten muuttoliikkeen edistäminen sellaisessa muodossa, että he palaavat aikanaan kotimaihinsa, jotta kyseiset maat eivät jää ilman asiantuntemusta, joka on oleellisen tärkeää niiden kehitykselle ja vuosituhaten kehitystavoitteiden toteutumiselle etenkin terveydenhuollon alalla. Lisäksi alueiden paikallisessa kehittämisessä on otettava huomioon ympäristökysymykset.

Avun tuloksellisuus

26. AK kiittelee huhtikuussa 2009 antamassaan lausunnossa CdR 312/08 fin avoimesti avun yhtenäistämisestä vuonna 2005 annettua Pariisin julistusta ja pitää sitä ”ratkaisevana edistysaskelena”. Lausunnossaan komitea toivoo, että eri yhteistyötasot niveltäisiin toisiinsa yhteisellä sopimuksella ja avoimesti. Koska toimien yhteensovittamiseksi niistä tarvitaan tietoa, komitea on tiiviissä yhteistyössä Euroopan komission kanssa ryhtynyt luomaan internetin hajautetun yhteistyön atlasta, jotta saadaan entistä kattavampi kuva siitä, mitä ja miten eurooppalaiset paikallisyhteisöt tekevät ja missä.

27. korostaa, että Euroopan maiden ja kumppanimaiden alue- ja paikallisyhteisöjen solmimien suhteiden ansiosta voidaan edistää konkreettisesti Pariisin julistuksessa ja Accran toimintasuunnitelmassa kiteytettyjä keskeisiä periaatteita, jotka koskevat demokratian omaksumista sekä toimien mukauttamista kumppanimaiden painotuksiin ja ominaispiirteisiin. Tämä ei saa jäädä vain valtioiden väliseksi asiaksi.

(6) YK:n asiakirja A/64/665.

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kaupparekistereiden yhteenliittäminen”

(2010/C 267/06)

ALUEIDEN KOMITEA

- muistuttaa oleellisesta roolistaan. Komitea on paikallis- ja alueviranomaisten intressien edustajana esittänyt aikaisemmissa lausunnoissaan eri vaihtoehtoja ja vaihtoehtoisia ratkaisuja sisämarkkinoiden toimivuuden, avoimuuden ja tiedonvaihdon edistämiseksi sekä hallintotaakan keventämiseksi paikallisella ja alueellisella tasolla.
- pitää rajatylittäviä kaupparekistereitä ensisijaisen tärkeinä sisämarkkinoiden toiminnan takaamiseksi, sillä ne tarjoavat luotettavia ja ajankohtaisia tietoja kaupallisiin tarkoituksiin sekä edistävät kaikissa jäsenvaltioissa toimivien osapuolten oikeussuojan parantamista.
- toteaa, että tiedon saanti rajatylittävistä sulautumisista, yrityksen kotipaikan siirrosta tai sivuliikkeen perustamisesta toiseen jäsenvaltioon on sisämarkkinoiden sujuvan päivittäisen toiminnan perusedellytys.
- korostaa, että jos rajatylittävälle yhtiöoikeudelliselle toiminnalle on olemassa este, niin se on ennemminkin yleiseurooppalaisen sähköisen tunnistusvälineen, esimerkiksi EU:n sähköisen henkilökortin, puuttuminen, sillä se mahdollistaisi sähköisen allekirjoituksen laillistamisen ja sen vastavuoroisen tunnustamisen. Yleiseurooppalainen sähköinen tunnistusväline olisi kaupparekistereiden yhteenliittämisen tärkeimpiä lähtökohtia, ja myös sen luomista tulisi kiirehtiä.

Esittelijä: Uno Silberg (EE, EA), Kosen kunnanvaltuuston jäsen

Viiteasiakirja: Vihreä kirja – Kaupparekistereiden yhteenliittäminen

KOM(2009) 614 lopullinen

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Taustaa

1. pitää tervetulleena Euroopan komission vihreää kirjaa ”Kaupparekistereiden yhteenliittäminen”.

2. on tyytyväinen siihen, että Euroopan komissio pyytää kaupparekistereiden yhteenliittämistä käsittelevässä vihreässä kirjassaan sidosryhmiä esittämään näkemyksensä aiheesta.

3. muistuttaa alueiden komitean oleellisesta roolista. Komitea on paikallis- ja alueviranomaisten intressien edustajana esittänyt aikaisemmissa lausunnoissaan eri vaihtoehtoja ja vaihtoehtoisia ratkaisuja sisämarkkinoiden toimivuuden, avoimuuden ja tiedonvaihdon edistämiseksi sekä hallintotaakan keventämiseksi paikallisella ja alueellisella tasolla.

4. yhtyy Euroopan komission kantaan, jonka mukaan kaupparekistereillä⁽¹⁾ on tärkeä asema: niihin rekisteröidään, niiden avulla selvitetään ja niissä säilytetään yritystietoja, joita ovat esimerkiksi yhtiön oikeudellinen muoto, kotipaikka, pääoma ja oikeudelliset edustajat. Lisäksi yritystiedot saatetaan niiden kautta julkisesti saataville.

5. yhtyy Euroopan komission käsitykseen siitä, että kaupparekisterien välistä ylikansallista yhteistyötä vaaditaan nimenomaisesti ylikansallisia sulautumisia koskevassa direktiivissä⁽²⁾, eurooppayhtiön (SE) säännöissä⁽³⁾ ja eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöissä⁽⁴⁾.

6. katsoo, että vaikka peruspalveluiden vähimmäisstandardit on määritelty eurooppalaisin säännöksin, kaupparekisterit voivat tarjota eri jäsenvaltioissa erilaisia lisäpalveluita. Samalla yritykset laajentavat toimintaansa yhä enemmän valtioiden rajojen yli, ja niillä on näin mahdollisuus rekisteröityä yhteen jäsenvaltioon ja toimia osittain tai kokonaan toisessa jäsenvaltiossa. Tämä on lisännyt yrityksiä koskevan rajatylittävän avoimen tiedonsaannin kysyntää.

⁽¹⁾ ”Kaupparekisterillä” tarkoitetaan vihreässä kirjassa kaikkia ensimmäisen yhtiöoikeusdirektiivin (direktiivi 68/151/ETY) 3 artiklassa tarkoitettuja keskus-, kauppa- ja yhtiörekisterejä.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/56/EY, annettu 26. lokakuuta 2005, pääomayhtiöiden rajatylittävistä sulautumisista (EUVL L 310, 25.11.2005, s. 1).

⁽³⁾ Asetus (EY) N:o 2157/2001, annettu 8. lokakuuta 2001, eurooppayhtiön (SE) säännöistä (EYVL L 294, 10.11.2001, s. 1).

⁽⁴⁾ Asetus (EY) N:o 1435/2003, annettu 22. heinäkuuta 2003, eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöistä (EUVL L 207, 18.8.2003, s. 1).

7. korostaa, että vaikka yrityksestä on saatavissa tietoja siinä maassa, jossa se on rekisteröity, näiden tietojen hankkimiselle toisesta jäsenvaltiosta käsin on usein teknisiä, oikeudellisia, kielellisiä ja muita esteitä.

8. katsoo, että pelkästään vapaaehtoinen kaupparekistereiden välinen yhteistyö ei ole riittävää, ja että siksi on varmistettava rekistereiden entistä tehokkaampi rajatylittävä yhteistyö. Erityisen tärkeää on taata yhteistyön puitteissa kaupparekistereihin tallennettujen tietojen asianmukainen maanlaajuinen saatavuus sekä huolehtia kyseisten tietojen avoimuudesta, oikeusvarmuudesta ja luotettavuudesta.

9. painottaa, että nykyisessä finanssikriisissä korostuu jälleen kerran avointen rahoitusmarkkinoiden merkitys. Pyrkimys parantaa ajankohtaisten ja virallisten ja luotettavien yritystietojen saatavuutta voidaan talouden elvyttämisen yhteydessä nähdä keinona palauttaa luottamus markkinoihin kaikkialla Euroopassa.

Keskeiset viestit

10. pitää rajatylittäviä kaupparekistereitä ensisijaisen tärkeinä sisämarkkinoiden toiminnan takaamiseksi, sillä ne tarjoavat luotettavia ja ajankohtaisia tietoja kaupallisiin tarkoituksiin sekä edistävät kaikissa jäsenvaltioissa toimivien osapuolten oikeussuojan parantamista.

11. toteaa, että yritysten liikkuvuuden lisääminen on erittäin tärkeää talouskasvun kannalta ja suosittaa siksi, että pannaan toimeen täysin yhdenmukainen järjestelmä, joka takaa tiedon tasapuoliseen saatavuuden koko Euroopan unionissa.

12. toteaa, että tiedon saanti rajatylittävistä sulautumisista, yrityksen kotipaikan siirrosta tai sivuliikkeen perustamisesta toiseen jäsenvaltioon on sisämarkkinoiden sujuvan päivittämisen toiminnan perusedellytys.

13. arvostaa vapaaehtoisen järjestelmän osanottajien pyrkimystä luoda tehokas foorumi tietojen vaihdolle, mutta pyytää kuitenkin Euroopan komissiota esittämään lainsäädännölliset puitteet kaupparekistereiden eurooppalaiselle yhteistyölle, jotta toiminnassa oleva vapaaehtoinen järjestelmä voidaan korvata täysin yhdenmukaisella tieto- ja viestintätekniikkaan pohjautuvalla rekisterillä.

14. muistuttaa pk-yritysten merkittävästä roolista Euroopan taloudessa ja kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään yksityisen eurooppayhtiön säännöt, jotka yhdessä kaupparekistereiden yhteenliittämiseen tähtäävän tehokkaan järjestelmän kanssa helpottaisivat pk-yritysten kasvua yhtenäismarkkinoilla.

15. kehottaa luomaan virtuaalisen eurooppalaisen kaupparekisterin keskinäiseen yhdenmukaisuuteen perustuvien innovatiivisten tietoteknisten ratkaisujen avulla.

16. katsoo tarpeelliseksi tarkistaa asiaan liittyviä yhtiöoikeusdirektiivejä, jotta niiden määräykset voitaisiin sopeuttaa nykyisin saatavilla oleviin teknisiin välineisiin ja erityisesti tietotekniikka-järjestelmien käyttöön.

17. yhtyy komission kantaan, jonka mukaan on joka tapauksessa järkevää, että kaupparekistereiden yhteenliittämässä tukeudutaan merkittävästi ennen kaikkea eurooppalaisen kaupparekisteripalvelun (*European Business Register – EBR*) ja BRITE-hankkeen puitteissa jo toteutettuihin toimiin. Mitä tulee verkoston kaupparekisterien välistä, menettelyjä koskevaa yhteistyötä säätelevään osaan (sulautumiset, kotipaikan siirrot, sivuliikkeet), lieenee yhdyttävä komission kantaan, jonka mukaan kaikkein helpointa on rakentaa järjestelmä meneillään olevan BRITE-hankkeen perustalle.

Ehdotukset

18. muistuttaa, että Euroopan tuomioistuimen kymmenen viime vuoden oikeuskäytäntö (etenkin asiat *Centros* [C-212/97], *Überseering* [C-208/00] ja *Inspire Art* [C-167/01]) on avannut mahdollisuuden yhtiöiden rajatylittävälle toiminnalle sekä kotipaikan siirtämiselle.

19. korostaa, että tätä oikeutta ei ole käytännössä monissa tapauksissa taattu. Syynä ei kuitenkaan ole ensisijaisesti kaupparekisterien välisten yhteyksien puute, vaan se, että jäsenvaltioiden sisäinen, yhtiöiden toimintaa ja rekisteröintiä koskeva lainsäädäntö ei tue kotipaikan siirtoa toiseen maahan eikä muita rajatylittäviä toimia. EU:n lainsäädännössä ei myöskään vaadita selkeästi tällaisia säännöksiä.

20. katsoo, että pelkkä kaupparekistereiden yhteenliittäminen ei ratkaise ongelmaa, vaan sitä varten tulisi luoda yhtiöiden kotipaikan siirtoa koskevat materiaaloikeudelliset (*substantial*) ja menettelyoikeudelliset (*procedural*) säännöt, joilla säänneltäisiin mm. myös kaupparekistereiden välistä yhteistyötä.

21. on vakuuttunut siitä, että etenkin yhtiöiden kotipaikan siirtämismahdollisuuden puuttuminen on käytännössä pääasiallinen este sille, että jäsenvaltiot ja alueet voisivat todella kilpailla yritysten sijoittumisesta parhaan toimintaympäristön avulla. Kotipaikan siirto on nykyisin yksinkertaisesti liian monimutkaista.

22. myöntää, että kaupparekistereiden yhteenliittäminen auttaa yrittäjiä saamaan taloudellisen toimintansa puitteissa tietoa

kumppaneistaan, ja se on siis joka tapauksessa sinällään tervetullut. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuitenkin, että kaupparekistereiden yhdistetty järjestelmä on käytännössä yhteinen hakujärjestelmä standardisoituine tietoineen ja että rekisteritietojen oikeellisuus on taattu. Lisäksi rekistereiden sisältöä olisi pyrittävä yhtenäistämään.

23. toteaa, että vihreässä kirjassa esitetty hallinnointisopimus ei vaikuta sopivalta välineeltä verkoston luomiseksi. Kun tavoitteena on, että jokaisen jäsenvaltion kaupparekisteristä voi saada standardisoidulla tavalla standardisoitua tietoa, niin tulevaa järjestelmää tulisi säännellä esimerkiksi yhtiöoikeusdirektiiviä (ns. julkisuusdirektiiviä) tarkistamalla tai muulla tavoin.

24. lisää, että ennemminkin tulisi pyrkiä siihen, että kuka tahansa voi hankkia internetissä – mikäli mahdollista maksuttomasti tai huokeasti – tulevan järjestelmän kautta rajatylittävää tietoa sekä myös jäsenvaltion sisäisten kaupparekistereiden tietoa, sillä käytännössä järjestelmän kustannukset on jo katettu kyseisen tiedon kokoamisen yhteydessä valtiolle kerätyillä maksuilla, eikä julkisen vallan tulisi kaupata julkisia tietoja. Muuten tulevan direktiivin varjolla aletaan kilpailla olemassa olevien konsulttipalveluita tarjoavien yritysten kanssa.

25. pitää avoimuusdirektiivin tietojen verkottamista aiheellisena. Näin ollen vastaavien sääntöjen laatimiseksi tulisi harkita ennemminkin direktiiviä tai jopa asetusta.

26. muistuttaa, että yhteisen kaupparekisterin puuttuminen ei ole todellisuudessa ollut tähän asti merkittävä este rajatylittävälle yhtiöoikeudelliselle toiminnalle. Asianmukaisten (esimerkiksi *Viron*, *Suomen* ja *Portugalin* välillä käytössä olevien) sähköisten ratkaisujen avulla on jo nyt mahdollista tehdä laajaa yhteistyötä: kaupparekistereihin liittyviä toimia on mahdollista toteuttaa sähköisesti toisessa jäsenvaltiossa omasta jäsenvaltiosta poistumatta.

27. korostaa, että jos rajatylittävälle yhtiöoikeudelliselle toiminnalle on olemassa este, niin se on ennemminkin yleiseurooppalaisen sähköisen tunnistusvälineen, esimerkiksi EU:n sähköisen henkilökortin, puuttuminen, sillä se mahdollistaisi sähköisen allekirjoituksen laillistamisen ja sen vastavuoroisen tunnustamisen. Yleiseurooppalainen sähköinen tunnistusväline olisi kaupparekistereiden yhteenliittämisen tärkeimpiä lähtökohtia, ja myös sen luomista tulisi kiirehtiä.

28. esittää lopuksi, että kaikkien aloitteiden on oltava toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden sekä paremman sääntelyn periaatteen mukaisia.

Bryssel 9. kesäkuuta 2010

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kaupunkien elvyttämisen rooli Euroopan tulevassa kaupunkikehityksessä”

(2010/C 267/07)

ALUEIDEN KOMITEA

- katsoo, että EU:n muotoillessa seuraavaa ohjelmakautta (2014–2020) koskevia strategisia valintojaan sen on tunnustettava kaupunkialueiden elvyttämisen strateginen merkitys ja huolehdittava kaupunkiulottuvuuden vahvistamisesta kaikissa politiikoissaan, jotta kaupungeista tulisi jälleen koelaboratorioita. Asialistan on kuitenkin tällä kertaa oltava erityisen monipuolinen, jotta se auttaisi EU:ta selviämään talous- ja finanssikriisistä.
- ehdottaa, että tehdään aloite, jonka otsikkona on ”Euroopan kaupunkien elvyttäminen älykkään, kestävän ja osallistavan kaupunkikehityksen edistämiseksi” (*Urban regeneration for smart, sustainable and inclusive EU cities*). EU:n kaupungit voivat tarjota erinomaisen ympäristön Eurooppa 2020 -strategiassa esitettyjen seitsemän lippulaivahankkeen toteuttamiselle.
- kehottaa komissiota analysoimaan tarkasti Urban-yhteisöaloitteen valtavirtaistamisesta osaksi EAKR:n toimenpideohjelmaa saatuja tuloksia ja tekemään niistä erityisen väliarvioinnin. Tämän arvioinnin valossa seuraavalla ohjelmakaudella voi osoittautua tarpeelliseksi vahvistaa kaupunkialueiden elvytysaloitteiden erityispiirteitä rakennerahastojen sisällä sekä parantaa niiden koordinoitua eurooppalaisen kaupunkien toimintaohjelman piiriin kuuluvien muiden politiikkojen kanssa.
- korostaa, että rappeutumaan päässeistä kaupunkialueista olisi jälleen tehtävä houkuttelevia asuinpaikkoja, jotka kykenevät täyttämään kaikkien odotukset tulotasosta riippumatta. Komitea katsoo, ettei ahdingossa olevia kaupunkialueita tule eikä voida hylätä, sillä ne ovat hyödyntämättömän osaaamisen lähde ja niillä haaskataan inhimillistä ja fyysistä pääomaa, joka on nyt toimettona, vaikka se voitaisiin ottaa tuottavaan käyttöön yleisen talouskasvun edistämiseksi.
- pitää sosiaalisen eriarvoisuuden lisääntymistä suurena haasteena useimmilla kaupunkialueilla. Lisabonin sopimukseen lisätyn uuden alueellisen yhteenkuuluvuustavoitteen tulisi tässä yhteydessä kannustaa kaikkia hallintotasoja ottamaan kyseiset erot huomioon kaikilla kaupunkipolitiikan eri lohkoilla kaupunkialueiden yhdenmetytjen elvytysstrategioiden puitteissa.

Yleisesittelijä:	Spyridon Spyridon (EL, PPE), Ateenan–Pireuksen lääninvaltuuston jäsen
Viiteasiakirja:	Puheenjohtajavaltio Espanjan lausuntopyyntö

I POLIITTISET SUOSITUKSET

Kaupunkien panos kehitykseen ja siirtyminen uudistustoimista kaupunkialueiden elvyttämiseen

ALUEIDEN KOMITEA

1. uskaa, että kaupungit ja kaupunkialueet (sekä kaupunkikeskittymät ympäristökuntineen) ovat mielikuvituksen ja luovuuden sulatusuuneja. Niillä on luontaiset mahdollisuudet puuttua EU:n edessä oleviin taloudellisiin ja rahoitusongelmiin sekä keinot torjua sosiaalista syrjäytymistä, rikollisuutta ja köyhyyttä. AK katsoo kuitenkin muutoksen ja elpymisen edellyttävän, että tämä tunnus-tetaan myös unionin rakenneohjelmissa.

2. toteaa, että kaupunkien ja taajamien panos ⁽¹⁾ eri hallinnon-tasojen ja niiden väliseen kestäväan kehitykseen on yhä merkittä-vämpi. Kaupungit ovat kulttuurin, talouden, koulutuksen, tutkimus- ja kehittämistoiminnan, tietointensiivisten palvelujen ja rahoitusalan keskuksia sekä alueellisen ja kansainvälisen henkilö- ja tavaraliikenteen solmukohtia, ja ne edistävät merkittävällä tavalla erilaista alkuperää olevien väestöryhmien kotouttamista.

3. tähdentää, että taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöongelmat ovat haitanneet joitakin kaupunkialueita, mutta huomauttaa, että EU:n tuella rahoitetusta kaupunkien elvyttämisestä on Euroopassa tarjolla useita onnistuneita esimerkkejä.

4. korostaa, että väestö on laittoman rakentamisen ja sisäisen muuttoliikkeen takia keskittynyt kaupunkikeihin niin nopeasti, että useissa tapauksissa paikallisviranomaisten mahdollisuudet ja suunnittelukapasiteetti ovat ylittyneet. Sosiaaliset ongelmat ovat kärjistyneet ja kokonaisia väestöryhmiä on syrjäytynyt sillä seu-rauksella, että niiden merkittävä ammatillinen ja yhteiskunnalli-nen osaaminen on jäänyt hyödyntämättä. Rappeutuneista asuinalueista, jotka aiheuttavat sosiaalista syrjäytymistä ja lisäävät turvallisuutta, on tullut erottamaton osa kehittyneiden maiden kaupunkirakennetta.

5. katsoo, että talouden rakennemuutokset, tuotannon siirtämi-nen ja uusien teknologioiden käyttöönotto erityisesti tavaraliiken-teessä (esim. kuormayksikköihin siirtyminen) ovat nopeasti heikentäneet perusrakenteita ja maaperän laatua (satamat, rauta-tieasemat) ja voivat vaikuttaa huomattavasti kaupunginosien ja kokonaisten kaupunkien taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen toi-mintakykyyn sekä luoda niille täysin uusia haasteita.

⁽¹⁾ Kaupunkialueet (sekä kaupunkikeskittymät ja niiden ympäristökunnat) on otettava huomioon koko lausunnossa.

6. korostaa, että kaupunkien uudistuspolitiikkojen tulisi muo-dostaa perusta laajasti sovellettavalla asianmukaisella mallilla, jonka toimintamuodot ulottuvat kaupunkiympäristöjen elvyttä-misestä nykyisen asuntokannan kunnostamiseen. Uuden kestäväan kaupunkimallin tulisi perustua siihen, että kaupunkien elvyttämi-seen sovelletaan innovatiivista integroitua lähestymistapaa, jonka avulla voidaan Leipzigin peruskirjan linjausten mukaisesti ottaa huomioon sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristönäkökohdat. Mal-lilla ei myöskään tulisi pyrkiä suosimaan rajatonta kasvua tai viheralueille rakentamista, vaan keskittyä sen sijaan kasvun hal-lintaan, kaupunkien suunnittelemattoman laajenemisen estämi-seen, kaupunkien nykyisen asuntokannan ja sosiaalisten kudosten elvyttämiseen, kaupunkien ekotehokkuuden parantamiseen, käy-töstä poistettujen teollisuusalueiden uudelleenkäyttöön, ympäris-tön kannalta entistä kestävämpien liikennemuotojen kehittämiseen, eri tasoilla (alueellinen, seutukunnallinen tai pai-kallinen) tehtävään aluesuunnitteluun sekä alueiden sekakäyttöön perustavaa laatua olevana mallina.

7. muistuttaa, että 1900-luvun lopussa syntyi kova tarve paran-taa kaupunkien tilannetta entistä paremmin kohdennetuilla ja luonteeltaan monialaisemmilla toimenpiteillä. Ongelmien moni-mutkaisuuden vuoksi alettiin soveltaa monia aiheista lähestymista-paa, mikä puolestaan synnytti tarpeen laatia sellaisia kaupunkialueiden elvytysohjelmia, joiden tavoitteisiin ja toteutta-mismenetelmiin ja -välineisiin sovelletaan suurelta osin yhden-nettyä lähestymistapaa, kulloinkin vallitsevat maantieteelliset realiteetit ja mittakaavaedut huomioon ottaen. Komitea katsoo, ettei ahdingossa olevia kaupunkialueita tule eikä voida hylätä, sillä ne ovat hyödyntämättömän osaamisen lähde ja niillä haaskataan inhimillistä ja fyysistä pääomaa, joka on nyt toimettona, vaikka se voitaisiin ottaa tuottavaan käyttöön yleisen talouskasvun edistämiseksi.

Paikallis- ja alueviranomaisten rooli kaupunkien elvyttämisessä ja asian merkitys AK:lle

ALUEIDEN KOMITEA

8. korostaa, että alue- ja paikallisviranomaisilla tulisi olla ratkai-seva ja ensisijainen rooli yhdennettyjen kaupunkialueiden elvytys-strategioiden suunnittelussa, täytäntöönpanossa, seurannassa, tukemisessa ja arvioinnissa sekä kaupunkiympäristön yleisessä parantamisessa. Euroopan kaupunkien ja kuntien monimuotoi-suus vaatii paikallisesti kehitettyjä ratkaisuja ja oleellisesti paik-al-listason toimintaa. Euroopan tasolla ja yksittäisissä kaupungeissa on lukuista EU:n ohjelmien ja aloitteiden avulla hankittu run-saasti tietoa kaupunkikehityksestä. Komitean mielestä paikallisvi-ranomaisia olisi kannustettava hyödyntämään kaikki Euroopan tasolla kerätty tieto, erityisesti *Urban Acquis* -asiakirja.

9. katsoo, että kaupunkien elvytyshankkeet tarjoavat erittäin runsaasti mahdollisuuksia ja että kaupunkien elvytysstrategioilla on pyrittävä vastaamaan eräiden kaupunkialueiden kohtaamien haasteiden taustalla oleviin moninaisiin tekijöihin. Viime vuosien taloustaantuma voi vaikuttaa suhteellisesti enemmän joihinkin kaupunkialueisiin, jotka yhteiskunnallis-taloudellisen rakenteensa vuoksi sopeutuvat näihin haasteisiin kaupungin muita alueita hitaammin. Kaupunkien elvytysohjelmilla olisi pyrittävä löytämään innovatiivisia tapoja saada asumisen keskittyminen kaupunkien keskusta-alueille hyödyttämään paikallisväestöä.

10. katsoo, että kaupungit tarjoavat tiiviissä yhteistyössä niitä ympäröivien alueiden kanssa erittäin paljon hyötyjä sekä asukkailla että yrityksille: ne ovat talouden moottoreita ja vaihdon ja kaupankäynnin keskuksia, mutta ne antavat myös mahdollisuuden edistää henkilökohtaista vapautta sekä kokoavat yhteen luovuutta, tutkimustoimintaa ja erityisosaamista. Toisaalta kaupunkien kohtaamien ongelmien syinä ovat muun muassa elämäntapojen ja väestökehityksen muutokset, mutta niitäkin useammin epäasianmukaiset kaupunkikehitysmallit. Kaupunkien elvyttäminen ja kestävä kehitys ovat nykyään useiden EU:n alue- ja paikallisviranomaisten asialistan kärjessä niiden pyrkiessä luomaan kestävää kasvua sekä huolehtimaan samalla nykyaikaisesta (erityisesti teknisestä) infrastruktuurista, yritysten kannalta erittäin houkuttelevista olosuhteista sekä puhtaasta ja terveellisestä ympäristöstä.

11. katsoo, että useita hyviä käytänteitä on jo olemassa mutta ettei niitä ole levitetty eikä pantu täytäntöön riittävästi. Komitea kehottaakin jälleen perustamaan virtuaalisen verkon hyvien käytänteiden jakamiseksi Euroopan kaupunkien ja alueiden kesken. AK on ollut tiiviisti mukana kaupunginjohtajien ilmastositomuksen ja Eurooppalainen vihreä pääkaupunki -palkinnon kaltaisissa aloitteissa, ja se on osallistunut kestävä kaupunkikehitystä käsittelevän EU:n Leipzigin peruskirjan jatkotoimiin EU:n jäsenvaltioiden kaupunkikehitysryhmän puitteissa. Alueiden komitea on lisäksi viime aikoina antanut lausuntoja asiaan liittyvistä aiheista, kuten alueiden panoksesta ilmastomuutosta ja energiaa koskevien EU:n tavoitteiden saavuttamiseen, energiatehokkuuden parantamiseksi tarvittavista toimenpiteistä sekä EU:n kaupunkiliikenteen toimintasuunnitelmasta.

EU:n toimenpiteet Euroopan kaupunkien kehittämiseksi

ALUEIDEN KOMITEA

12. katsoo, että vaikka kaupunkipolitiikasta ei nimenomaisesti määrätä EU:n perussopimuksissa, kaupunkien kehittämisessä on vuodesta 1990 tähän päivään asti edetty merkittävästi sekä kaupunkipoliittisten ohjelmien että taitotiedon osalta. Tänä aikana kaupungit ovat toimineet avoimina koelaboratorioina, ja ne ovat käytettävissään olevien resurssien rajallisuudesta huolimatta saaneet aikaan merkittäviä tuloksia.

13. korostaa, että EU:lla voi olla ratkaiseva rooli kaupunkialueiden elvyttämisstrategioiden tukemisessa. Komissiota olisi *Urban Acquis* -asiakirjan linjausten mukaisesti kehoitettava tehostamaan pyrkimyksiään saada kaikki kaupunkikehitystä koskeva olemassa

oleva tieto ja kaikki asianomaiset tukitoimet johdonmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla käyttöön paikallistasolla. Tähän tulisi sisältyä kaikki EU:n politiikat, joilla on suora vaikutus kaupunkikehitykseen, erityisesti koheesio-, työllisyys-, sosiaali-, ympäristö-, laajakaista- ja liikennepolitiikka.

14. on tyytyväinen kaupunkikehitystä käsittelevän Euroopan komission yksiköiden yhteisen ryhmän laatimaan, äskettäin ajantasaistettuun oppaaseen *The urban dimension of Community policies 2007–2013* ja kehottaa komissiota harkitsemaan ajatusta eurooppalaisen kaupunkien toimintaohjelman ajantasaistamisesta ja virallistamisesta sekä sen liittämisestä kaupunkikehityksen uuteen toimintakehykseen tai -suunnitelmaan, jonka yhtenä tärkeimpänä painopisteenä on kaupunkialueiden yhdenmukainen elvyttäminen. Samalla on kuitenkin otettava huomioon vaihtelevat soveltamisolot.

15. kannattaa kaikkia koheesipolitiikan yhteydessä tehtyjä, kestävä kaupunkikehitystä ja erityisesti kaupunkialueiden yhdenmukaisesti elvyttämistä edistäviä nykyisiä aloitteita. Niistä mainittakoon erityisesti rakennerahastojen kaupunkia koskevat ohjelmaloheet, Urban Audit, Urban Atlas, Urbact-ohjelma ja Jessica-aloite. Komitea kehottaa kuitenkin komissiota analysoimaan tarkasti Urban-yhteisöaloitteen valtavirtaistamisesta osaksi EAKR:n toimenpideohjelmia saatuja tuloksia ja tekemään niistä erityisen väliarvioinnin. Tämän arvioinnin valossa seuraavalla ohjelmakaudella voi osoittautua tarpeelliseksi vahvistaa kaupunkialueiden elvytysaloitteiden erityispiirteitä rakennerahastojen sisällä sekä parantaa niiden koordinoitua eurooppalaisen kaupunkien toimintaohjelman piiriin kuuluvien muiden politiikkojen kanssa.

16. on tyytyväinen Jessica-aloitteen yhteydessä omaksuttuun, kaupunkialueiden elvytysaloitteiden rahoittamiseen sovellettavaan uuteen lähestymistapaan erityisesti siksi, että siinä rahoitusnäkökohdat yhdistetään selvästi tarpeeseen laatia kaupunkialueiden yhdenmukaisia kehityssuunnitelmia. Komitea korostaa kuitenkin, että tuet ovat myös käyttökelpoiset ja tarpeellinen väline pyrittäessä reagoimaan kaupunkikehityksen yhteydessä ilmeneviin markkinahäiriöihin. Komitea on myös huolissaan Jessica-aloitteen näkyvyydestä, sen tunnettuudesta paikallis- ja alueviranomaisten keskuudessa sekä ongelmista, joita on havaittu liittyvän sen täytäntöönpanoon jäsenvaltiotasolla.

17. katsoo, että rakennerahastoasetukseen tehtyihin muutoksiin, jotka koskevat energiatehokkuuteen ja uusiutuvien energialähteiden käyttöön asutokannassa tehtävien investointien tukikelpoisuutta, on suhtauduttava erittäin myönteisesti. Olisi tiedostettava entistä paremmin EAKR-asetuksen viimeksi tehdyistä muutoksista, jotka koskevat syrjäytyneiden väestöryhmien hyväksi toteutettavien, asutokantaa koskevien toimien tukikelpoisuutta, ja ne olisi poikkeuksetta sisällytettävä yhdenmukaisesti kaupunkikehitysohjelmiin. Sen vuoksi komitea ehdottaa, että rakennerahastoista olisi tuettava asutokantaan tehtäviä investointeja myös erittäin heikosti kehittyneillä alueilla. Asumisen laadun varmistaminen on kaupunkialueiden elvytysohjelmien onnistumisen oleellinen edellytys. Rahoitustukea olisi annettava ainoastaan yhdenmukaisesti ohjelmien puitteissa ja tiukoilla ehdoilla sen varmistamiseksi, että tuki hyödyttää sitä tarvitsevaa paikallisväestöä eikä edistä asuinalueen keskiloikkaistamista.

Kaupunkien kestävä elvyttäminen

ALUEIDEN KOMITEA

18. panee merkille, että EU:n kaupunkeja kehoitetaan osallistumaan unionin pyrkimyksiin selvitä talous- ja finanssikriisistä sekä antamaan panoksensa Euroopan integraation syventämiseen. Kestävän kehityksen peruspilarin muodostavat kolme ulottuvuutta, jotka puheenjohtajavaltio Espanja asetti kaupunkialueiden elvyttämisen roolia kaupunkikehityksessä koskevien pohdintojen perustaksi. Pantaessa kaupunkialueiden elvytysuunnitelmia täytäntöön niitä on täydennettävä tapauskohtaisesti asetettavilla temaattisilla painopisteillä asian tarkastelemiseksi tämän päivän taloudellisessa ja sosiaalisessa ympäristössä. Komitea katsoo erityisesti, että asialistan kärkeen on asetettava sellaiset kysymykset kuin kaupunkien hallinto ja paikallis- ja alueviranomaisten rooli, kaupunkialueiden elvyttämisen rahoitus, telemaattisten teknologioiden panos kaupunkien elvyttämiseen, paikallisen itsehallinnon toiminnan organisointi kaupunkialueiden elvytysohjelmien suunnittelun ja toteuttamisen yhteydessä, innovoinnin rooli kaupunkien elvyttämisessä sekä viimeisenä kaupunkien elvyttämisen rooli niiden ulkosuhteiden ja kansainvälistymisen edistämässä. Alue- ja paikallisviranomaisilla onkin selvästi keskeinen rooli kaupunkien elvyttämiseen tähtäävissä toimissa aluesuunnittelusta aina kaupunkisuunnitteluun ja sen täytäntöönpanoon. Ne painottavat elvyttämisen merkitystä uusien kaupunkikehityshankkeiden sijasta ja nykyisten kaupunkialueiden parantamista kaupunkien laajentamisen sijasta.

Kaupunkialueiden elvyttämisen taloudellinen ulottuvuus – panostaminen älykkääseen kasvuun

ALUEIDEN KOMITEA

19. korostaa, että erityisesti talouden globalisoitumisesta johtuvat viime vuosien taloudelliset haasteet voivat vaikuttaa suhteellisesti enemmän vanhoihin tai kaupunkien keskustoissa sijaitseviin kaupunkialueisiin, jotka yhteiskunnallis-taloudellisen rakenteensa vuoksi sopeutuvat näihin haasteisiin kaupungin muita alueita hitaammin. Koheesiopoliittiset toimenpiteet perustuvat tässä yhteydessä ajatukseen, että alueellisesti tasapainoton kasvu heikentää sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja rajoittaa samalla talouskasvun mahdollisuuksia. Tämä on totta erityisesti paikallistasolla, ja asiaa on äskettäin jälleen kerran korostettu muun muassa Barcan raportissa.

20. korostaa, että innovatiivista taloudellista toimintaa on edistettävä tarjoamalla asianmukainen toimintaympäristö, sopivat kannusteet, huippuluokan perusrakenteet sekä hyvin koulutettu inhimillinen pääoma.

21. katsoo, että niin aineellisen kuin aineettomankin kulttuuri-perinnön suojeleminen kaupunkien keskustoja elvyttämällä niin, että historiallista ja arkkitehtuurista perintöä kunnioitetaan mahdollisimman tarkkaan, parantaa kaupunkien julkisuuskuvausta, lisää niiden arvostusta ja houkuttelevuutta sekä edistää kulttuurista

monimuotoisuutta, jolla on keskeinen taloudellinen rooli osaa-mistalouden ja luovan teollisuuden kehittämisessä. Samalla se tukee paikallista kehitystä edistämällä usein huomattavaa erikois-tumista vaativien paikallisten työpaikkojen syntymistä.

22. huomauttaa, että sekä menettelyjen että tulosten näkökul-masta kaupunkialueiden elvytyshankkeiden olisi itse tuotettava, sisällettävä ja levitettävä osaamista ja innovaatioita.

23. katsoo, että kaupunkien elvytysstrategioilla on pyrittävä vastaamaan eräiden kaupunkialueiden taloudellisen rappeutumi-sen taustalla oleviin moninaiisiin tekijöihin. Niistä tärkeimpinä voidaan mainita muun muassa rakennusten toiminnallinen van-hentuminen, ajasta jälkeen jääneet perusrakenteet sekä saavutet-tavuusongelmat. Useat yritykset muuttavat pois kaupungista pyrkiessään alentamaan toimintakustannuksiaan ja löytämään lisätiloja sillä seurauksella, että myös lukuisat työntekijät muutta-vat työpaikkansa perässä paremman elämänlaadun (sosiaaliset rakenteet, liikenneyhteydet) tai edullisempien elinkustannusten (alemmat vuokrat tai edullisemmat kiinteistöhinnot) toivossa. Jotta voidaan täyttää niiden yritysten vaatimukset, jotka ovat val-miit asettautumaan elvytystoimien kohteina oleville alueille, kau-punkialueiden elvytysohjelmassa olisi pyrittävä hyödyntämään käytettävissä oleva tila innovatiivisella tavalla sekä parantamaan kaupunkien palveluntarjontaa siten että asumisen keskittyminen kaupunkien keskusta-alueille muuttuu kaupunkia hyödyttäväksi tekijäksi.

24. muistuttaa, että useat Euroopan kaupunkialueet kärsivät kaupunkiliikenteen ongelmista, erityisesti ruuhkautumisesta, eikä ongelmaa voida ratkaista yksinomaan rakentamalla parempia inf-rastruktuureita tai lisäämällä julkisille liikenneyhtiöille annettavaa julkista rahoitusta. Kaupunkiliikenne lisää asukkailla ja yrityksille tarjolla olevia mahdollisuuksia ja vaikuttaa siten taloudelliseen kil-pailukykyyn ja edistää sosiaalista koheesiota. Kaikilla kansalaisilla tulisi olla mahdollisuus käyttää tehokkaita ja kohtuuhintaisia jul-kisia liikennepalveluita, sillä ne ovat keskeisessä asemassa pyrittä-essä torjumaan ongelma-alueiden jääminen eristykseen. Kun ajatellaan kaupunkien voimakasta ympäristökuormitusta, on lisät-tävä ympäristöystävällistä kaupunkiliikennettä edistäviä toimia (vähäpäästöisiä ja päästöttömiä ajoneuvoja koskevat tutkimus- ja esittelyhankkeet, toimet muihin liikkumismuotoihin siirtymiseksi, kuten kimpakyydit ja pyöräilyn edistäminen kaupunkien keskus-toissa). Komitea toistaa tukevanaan kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelmien kehittämistä ainakin suuria kaupunkeja varten ja kannattaa kannustustoimien käyttöönottamista EU-tasolla siten, että kaupunkiliikennehankkeille myönnettävät yhteisön tuet edellyttäisivät tällaisia suunnitelmia sekä hyväksytyjä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen perustuvia mobiilitietoisuuksia.

25. korostaa, että on ryhdyttävä toimenpiteisiin paikallisen yrit-täjyyden vahvistamiseksi tarjoamalla kohdennetuille väestöryh-mille kannusteita, perustamalla yrittäjyyttä tukevia elimiä sekä järjestämällä asiaan kuuluvia tilaisuuksia. AK katsoo, että tässä yhteydessä naisyrittäjien tukeminen voi parantaa talouden tilaa älykkäällä kasvulla.

Kaupunkialueiden elvyttämisen ympäristöulottuvuus – panostaminen kestäväan kasvuun

ALUEIDEN KOMITEA

26. tähdentää, että tarkasteltaessa kaupunkien elvyttämisen ympäristöulottuvuutta on kiinnitettävä erityishuomiota etenkin kolmeen keskeiseen kysymykseen: ilmastomuutokseen, ihmisen toiminnan aiheuttamaan luonnonvarojen pilaantumiseen ja laajemmin niiden tehokkaaseen käyttöön sekä luontotyyppien suojeluun.

27. on vakuuttunut siitä, että vaikka Eurooppa on jo nyt erittäin kaupungistunut, suuntauksena odotetaan vastaisuudessaakin olevan kaupunkien laajeneminen eräillä alueilla, erityisesti kaikkein dynaamisimmissa suurissa ja keskiuurissa taajamissa. Laajentuessaan kaupungit voivat kuluttaa tiettyjä resursseja ja heikentää maaperän ja veden laatua. Komitea korostaa siksi, että kaupunkialueiden yhdenmetyt elvytysohjelmat tarjoavat mahdollisuuden pysäyttää tai jopa kääntää tämä suuntaus hillitsemällä kaupunkien kasvua sekä elvyttämällä kaupunkiympäristöä.

28. korostaa, että ihmisen aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä johtuvan ilmastomuutoksen ja merenpinnan nousun odotetaan toisaalta nopeutuvan tällä vuosisadalla. Tämä asettaa yhä mittavampia haasteita etenkin rannikoilla sijaitseville kaupunkialueille, joille aiheutuu suuria kustannuksia, sillä muun muassa rannikoiden suojeluun ja tulvantorjuntaan liittyvien toimien toteuttamiseksi tarvitaan huomattavia varoja. Tämä vahvistaa myös sen, että jäsenvaltioiden kaupunkikehitysryhmän tekemä työ sellaisen kestäväan kaupunkikehitystä koskevan EU:n viitekehysten luomiseksi, johon on kaupunkialueiden perinteisten ympäristöongelmien lisäksi tarkoitus sisällyttää myös ilmastomuutoskysymykset sekä ilmastomuutoksen vaikutusten lieventämiseen ja niihin sopeutumiseen liittyvät ongelmat, on erittäin tärkeää.

29. pitää erityisen tärkeänä, että kaupunkien elvyttämisen yhteydessä torjutaan ihmisen toiminnasta aiheutuvaa luonnonvarojen pilaantumista. Olisikin kiinnitettävä erityishuomiota toimenpiteisiin, joilla edistetään pilaantumisen ehkäisyä. Komitea korostaa yhtä lailla, että on tärkeää arvioida ja vähentää luonnonympäristöä rasittavien materiaalien käyttöä ottamalla huomioon niiden koko elinkaari (tuotanto, käyttö ja hävittäminen).

30. korostaa, että olemassa olevien rakennusten kunnostaminen niiden energiatehokkuuden parantamiseksi on yksi kustannuksiltaan tehokkaimmista keinoista täyttää Kiotossa tehdyt ilmastomuutossitoumukset; arvioiden mukaan tällä tavoin voidaan vähentää rakennusten hiilidioksidipäästöjä ja energiaan liittyviä kustannuksia 42 prosenttia.

31. toteaa, että kaupunkien osuus kasvihuonekaasupäästöistä on 70 prosenttia ja että Leipzigin peruskirjassa kaupunkeja kehoitetaan siksi pienentämään hiilijalanjälkeään, suojelemaan luonnonvarojaan ja biologista monimuotoisuuttaan, säästämään

energiaa ja parantamaan keskeisten julkisten palveluiden saataavuutta. Komitea korostaa siksi, että on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin energiankulutuksen pienentämiseksi kaupungeissa huolehtimalla ensinnäkin asianmukaisesta energiahuollosta ja toiseksi käyttämällä energiantuotannossa uusiutuvia lähteitä. Vastavanlaisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä myös rakennusallalla rakennusten energiatehokkaan eristämisen edistämiseksi.

32. on tyytyväinen kaupunginjohtajien ilmastositomukseen. Sopimuksessa mukana olevat lähes 3 000 Euroopan kaupunkia ovat sitoutuneet ylittämään kolme ”20 prosentin tavoitetta”, joiden saavuttamisen vuoteen 2020 mennessä EU on asettanut lakisääteiseksi vähimmäisvaatimukseksi. Alueiden komitea on kannattanut ja tukenut tätä Euroopan komission käynnistämää aloitetta kuten myös komission perustamaa Eurooppalainen vihreä pääkaupunki -palkintoa. Komitea pyrkii lisäksi levittämään ilmastositomuksen aluetasolle.

33. toteaa, että viher- ja vesialueilla on tärkeä rooli elvytysohjelmissa. Ne auttavat tärkeällä tavalla parantamaan kaupunkililma-astoa, koska ne viilentävät ja raikastavat kaupunkililmaa, suodattavat saastehiukkasia ja vähentävät melua. Toisaalta viher- ja virkistysalueet myös parantavat kaupunkiympäristöä ja vahvistavat siten sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Kaikkien tavoitteena olisi oltava kaupunkien muuttaminen entistä vihreämmiksi.

34. tähdentää, että käytettävissä olevat vesivarat vähenevät koko ajan maailmanlaajuisesti, ja kehottaa ryhtymään kaupunkialueiden elvytysohjelmien yhteydessä toimenpiteisiin vesivarojen suojelemiseksi, erityisesti juomaveden saatavuuden turvaamiseksi, vesivarojen asianmukaisen hallinnan edistämiseksi sekä vaihtoehtoisten hyödyntämisuotojen ottamiseksi käyttöön. Kaupunkien vesijalanjälkeä (*water footprint*) on pienennettävä.

35. katsoo, että rakennetun ympäristön esteettinen laatu vaikuttaa ratkaisevasti kaupunkien menestymiseen kansainvälisessä kilpailussa, kaupunkien houkuttelevuuteen sekä niiden asukkaiden elämänlaatuun. Komitea ehdottaakin toimenpiteitä arkkitehtonisen ja taiteellisen luovuuden yhdistämiseksi.

36. tunnustaa elinympäristöjen arvon ja pitää kaupunkien ympäristössä tai lähellä olevien elinympäristöjen suojelua ja hallinnointia erittäin tärkeänä, koska se vaikuttaa merkittävästi kaupunkien elvyttämiseen. Samalla kansalaisille on annettava asiasta tietoa heidän ympäristötietoisuutensa lisäämiseksi.

37. kiinnittää huomiota kaupunkien tiiviisiin yhteyksiin niitä ympäröiviin alueisiin, erityisesti dynaamisiin esikaupunkialueisiin, sekä tarpeeseen hallita näitä yhteyksiä.

Kaupunkialueiden elvyttämisen liittyvät sosiaaliset näkökohdat – panostaminen osallistavaan kasvuun

ALUEIDEN KOMITEA

38. katsoo, että asukkaiden muuttaminen vanhoilta kaupunkialueilta kauempana keskustasta sijaitseville uusille asuinalueille,

kaupungin laidalla sijaitseville esikaupunkialueille tai suurten kaupunkikeskusten lähellä sijaitseviin uusiin kaupunkeihin johtuu monissa kaupungeissa sosiodemografisista muutoksista. Syitä ovat muun muassa halvempien ja houkuttelevampien asuntojen tarjonta, parempi elämänlaatu ja laajempi palveluntarjonta. Viime vuosikymmeninä keskimääräistä parempituloiset henkilöt ovat jättäneet kaupungit, ja he ovat palaamassa sinne vain hitaasti eräiden onnistuneiden kaupunkialueiden elvytys suunnitelmien ansiosta. Komitea korostaakin, että rappeutumaan päässeistä kaupunkialueista olisi jälleen tehtävä houkuttelevia asuinpaikkoja, jotka kykenevät täyttämään kaikkien odotukset tulotasosta riippumatta.

39. tähdentää, että asuntokanta on perinteisesti ollut ja on nykyäänkin yksi keskeisistä huolenaiheista kaupunkien elvyttämisessä, jossa yhtenä keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien elinolot paranevat.

40. pitää sosiaalisen eriarvoisuuden lisääntymistä suurena haasteena useimmilla kaupunkialueilla. Kaupunginosien eriarvoisuuden on syynä sosiaalinen ja alueellinen gettoutuminen, joka johtuu toisinaan huonosta asuntopolitiikasta sekä palveluntarjonnan rajoittumisesta pelkästään vauraille alueille ja ongelmalähiöiden jäämisestä palveluiden ulkopuolelle. Lissabonin sopimukseen lisätyn uuden alueellisen yhteenkuuluvuustavoitteen tulisi tässä yhteydessä kannustaa kaikkia hallintotasoja ottamaan kyseiset erot huomioon kaikilla kaupunkipolitiikan eri aloilla kaupunkialueiden yhdenmittyjen elvytysstrategioiden puitteissa. Komitea korostaakin, että kestävä kaupunkikehityksen on perustuttava kaupunkialueiden solidaarisuuteen sekä syrjäytymisen ja syrjinän aktiiviseen torjuntaan siten, että vahvistetaan kaupunginosien, yhteiskunnallisten ammattilisten ryhmien, miesten ja naisten sekä eritaustaisten henkilöiden sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Kaupunkialueiden solidaarisuuden on heijastettava kunnianhimoista tavoitettamme rakentaa entistä osallistavampi ja yhteenkuuluvampi eurooppalainen yhteiskunta.

41. katsoo, että olisi ryhdyttävä erityistoimenpiteisiin maahanmuuttajien asianmukaiseksi integroimiseksi kaupunkielämään. Tämä on ratkaisu useiden asiaan liittyvien ongelmien poistamiseksi.

Kumppanuuksien hyödyntäminen kaupunkialueiden elvyttämisessä

ALUEIDEN KOMITEA

42. korostaa, että julkisen, yksityisen ja voittoa tavoittelemattoman sektorin on aina oltava mukana kaupunkialueiden elvytysohjelmissa ja että paikallisyhteisöjen on oltava näiden kumppanuuksien keskipisteessä. Vaikka kaupunkialueiden elvyttäminen on aina jatkuva ja päättymätön prosessi, on mahdotonta soveltaa kaikkiin tilanteisiin sopivia ratkaisuja. Sidosryhmien laaja osallistuminen auttaa oppimaan muiden onnistumisista sekä välttämään virheiden toistumista. Paikallis- ja alueviranomaisilla on tässä yhteydessä keskeinen rooli pyrittäessä kokoamaan yhteen talous- ja sosiaalialan eri toimijat sekä kehittämään kohdennettuja toimenpiteitä. Alue- ja kaupunkisuunnitteluasikirjat voivat toimia foorumeina, joilla kaikki eri hallintotahot voivat kohdata ja sopia politiikoista.

Temaattiset painopisteet

ALUEIDEN KOMITEA

43. katsoo, että siirtyminen luonnonympäristöön ja ihmisen luomaan ympäristöön keskittyvistä kaupunkien uudistustoimista (*urban renovation*) kaupunkialueiden elvytysohjelmiin (*urban regeneration*) on seuraavalla ohjelmakaudella toteutettava siten, että toimenpiteiden soveltamisalaa pyritään laajentamaan asettamalla joukko temaattisia painopisteitä. Tavoitteena on, että Euroopan kaupungit kykenevät tulevaisuudessa vastaamaan asukkaidensa odotuksiin sekä luomaan perusrakenteet ja ympäristöt, joiden yhteydessä hyödynnetään työntekijöiden osaamista ja ammattitaitoa, jotka muodostavat elinvoimaisen ja houkuttelevan asuin-, työ- ja virkistysympäristön, jotka tarjoavat kaikille maksimaaliset mahdollisuudet syrjimättä ketään ja joiden yhteydessä luonnonvaroja hyödynnetään mahdollisimman taloudellisesti, koska toimitaan kilpailukykyisessä ja vain vähän hiiltä käyttävässä taloudessa.

Kaupunkialueiden elvytysstrategioiden hallinto

ALUEIDEN KOMITEA

44. korostaa, että kaupunkialueiden elvyttämistä on pidettävä jatkuvana ja yhdenmittyinä prosessina, joka perustuu pitkän aikavälin visioon kestävästä kaupunkikehityksestä. Kaupunkialueiden elvytysohjelmien hyvän hallinnoinnin on alettava jo analysointivaiheessa. Kohdealueiden taloudellisista ja sosiaalisista erityispiirteistä ja ympäristöstä on kerättävä luotettavista lähteistä asiaan kuuluvaa tietoa käyttämällä hyvin suunniteltuja ja vertailukelpoisia indikaattoreita. Tässä yhteydessä erityisen tärkeitä ovat Euroopan komission Urban Audit -hanke ja käynnissä oleva työ kestävästä kaupunkikehityksestä koskevan EU:n viitekehyksen luomiseksi.

45. toteaa, että tarvitaan uusia tapoja organisoida kaupunkipolitiikka siten että kaupunkialueiden elvytyspolitiikat suunnitellaan paikallis- ja aluetasolla valtakunnallisen ja Euroopan tason tuella. Komitean mielestä paikallisviranomaisilla on oltava johtava rooli koheesio-, integraatio- ja yhteistyöpolitiikkojen kehittämisessä ja siten alueidensa luonnonvarojen ja ekologisesti kestävä kehityksen turvaamisessa kuten myös kulttuurisen monimuotoisuuden eri ilmenemismuotojen edistämisessä ja vahvistamisessa. Julkisen politiikan tehokkuuden maksimoimiseksi useat paikallis- ja alueviranomaiset ovat jo kehittäneet kaupunkihallinnon uusia muotoja, jotka lähentävät kaupunkialueiden elvytysohjelmia ruohonjuuritasoon. Yhdenmittyihin kaupunkipolitiikkoihin osallistuu myös muita kumppaneita kuin julkishallinnon viranomaisia, ja eräissä maissa usein myös kohdealueiden väestö voi olla mukana erilaisten osallistumisjärjestelmien avulla. Toteuttamismuotoja ovat sopimukset tai liitot. Komitea katsoo, että yleisön kutsuminen entistä laajemmin mukaan ja roolin antaminen kaupunkiyhteisöille mahdollistavat kaupunkialueiden kehityspolitiikkojen onnistumisen edellytyksenä olevan sosiaalisen pääoman syntymisen.

46. katsoo, että kaupunkialueiden elvytysohjelmien yhteydessä on varmistettava kaikkien sellaisten sopivien (painettujen ja sähköisten) välineiden mahdollisimman tehokas hyödyntäminen, joiden avulla voidaan tiedottaa ja viestittää ohjelmista sekä tavoista osallistua niihin ja hankkia niille julkisuutta (paikalliset kansanäänestykset, kokoukset, sähköinen demokratia jne.). Kaupunkialueiden elvytys suunnitelmien on oltava osa EU:n kaupunkien kehittämiseen tähtäävää oppimisprosessia, ja niiden on omalta osaltaan lisättävä kansalaisten tietoisuutta kaupunkien ongelmista ja tarjoutuvista mahdollisuuksista.

47. toteaa, että toissijaisuusperiaatteen mukaisesti kaupunkialueiden elvytys- ja kehityskysymyksiä käsitellään tehokkaimmin paikallistasolla. Komitea katsoo kuitenkin, että EU:n tuki voi tarjota selviä hyötyjä kaupunkikehityksen alalla. On osoitettu, että EU:n panosta tarvitaan helpottamaan ratkaisujen löytämistä kaupunkialueiden ongelmiin, jotka vaikuttavat taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen EU:ssa. Komitea katsoo siksi, että kaupunkialueiden elvytys- ja kehityssuunnitelmien olisi perustuttava Euroopan kaupunkilainsäädäntöön (*European urban acquis*), joka muodostuu nykyisistä oikeudellisista välineistä, poliittisista aloitteista sekä kaupunkien välisistä kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtojärjestelmistä. Komitea muistuttaa, että tällä alalla toteutettavien politiikkojen yhteydessä olisi myös noudatettava suhteellisuusperiaatetta ja otettava huomioon laajat alueelliset puitteet.

48. huomauttaa, että EU-tuki voi tarjota hyötyjä erityisesti silloin, kun kannustetaan paikallisviranomaisia yhteistyöhön koko toiminnallisella kaupunkiseudulla (*functional urban region*). Tällöin koko kaupunkiseudulla voi toteutua yhteinen taloudellinen vastuunkanto syrjäytymisuhan alaisista väestöryhmistä ja kaupunkialueista. EU:n tuki-instrumentteja tulisi voida tarjota toiminnallisille kaupunkiseuduille ehdollisina siten, että paikallisviranomaisilta edellytetään tehokasta yhteistyötä omien resurssinsa kohdentamisessa.

Kaupunkien elvyttämisen rahoittaminen

ALUEIDEN KOMITEA

49. katsoo, että kehityssuunnitelmia kehoitetaan tekemään pikemminkin tarpeiden tyydyttämiseksi kuin tulevaisuuden rakentamiseksi. Kaupunkialueiden elvytysohjelmien rahoittamiseksi tarvittavia varoja on asiaa pohdittaessa tarkasteltava ohjelmien kestävyys ja tehokkuuteen vaikuttavana erityistekijänä. Pohdittavia aiheita ovat keskitetyt jaettavan ja paikallisen rahoituksen yhdistäminen, ohjelmien järjestelmällinen tai tapauskohtainen rahoittaminen, valtion varojen ja yksityisen pääoman yhdistäminen, kunnallisverotus, lainaaminen, uudistustoimien hyödyn arvioiminen ja niistä aiheutuvien kustannusten jakautuminen eri käyttäjien ja edunsaajien kesken, varojen alkuperä sekä julkisten tukien strateginen arvo ja paino. Työssä on keskityttävä erityisesti kaupunkialueiden elvytysohjelmien rahoitus- ja täytäntöönpanomekanismeihin. Kaupunkialueiden kehitysrahastojen (*Urban Development Fund*, UDF) sekä ”kolmen J:n” (Jessica, Jeremie, Jaspers) odotetaan tuottavan tässä yhteydessä tuloksia. Haasteina ovat kuitenkin edelleen niiden tarkka kohdentaminen sekä niistä saatavat tulokset.

50. katsoo, että vapaaehtoistoiminnan panosta kaupunkialueiden elvytysohjelmiin on vielä ole arvioitava asianmukaisesti. Komitea tähdentää lisäksi, että tulevia toimenpiteitä tarkasteltaessa on omana tutkimusalueenaan kiinnitettävä huomiota yrittäjyyden käsitteen kehittämiseen ja vahvistamiseen paikallisen itsehallinnon sekä kaupunkialueiden elvytys suunnitelmien tasolla.

Telemaattisten teknologioiden panos kaupunkien elvyttämiseen

ALUEIDEN KOMITEA

51. katsoo yleisenä käsityksenä olevan, että viestintä- ja tietotekniikka-alan vallankumous on vaikuttanut merkittävästi Euroopan kaupunkien organisointiin, toimintaan ja muotoihin. Erityishuomiota on kiinnitettävä siihen, että kaupunkialueiden elvytysohjelmiin sisältyy toimenpiteitä korkean tason viestintä- ja tietotekniikkaperusrakenteiden sekä sellaisten sovellusten ja sisälön kehittämiseksi, jotka parantavat kansalaisten elämänlaatua ja julkisten palveluiden toimintaa, nostavat tarjolla olevien yksityis-sektorin palveluiden tasoa sekä houkuttelevat käyttämään sovelluksia.

52. katsoo, että mahdollisuuksien lisääntyminen luo väistämättä myös uhkia. Erittäin tärkeitä kysymyksiä, joihin on kiinnitettävä nykyistäkin enemmän huomiota, ovat sovellusten ja tiedonsiirron suojaaminen ja turvallisuus, henkilökohtaisten tietojen suojeleminen sekä kansalaisten yksityiselämän ja yksilöllisyyden kunnioittaminen. Telemaattisten teknologioiden käyttö kaupunkien turvallisuuden parantamiseen herättää samalla merkittäviä kysymyksiä toimintatapojen demokraattisuudesta. Kaupunkialueiden elvytysohjelmissä on otettava huomioon asiasta parhaillaan käytävä keskustelu ja löydetty ratkaisut tähän liittyviin ongelmiin.

53. katsoo, että useimmat edistyneet telemaattiset sovellukset kykenevät langattomia ja langallisia infrastruktuureita hyödyntämällä luomaan virtuaaliympäristöjä (kaikkialla läsnä olevia digitaalisia kaupunkiympäristöjä), tiloja joissa kansalaiset voivat olla keskenään vuorovaikutuksessa ja vaihtaa kokemuksia. Tämä digitaalisen kaupungin muodostama rinnakkaismaailma onkin sisällytettävä kaupunkialueiden elvytysohjelmien asialistalle.

Innovaatioiden ja oppimisen rooli kaupunkien elvyttämässä

ALUEIDEN KOMITEA

54. katsoo, että innovaatiotoiminnan vahvistaminen parantaa kaupunkien suorituskykyä ja kestäväää talouskehitystä. Kaupunkien elvytys suunnitelmien on siksi tarjottava ympäristö, perusrakenteet ja kannusteet, joilla voidaan houkuttaa innovaatiotoimintaa.

55. katsoo vastaavasti, että kaupunkien elvyttämisen yhtenä strategisena painopisteenä on oltava koulutusjärjestelmien luominen kaupunkien taloudellisille toimijoille.

56. katsoo lisäksi, että kaupunkien elvytystoimien on vahvistettava koulutuksen, yritysmaailman sekä tutkimuksen ja innovoinnin välisiä yhteyksiä sekä edistettävä yrittäjyyttä tukemalla uusia innovatiivisia yrityksiä.

Paikallisen itsehallinnon toiminnan organisointi kaupunkialueiden elvytysohjelmien suunnittelun ja toteuttamisen yhteydessä

ALUEIDEN KOMITEA

57. katsoo, että kaupunkialueen kehittämissuunnitelman toteuttamistarpeen arviointi, suunnitelman laatiminen, sen täytäntöönpanon seuranta, todennäköinen tarkistaminen ja lopullinen arviointi ovat toimintoja, jotka edellyttävät hallinnolta tiettyjä hallinnollisia vähimmäisvalmiuksia. Kaikilla paikallis- ja alueviranomaisilla ei kuitenkaan varmuudella ole näitä valmiuksia. Näissä tapauksissa on täysin välttämätöntä sisällyttää kaupunkialueiden elvytysuunnitelmiin toimenpiteitä, joilla parannetaan paikallisviranomaisten valmiuksia. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla toimintaa helpottavien ja päätöksentekoprosesseja parantavien hallinnollisten tietojärjestelmien ja paikkatietojärjestelmien (GIS) kehittäminen sekä kansalaisille tarjottavien palveluiden laatua parantavien sertifiointijärjestelmien (ISO, EMAS jne.) käyttöönotto. Kaupunkialueiden elvytysuunnitelmien keskipisteessä on oltava toimenpiteet, joilla varmistetaan kansalaiskeskeisen lähestymistavan omaksuminen paikallisviranomaisten toimintatapoja suunniteltaessa. Kaupunkialueiden elvytysuunnitelmien täytäntöönpanon haasteena mutta myös ennakkoodellytyksenä on paikallis- ja alueviranomaisten organisaatorakenteen parantaminen. Sen vuoksi kaupunkialueiden elvytystoimilla on puututtava myös tähän asiaan.

Kaupunkien elvyttämisen rooli ulkosuhteiden kehittämisessä

ALUEIDEN KOMITEA

58. katsoo, että kaupunkien esittely ja tunnetuksi tekeminen (markkinointi) sekä kaupunki-identiteetin (brändin) luominen ovat erottamaton osa paikallis- ja alueviranomaisten toimintaa. Yhä globalisoituneemassa maailmassa kaupunkien kilpailu kiristyy jatkuvasti niiden pyrkinessä houkuttelemaan pääomia, investointeja ja ammattitaitoista työvoimaa. Kaupungit laativat

kehityssuunnitelmiaan kyetäkseen vaatimaan asukkaidensa hyvinvoinnin varmistamiseksi tarvittavia varoja ja välineitä. Suurten urheilu-, kulttuuri- ja kaupallisten tapahtumien järjestäminen on vain yksi – joskin näkyvin – ala, jolla kaupungit kilpailevat keskenään.

59. katsoo toisaalta, että kilpailun ohessa myös kaupunkien yhteistyö kehittyy. Aihe- tai alakohtainen verkottuminen on erittäin laajaa etenkin EU:ssa sen toteuttamien kohdennettujen toimien (Urbact, Interact, ystävyyskaupunkitoiminta jne.) ansiosta. Parhaiden käytänteiden vaihtaminen on osoittautunut erityisen hyödylliseksi välineeksi. Kaupunkialueiden elvytysuunnitelmien yhtenä erityisenä toimintalohkona on lisäksi oltava Euroopan kaupunkien kansainvälistymistä edistävät toimet.

II PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

60. katsoo, että EU:n muotoillessa seuraavaa ohjelmakautta (2014–2020) koskevia strategisia valintojaan sen on tunnustettava kaupunkialueiden elvyttämisen strateginen merkitys ja huolehdittava kaupunkiulottuvuuden vahvistamisesta kaikissa politiikoissaan, jotta kaupungeista tulisi jälleen tutkimuslaboratorioita. Asialistan on kuitenkin tällä kertaa oltava erityisen monipuolinen, jotta se auttaisi EU:ta selviämään talous- ja finanssikriisistä.

61. ehdottaa, että tehdään aloite, jonka otsikkona on "Euroopan kaupunkien elvyttäminen älykkään, kestävän ja osallistavan kaupunkikehityksen edistämiseksi" (*Urban regeneration for smart, sustainable and inclusive EU cities*). EU:n kaupungit voivat tarjota erinomaisen ympäristön komission tiedonannossa "Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia" ⁽²⁾ esitettyjen seitsemän lippulaivahankkeen toteuttamiselle.

62. katsoo, että nyt on oikea aika tehdä tällainen päätös. Seuraavan ohjelmakauden talousarviota käsiteltäessä ja kuluva ohjelmakauden talousarviota muokattaessa on selvästi huolehdittava myös kaupunkien elvytystoimien rahoittamisesta.

Bryssel 9. kesäkuuta 2010

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO

(2) KOM(2010) 2020 lopullinen.

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Biologista monimuotoisuutta koskeva eurooppalainen ja kansainvälinen politiikka vuoden 2010 jälkeen”

(2010/C 267/08)

ALUEIDEN KOMITEA

- on huolissaan ekosysteemien biologisen monimuotoisuuden kiihtyvistä häviämisistä. Tämä on tärkeää sekä eettisesti että taloudellisen ja sosiaalisen vakauden varmistamisen, ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämisen ja vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttamisen kannalta.
- korostaa, että biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen EU:n ja maailman laajuisesti edellyttää, että alue- ja paikallisviranomaisten käyttöön annetaan asianmukaiset henkilöstöresurssit, määrärahat ja tekniset välineet, jotka vastaavat niiden kantamaa vastuuta ja niiden tehtävää biologisen monimuotoisuuden häviämisen ehkäisyssä. AK kehottaa paikallis- ja alueviranomaisia johtoon omalla esimerkillään.
- kehottaa keskittymään biologista monimuotoisuutta koskevassa EU 2020 -strategiassa rajattuun joukkoon alatavoitteita, jotka kattavat maatalouden, kalatalouden ja meriympäristön, maankäytön sekä elinympäristöjen tuhoutumisen ja pirstoutumisen ja jotka antavat alue- ja paikallisviranomaisille mahdollisuuden mitata omaa panostaan ja ryhtyä hyvissä ajoin korjaaviin toimiin.
- esittää asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi määrärahojen huomattavaa lisäämistä vuoden 2013 jälkeisissä EU:n talousarvioissa ja kehottaa Euroopan komissiota maksimoimaan EU-rahoituksen hyödyt, erityisesti lisäämällä nykyisin liian alhaista rakennerahastojen määrärahojen käyttöä biologisen monimuotoisuuden alalla ja etsimään keinoja, joilla voidaan parantaa yhdenmätyn mallin tehokkuutta biologisen monimuotoisuuden ja Natura 2000 -hankkeiden rahoittamisessa.
- pyytää EU:ta ja Euroopan komissiota harkitsemaan tarkkailija-aseman myöntämistä AK:lle biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen sopimuspuolten kymmenenteen kokoukseen (COP 10) osallistuvassa EU:n valtuuskunnassa sen varmistamiseksi, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat asianmukaisesti edustettuina, ja tarjoutuu antamaan panoksensa asiaan edistämällä hajautettua kehitysyhteistyötä tällä alalla.
- kehottaa biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen kymmenettä osapuolikokousta tekemään vuodet 2011–2020 kattavaan strategiseen suunnitelmaan liittyvän erityispäätöksen keskushallintoa alempana toimivien viranomaistahojen osallistumisesta päättämällä muun muassa paikallisviranomaisten roolista biologisen monimuotoisuuden turvaamisessa vuosina 2011–2020, jotta voidaan entisestään vahvistaa ja tehostaa alue- ja paikallisviranomaisten merkittävää panosta biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen strategisen suunnitelman täytäntöönpanoon.

Esittelijä:	Linda Gillham (UK, AE), Runnymeden hallintopiirivaltuutettu
Viiteasiakirja:	Komission tiedonanto aiheesta "Vaihtoehtoja biologista monimuotoisuutta koskevaksi EU:n visioksi ja tavoitteeksi vuoden 2010 jälkeen"
	KOM(2010) 4 lopullinen

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

A. Yleisiä huomioita

1. katsoo, että biologisen monimuotoisuuden suojeleminen on ratkaisevan tärkeää ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta sekä suoraan että välillisesti ekosysteemin meille tarjoamien palvelujen kautta. Jokaisella on oikeus terveelliseen ja kestäväpohjaiseen ympäristöön. Tämä edellyttää biologisen monimuotoisuuden suojelemista ja kestävää käyttöä, kun otetaan huomioon biologisen monimuotoisuuden keskeinen asema torjuttaessa maailmalajuisesti nälkää ja edistettäessä elintarviketurvaa. Komitea on huolissaan nykyisille ja tuleville sukupolville aiheutuvista vakavista seurauksista, jotka johtuvat ekosysteemien biologisen monimuotoisuuden kiihtyvistä häviämisistä. Tämä on tärkeää sekä eettisesti että biologisen monimuotoisuuden oman arvon, taloudellisen ja sosiaalisen vakauden varmistamisen, ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämisen ja vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttamisen kannalta.

2. korostaa luonnon ominaisarvon merkitystä osana ihmiskunnan perintöä sekä kannattaa biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden taloudellisen arvon arvioinnin edistämistä ja sisällyttämistä poliittiseen päätöksentekoon. Komitea on tyytyväinen siihen, että ekosysteemejä ja biologista monimuotoisuutta talouskysymyksenä käsittelevän tutkimuksen (*The Economics of Ecosystems and Biodiversity*, TEEB) ansiosta ymmärretään yhä paremmin biologisen monimuotoisuuden taloudellinen arvo sekä se, että tarvittavien toimien toteuttamatta jättäminen aiheuttaa kestävämmä taloudellisia kustannuksia. AK on tyytyväinen siihen, että TEEB-tutkimuksen hallintovirkamiehille tarkoitettua raportissa (*D 2 Report for Administrators*) on määrää käsitellä erityisesti paikallis- ja alueellisuutta.

3. muistuttaa, että vuoden 2010 eurooppalaiset ja kansainväliset tavoitteet ovat ratkaisevalla tavalla auttaneet luomaan biologista monimuotoisuutta edistäviä toimia maailmanlaajuisesti paikallisella ja alueellisella tasolla. Koko Euroopan unionissa on olemassa lukuisia esimerkkejä hyvistä käytänteistä. Komitea on kuitenkin vakavasti huolissaan siitä, että vuodelle 2010 asetettuja EU:n tai maailmanlaajuisia tavoitteita ei ole saavutettu annettujen lupauksen ja toteutettujen toimien välillä ammottavan kuilun vuoksi.

4. katsoo, että biologisen monimuotoisuuden suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi on oleellista, että julkisen vallan käyttäjät, myös paikallis- ja alueviranomaiset, varmistavat asianmukaisen tasapainon kehittämispolitiikkojen ja biologista monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden välillä ja että ne suosivat kannusteita biologisen monimuotoisuuden säilymisen edistämiseksi.

Paikallis- ja alueviranomaisten mukaan ottaminen hyvän hallintotavan ja viestinnän toteuttamiseen

5. korostaa paikallis- ja alueviranomaisten roolia biologisen monimuotoisuuden häviämisen pysäyttämässä ja sellaisten strategioiden luomisessa, joilla pyritään säilyttämään biologinen monimuotoisuus niiden omilla hallintoalueilla. Maaliskuussa 2010 julkaistun Euroopan unionin kansalaisten suhtautumista biologiseen monimuotoisuuteen kartoittaneen Eurobarometri-kyselyn tuoreet tutkimustulokset nimittäin osoittavat, että vain 38 prosenttia kansalaisista tietää, mitä termillä tarkoitetaan, ja vain 17 prosenttia katsoo, että biologisen monimuotoisuuden häviäminen koskettaa heitä suoraan. AK vahvistaa uudelleen valmiutensa edistää biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäviä hankkeita ja kansalaisten kiinnostusta asiaan paikallis- ja aluetasolla, luoda synergiaa sidosryhmien ja viranomaisten toiminnan välillä sekä tämän vuoksi panostaa aiheeseen liittyvien tapahtumien järjestämiseen *Open Days 2010* -tapahtuman aikana.

6. korostaa, että biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen maailmanlaajuisesti edellyttää, että alue- ja paikallisviranomaisten käyttöön annetaan asianmukaiset henkilöstöresurssit, määrärahat ja tekniset välineet, jotka vastaavat niiden kantamaa vastuuta ja niiden tehtävää biologisen monimuotoisuuden häviämisen ehkäisyssä. Alue- ja paikallisviranomaisilla on parhaimmat mahdollisuudet tukea paikallisia yhteisöjä niiden elinympäristön säilyttämisessä ja tukea vapaaehtoisjärjestöjä, jotka pyrkivät kannustamaan ja motivoimaan kansalaisia luonnonympäristön säilyttämiseen. Alue- ja paikallisviranomaisten muita vastuualueita ovat koulutus, terveys ja hyvinvointi, maankäytön suunnittelu ja maanomistus. AK kehottaa paikallis- ja alueviranomaisia johtamaan omalla esimerkillään.

7. katsoo, että YK:n julistama biologisen monimuotoisuuden kansainvälinen teemavuosi 2010 vahvistaa eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla poliittista sitoutumista maailmanlaajuisen, biologista monimuotoisuutta koskevan kriisin ratkaisemiseksi ja kannustaa samalla paikallis- ja alueviranomaisia aktiiviseen osallistumiseen.

8. pitää tervetulleena lukuisten alue- ja paikallisviranomaisten käynnistämää hankkeita, joilla pyritään edistämään biologisen monimuotoisuuden suojelua, esimerkiksi aloitteet suojeltujen luonnonalueiden perustamiseksi ja laadultaan heikentyneiden elinympäristöjen kunnostamiseksi, kosteikkojen ja muiden ekosysteemien suojeluhankkeita, viheralueiden perustamista ja kaupunkisuunnittelua, jossa otetaan huomioon biologisen monimuotoisuuden suojelua koskevat kriteerit, sekä lisäämään kansalaisten tietoisuutta biologisesta monimuotoisuudesta, esimerkiksi parhaita puutarhoja ja taajamien viheralueita koskevia kilpailuja. Asuinalueiden puutarhat tarjoavat tärkeän suojapaikan linnuille ja muille eläimille, ja niillä on tärkeä rooli ilman viilentämisessä ja suodattamisessa sekä hiilen varastoinnissa.

B. Tavoitteena biologista monimuotoisuutta koskeva EU 2020 -strategia

9. pitää tervetulleena vuosi 2050 -visiota ja vuoteen 2020 asetettua uutta ja kunnianhimoista tavoitetta, "jonka mukaan EU:n biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen ja ekosysteemipalvelujen heikentyminen on pysäytettävä vuoteen 2020 mennessä ja palautettava biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut mahdollisuuksien mukaan ennalleen tehostaen samalla EU:n toimia koko maapallon biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen estämiseksi", kuten ympäristöministeriöiden neuvosto sopi 15. maaliskuuta 2010 ja Eurooppa-neuvosto vahvisti 25.–26. maaliskuuta 2010 pitämässään kokouksessa. Tämä osoittaa, että EU on sitoutunut uudelleen tuottamaan konkreettisia tuloksia.

10. on kuitenkin huolestunut siitä, että Eurooppa 2020 -strategian kestävä kasvua koskevan tavoitteen yhteydessä biologista monimuotoisuutta tarkastellaan edelleen taloudelliselle kasvulle ja vähähiilisen talouden edistämiseksi alisteisena eikä itsenäisenä kysymyksenä.

11. suhtautuu myönteisesti ekosysteemipalvelujen huomioonotamiseen vuoteen 2020 asetetussa tavoitteessa, kuten AK on aiemmin suositellut, niin että tavoitteena on suuntauksen kääntäminen ekosysteemipalvelut ennallistamalla. Komitea kehottaa kuitenkin tässä yhteydessä Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita täsmentämään, kuinka paikallis- ja aluetasolla on tulkittava tavoitteen rajoittamista niiden ennallistamiseen "niin paljon kuin mahdollista".

12. yhtyy neuvoston kantaan siitä, että nyt tarvitaan kiireellisiä ja tehokkaita toimia, jotta voidaan välttää erittäin vakavat ekologiset, taloudelliset ja sosiaaliset seuraukset.

13. toteaa, että kyse on tärkeästä askeleesta, jolla osoitetaan EU:n sitoutuminen toimintaan ja esimerkiksi johtamiseen biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen sopimuspuolten kymmenennessä kokouksessa (COP 10) lokakuussa 2010 Nagoyassa.

14. tukee neuvoston Euroopan komissiolle osoittamaa kehottusta esittää biologista monimuotoisuutta koskeva EU 2020 -strategia, jossa otetaan huomioon biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen sopimuspuolten kymmenennen kokouksen tulokset.

15. painottaa, että kyseisellä biologista monimuotoisuutta koskevalla EU 2020 -strategialla vuoden 2010 jälkeiset eurooppalaiset ja maailmanlaajuiset tavoitteet voidaan saavuttaa paikallisella tasolla vain siinä tapauksessa, että strategialla tuetaan päättäväisesti paikallis- ja alueviranomaisia ja muita maankäyttäjii tai -omistajia. Strategialla on korjattava nykytilanne, jossa rakennerahastoista ei osoiteta riittävästi määrärahoja ympäristöön ja biologiseen monimuotoisuuteen liittyviin aiheisiin, ja sillä on edistettävä parhaiden käytänteiden vaihtoa alue- ja paikallisviranomaisten paikallisten toimintamahdollisuuksien lisäämiseksi. Hyvien käytänteiden edistäminen viranomaisten keskuudessa ja foorumin tarjoaminen biologista monimuotoisuutta koskevien yhteisten ongelmien yksilöimistä ja ratkaisujen jakamista varten vahvistaa osaltaan alue- ja paikallisviranomaisten valmiuksia.

16. on tyytyväinen todetessaan, että neuvosto ⁽¹⁾ on ottanut huomioon komitean kehotuksen "ekologisen infrastruktuurin" ⁽²⁾

(1) Maaliskuun 15. päivänä 2010 kokoontuneen ympäristöneuvoston päätelmät.

(2) CdR 22/2009 fin.

luomisesta ja että se mahdollistaa sen, että Euroopan komissio voi valmistella unionin vuoden 2010 jälkeisen strategian ekologisesta infrastruktuurista. Kyseiseen strategiaan on toissijaisuusperiaatteen kunnioittamiseksi sisällytettävä paikallis- ja alueellisuus, ja strategian on mahdollistettava erityisesti jo olemassa olevien paikallis- ja aluetason aloitteiden integroiminen johdonmukaisiin puitteisiin.

Paikallis- ja alueviranomaisten rooli biologista monimuotoisuutta koskevan EU 2020 -strategian edistämiseksi

17. korostaa, että uusi biologista monimuotoisuutta koskeva EU 2020 -strategia tulee onnistumaan, mikäli kaikki toimijat ja paikalliset sidosryhmät osallistuvat politiikan kehittämiseen ja toimeenpanoon todellisen monitasoisen hallinnon mallin mukaisesti. On tärkeää tuoda yhteen kaikki biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeluun osallistuvat sidosryhmät – mukaan lukien tieteelliset asiantuntijat, biologista monimuotoisuutta koskevien toimintasuunnitelmien toteutukseen osallistuvat tahot, kansalaisjärjestöt ja opetusviranomaiset.

18. korostaa, että lintudirektiiviä ja luonnonympäristödirektiiviä on sovellettava täysimääräisesti myös alue- ja paikallistasolla, että Natura 2000 -verkoston toteuttamista ja kokonaisvaltaista kehittämistä on vauhditettava ja että rahoituksen tulee olla asianmukaista ottaen myös huomioon, että biologinen monimuotoisuus jakautuu epätasaisesti EU:n alueella. Lisäksi on toteutettava tehokkaita hoito- ja elvytystoimia.

19. pitää tässä yhteydessä tervetulleena, että ympäristöministeriöiden neuvosto kannatti 15. maaliskuuta 2010 pitämässään kokouksessa osallistavaa lähestymistapaa, joka "saa maan- ja merenkäytön suunnitteluun suoraan osallistuvat, erityisesti paikallisyhteisöt, tuottamaan tarvittavia ja täydentäviä alhaalta ylöspäin suuntautuvia aloitteita".

20. korostaa paikallis- ja alueviranomaisten keskeistä roolia kansalaisten tietoisuuden lisäämisessä biologisen monimuotoisuuden merkityksestä sekä kehottaa jäsenvaltiota tukemaan niitä nykyistä paremmin unionin ja jäsenvaltioiden lainsäädännön täytäntöönpanossa.

21. kehottaa paikallis- ja alueviranomaisia laatimaan biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen tähtäviä ohjelmia ja sisällyttämään maankäyttösuunnitelmiinsa ja -lupamenettelyihinsä biologista monimuotoisuutta koskevat tavoitteet, edistämään viheralueiden laajentamista, välttämään maaperän köyhtymisen, ekosysteemien vahingoittamisen sekä maiseman ja elinympäristöjen pirstaloitumisen, minimoimaan ilmastomuutoksen kielteiset vaikutukset sekä etsimään mahdollisuuksia yhdistää luontotyyppien ennallistaminen tai kehittäminen kaavoitus- ja maankäyttöhankkeisiin. Toisaalta komitea painottaa, että harvaan asutuilla seuduilla ja alueilla, joilta on helppo pääsy viheralueille tai joihin kuuluu suuria aloja luonnonsuojelualueeksi jo varattuja alueita, on tärkeää täsmentää ja parantaa luonnonsuojelun laatua sekä parantaa vuorovaikutusta muun maankäytön kanssa.

22. katsoo sen, että neuvosto myöntää tarpeen kehittää parhaiden käytänteiden vaihtoa resurssien optimoinnin varmistamiseksi biologisen monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämiseksi merkittävän, että Euroopan unioni ja jäsenvaltiot lisäävät tukeaan kyseiselle paikallis- ja alueyhteisöjen keskinäiselle vaihdannalle.

23. antaa tukensa aloitteille ja verkostoille, joilla edistetään alue- ja paikallisyhteisöjen vapaaehtoisesti tekemiä sitoumuksia ja varmistetaan ”biologisen monimuotoisuuden eurooppalaisten pääkaupunkien” LIFE + -hankkeen kaltaisten parhaiden käytänteiden tunnetuksi tekeminen EU:n tasolla.

Biologisen monimuotoisuuden suojelun sisällyttäminen avainaloihin

24. toteaa, että biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemi-palveluiden suojelu on monialainen kysymys, joka vaatii järjestelmällistä lähestymistapaa, jossa kaikki eri tasojen toimijat työskentelevät yhdessä.

25. vahvistaa aiheesta ”Uutta vauhtia biologisen monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämiseen” laatimassaan lausunnossa ⁽³⁾ esittämät alakohtaiset suositukset ja toteaa, että biologisen monimuotoisuuden tehokas ja määrätietoinen suojelu on mahdollista vain, jos se sisällytetään laajempaan strategiaan ja politiikkoihin, jotka koskevat niitä avainaloja, jotka ovat vastuussa elinympäristöjen tuhoutumisesta, pirstoutumisesta ja köyhtymisestä maankäytön muutosten, saastumisen ym. vuoksi. Näitä aloja ovat maa- ja metsätalous, energia-ala, liikenneala, ilmastonmuutos sekä aluekehitys ja -suunnittelu. Vastaavasti kaikissa kansainvälisissä kauppasopimuksissa, joissa EU on mukana, on otettava huomioon biologisen monimuotoisuuden häviäminen ja pyrittävä lieventämään sitä.

26. muistuttaa jäsenvaltioille antamastaan kehotuksesta tarkistaa verojärjestelmiä biologisen monimuotoisuuden kannalta suotuisammiksi esimerkiksi vähentämällä luomuviljelytuotteiden tai Natura 2000 -alueilla tuotettujen tuotteiden alv:a sekä lakkauttamalla sellaiset verot, maksut ja tuet, jotka edistävät biologisen monimuotoisuuden kannalta haitallisia toimintatapoja.

27. korostaa, että biologisen monimuotoisuuden suojeleminen ja palauttaminen tarjoaa kustannustehokkaita mahdollisuuksia lieventää ilmastonmuutosta ja mukautua siihen; esimerkkejä tästä ovat vihreiden käytävien luominen, joilla pyritään kehittämään ja palauttamaan kosteikkoja, jokien elvyttäminen sekä viherkatot ja tärkeiden biotooppien saattaminen toistensa kanssa kosketuksiin.

Alatavoitteiden ja indikaattoreiden asettaminen sekä kustannustehokkaiden toimien määrittely tavoitteiden saavuttamiseksi

28. kannustaa Euroopan komissiota keskittymään rajattuun joukkoon alatavoitteita, jotka esittävät strategian selkeällä ja yksinkertaisella kielellä ja antavat alue- ja paikallisviranomaisille mahdollisuuden mitata omaa panostaan ja ryhtyä hyvissä ajoin korjaaviin toimiin. Nämä alatavoitteet on muutettava vaikeasti mitattavista tilannekohtaisista tavoitteista ”painekohtaisiksi” tavoitteiksi. Alatavoitteiden määrä tulisi rajoittaa 5:een tai 6:een, ja niiden tulisi kattaa maatalous, kalatalous ja meriympäristö, maankäyttö sekä elinympäristöjen tuhoutuminen ja pirstoutuminen.

29. suosittaa, että maankäyttöä ja aluesuunnittelua koskeva alatavoite määriteltäisiin huolellisesti toissijaisuusperiaatetta kunnioittaen elinympäristöjen tuhoutumisen ja pirstoutumisen

pysäyttämiseksi. Alue- ja paikallisviranomaisilla on keskeinen rooli sovellettaessa ekologisten verkostojen käsitettä, ja niillä on parhaat mahdollisuudet ottaa huomioon tiiviisti asuttujen kaupunkialueiden ja laajojen, harvaan asuttujen alueiden erilaiset tarpeet. Paikallis- ja alueviranomaiset olisivat keskeisiä tekijöitä kyseisen alatavoitteen saavuttamisessa.

30. pitää erityisen tärkeänä selkeää lähtöasemaa, jonka Euroopan ympäristökeskus määrittelee kesäkuuhun mennessä ja jolla varmistetaan jatkuva seuranta ja raportointi alatavoitteista ja indikaattoreista biologisen monimuotoisuuden häviämisen pysäyttämiseksi ja ekosysteemien entistämiseksi. Positiivinen toiminta edellyttää korkealaatuista tietoa lähtöasemasta ja jatkuvaa seurantaa, minkä saavuttaminen vaatii rahoituksen huomattavaa lisäämistä. Tämä saattaa onnistua osittain rakentajille asetettavilla velvoitteilla, mutta mikäli EU ja jäsenvaltiot eivät pääse sopuun tähän tarkoitettujen määrärahojen huomattavasta lisäämisestä, paikallis- ja alueviranomaisien käytössä olevat taloudelliset resurssit eivät riitä tavoitteen toteuttamiseen.

31. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita sisällyttämään ekosysteemi-käsitteen lähtökohtiinsa ja indikaattoreihinsa. Esimerkin tarjoavat Euroopan ympäristökeskuksen ensimmäiset biofyysiset kartat ekosysteemipalveluista.

Rahoitus uuden tavoitteen saavuttamiseksi

32. huomauttaa, että biologisen monimuotoisuuden suojeluun nykyisin osoitetut varat eivät ole riittäviä asetettujen tavoitteiden – kuten Natura 2000 -tavoitteiden – saavuttamiseksi, ja esittää määrärahojen huomattavaa lisäämistä vuoden 2013 jälkeisissä EU:n talousarvioissa. Komitea huomauttaa, että laadittaessa uusia direktiivejä ja tukiohjelmia on huolehdittava, että sellaisia toimia, jotka saattavat heikentää biologista monimuotoisuutta, ei tueta.

33. kehottaa Euroopan komissiota maksimoimaan EU-rahoituksen hyödyt, erityisesti lisäämällä nykyisin liian alhaista rakennerahastojen määrärahojen käyttöä biologisen monimuotoisuuden alalla ja ympäristöalalla ja etsimään keinoja, joilla voidaan parantaa yhdenmetyt mallin tehokkuutta biologisen monimuotoisuuden ja Natura 2000 -hankkeiden rahoittamisessa.

34. toistaa kehotuksensa ⁽⁴⁾ soveltaa järjestelmää, jossa julkisen tuen saamiselle asetetaan tiukat ympäristöehdot, erityisesti yhteisessä maatalouspolitiikassa ja yhteisessä kalastuspolitiikassa. Komitea kehottaa lisäksi jäsenvaltioita edistämään talouden eri sektoreiden asianmukaista panosta ekosysteemipalvelujen ennallistamisen kustannuksiin.

35. suosittaa Euroopan ympäristökeskuksen äskettäisten päätelmien ⁽⁵⁾ perusteella yhteistä maatalouspolitiikkaa uudistettavaksi niin, että mahdollistetaan aiempaa parempi tuki luonnonarvoltaan merkittävälle maataloudelle.

⁽³⁾ Maaliskuun 15. päivänä 2010 kokoontuneen ympäristöneuvoston päätelmä.

⁽⁴⁾ CdR 22/2009 fin ja CdR 218/2009 fin.

⁽⁵⁾ Euroopan ympäristökeskus (EAA), tekninen kertomus nro 12/2009 *Distribution and targeting of the CAP budget from a biodiversity perspective* (YMP:n talousarvion jakaminen ja kohdentaminen biologisen monimuotoisuuden näkökulmasta).

36. esittää Euroopan komissiolle sellaisten asianmukaisten rahoitusjärjestelmien käyttöönottoa, joilla alue- ja paikallisviranomaisille annetaan mahdollisuus parantaa valmiuksiaan biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja suojelemiseksi alueillaan sekä edistetään parhaita käytänteitä koskevaa alueiden keskinäistä vaihdantaa.

Haitalliset vieraslajit

37. muistuttaa, että haitallisia vieraslajeja pidetään maailmanlaajuisesti uhkana biologiselle monimuotoisuudelle, ja asiaa koskevia päätöksiä on tehty biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen sopimuspuolten viidessä viime kokouksessa.

38. panee merkille vuonna 2003 kehitetyn Bernin yleissopimukseen liittyvän, haitallisia vieraslajeja koskevan Euroopan laajuisen strategian. "EU:n toimintasuunnitelma vuoteen 2010 ja sen jälkeen" -asiakirjan ⁽⁶⁾ viidennessä tavoitteessa jäsenvaltioita kehoitetaan kehittämään haitallisia vieraslajeja koskevia kansallisia strategioita. Tähän viitaten AK toistaa Euroopan komissiolle esittämänsä kehotuksen ⁽⁷⁾ kehittää haitallisia vieraslajeja koskeva EU-strategia.

39. korostaa, että ilmastonmuutos on yksi tekijä, joka laajentaa lajien esiintymisalueita, ja tämä tilanne tulee jatkumaan tulevina vuosikymmeninä, jolloin yhä useammista lajeista voi kehittyä haitallisia vieraslajeja.

40. pitää valitettavana kansalaisten vähäistä tietoa haitallisten vieraslajien muodostamista uhista. Asiaa koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisääminen on avain laajempaan osallistumiseen; kansalaiset voisivat käyttäytymistään muuttamalla vähentää osaltaan haitallisten vieraslajien tuloa ja leviämistä sekä avustaa niiden havaitsemisessa ja seurannassa. Alue- ja paikallisviranomaisilla on parhaat mahdollisuudet saavuttaa kansalaiset paikallisella tasolla ja lisätä näin heidän ymmärrystään ja osallistumistaan.

41. muistuttaa, että alue- ja paikallisviranomaisilla on tällä alalla rooli myös koulutuksessa ja maanomistajina. Lisäksi niiden asiantunteva henkilöstö voi auttaa valtiollisia tahoja torjumaan haitallisia vieraslajeja yhteistyössä keskeisten, valtiosta riippumattomien sidosryhmien kanssa ja hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla käytössä olevia valmiuksia ja resursseja havaitsemis- ja seurantamahdollisuuksien parantamiseksi.

C. AK:n panos biologista monimuotoisuutta koskevaan YK:n yleissopimukseen ja sen sopimuspuolten kymmenenteen kokoukseen (COP 10)

42. ymmärtää, etteivät biologista monimuotoisuutta koskevat kysymykset noudata kansallisia rajoja ja kehottaa siksi, että yhdenmukaisiin toimiin ryhdytään sekä EU-tasolla että kansainvälisissä yhteyksissä.

⁽⁶⁾ Asiakirja SEC(2006) 621, liitetty Euroopan komission tiedonantoon aiheesta "Biologisen monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttäminen vuoteen 2010 mennessä – ja sen jälkeen", KOM(2006) 216 lopullinen.

⁽⁷⁾ Maaliskuun 15. päivänä 2010 kokoontuneen ympäristöneuvoston päätelmät.

43. tähdentää, että on tärkeää säilyttää ja ennallistaa biologinen monimuotoisuus globaalilla tasolla, ekosysteemipalvelut mukaan luettuina, jotta edistetään osaltaan köyhyyden poistamista, elintarviketurvaa sekä paikallista kehitystä maailmanlaajuisesti. Komitea katsoo, että biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen täytäntöönpano on näin ollen olennainen panos vuosituhatien kehitystavoitteiden ja erityisesti kestävää ympäristökehitystä koskevan tavoitteen numero 7 saavuttamiseksi.

44. pyytää EU:ta ja Euroopan komissiota harkitsemaan tarkkailija-aseman myöntämistä AK:lle EU:n COP 10 -valtuuskunnassa sen varmistamiseksi, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat asianmukaisesti edustettuina paitsi kansallisissa valtuuskunnissa myös EU:n valtuuskunnassa ⁽⁸⁾.

45. tarjoutuu antamaan panoksensa biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen (CBD) menettelyihin sekä sen kymmenenteen osapuolikokoukseen edistämällä eurooppalaisten ja kehitysmaiden paikallis- ja alueviranomaisien hajautettua kehitysyhteistyötä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien kestävä hallinnan alalla.

46. kehottaa COP 10 -kokousta hyväksymään yleissopimuksen tarkistetun ja päivitetyn strategisen suunnitelman aikavälille 2011–2020, jotta voidaan varmistaa jatkuvuus yleissopimuksen strategisessa suunnittelussa vuoden 2010 jälkeen.

47. pitää tervetulleena strategisen suunnitelman luonnoksen viittausta siihen, että ekosysteemien ylläpito ja entistäminen tarjoavat yleisesti kustannustehokkaan tavan ilmastonmuutoksen lieventämiseksi ja että vastaavasti ilmastonmuutoksen haasteiden kohtaaminen tarjoaa mahdollisuuksia biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja kestävään luonnonvarojen käyttöön.

48. yhtyy käsitykseen siitä, että entistä suurempi kansainvälinen ja kansallinen lähentyminen on tarpeen pyrittäessä käsittelemään ilmastonmuutosta ja biologisen monimuotoisuuden vähentymistä toisiaan tukevalla tavalla, koska se optimoi mahdollisuudet meneillään olevissa maailmanlaajuisissa prosesseissa Rion yleissopimusten puitteissa.

49. katsoo, että biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen täytäntöön panemiseksi tähän mennessä toteutetut toimet eivät ole olleet riittäviä vuoteen 2010 asetetun kansainvälisen tavoitteen saavuttamiseksi.

50. kannattaa sellaisten strategisten tavoitteiden ja toissijaisten ja vuoteen 2020 ulottuvien päätavoitteiden asettamista, jotka ovat sekä saavutettavissa että entistä helpommin mitattavissa ja jotka tarjoavat entistä tehokkaammat puitteet kansallisten ja erityisesti alueellisten ja paikallisten tavoitteiden avulla. Komitea ehdottaa tavoitteiden määrän vähentämistä, jotta strategia olisi helpommin ymmärrettävissä ja kohdennetumpi.

51. kannattaa uutta päätavoitetta, jossa määrätään selkeästi, että vuoteen 2020 mennessä kaikki yleissopimuksen sopimuspuolet ottavat alue- ja paikallisviranomaisensa mukaan yleissopimuksen täytäntöönpanoon. Tällöin on keskityttävä erityisesti kansallisten biologisen monimuotoisuuden strategioiden ja toimintasuunnitelmien tarkistamiseen ja täytäntöönpanoon sekä paikallis- ja alueyhteisöjen valmiuksien kehittämisen tukemiseen.

⁽⁸⁾ Biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen sihteeristön pääsihteeri lähetti 4. helmikuuta 2010 kaikille sopimuspuolille kirjeen, jossa niitä kehoitettiin nimeämään kaupunginjohtajia ja paikallisviranomaisia COP 10 -valtuuskuntiensa jäseniksi.

52. kehottaa biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen kymmenettä osapuolikokousta tekemään erityispäätöksen keskushallintoa alempana toimivien viranomaistahojen osallistumisesta ja panee merkille luonnoksen kymmenennen osapuolikokouksen päätökseksi kaupunkien ja muiden paikallisviranomaisten roolista biologisen monimuotoisuuden turvaamisessa vuosina 2011–2020 ⁽⁹⁾. Tällaista johdonmukaista toimintasuunnitelmaa tarvitaan, jotta voidaan entisestään vahvistaa ja tehostaa alue- ja paikallisviranomaisten merkittävää panosta biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen vuodet 2011–2020 kattavan strategisen suunnitelman täytäntöönpanoon. AK antaa tässä yhteydessä tunnustusta kaupungeja ja

biologista monimuotoisuutta koskevalle globaalille kumppanuudelle (*Global Partnership on Cities and Biodiversity*) sekä paikallisyhteisöjen kansainvälisen ympäristöjärjestön ICLEI:n (*International Council for Local Environmental Initiatives*) biologista monimuotoisuutta koskevalle paikallistason toimintaohjelmalle (*Local Action for Biodiversity*, LAB).

53. panee merkille COP 10 -kokouksessa esitettävän luettelon kaupunkien biologisesta monimuotoisuudesta (*Singapore Index on Cities' Biodiversity*, CBI). Kyseistä luetteloa tulisi kehittää edelleen, jotta sitä voitaisiin vapaaehtoisesti soveltaa muihinkin viranomaistahoihin.

Bryssel 10. kesäkuuta 2010

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO

⁽⁹⁾ Tammikuun 27. tammikuuta 2010 julkaistu asiakirja *Draft CBD Decision for COP 10 on Cities, Local Authorities and Biodiversity*, http://www.cbd.int/authorities/doc/CBD%20Plan%20of%20Action_2010_01_draft.doc.

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kohti yhdenmukaista meripolitiikkaa hallintotapojen parantamiseksi Välimerellä”

(2010/C 267/09)

ALUEIDEN KOMITEA

- kehottaa ottamaan käyttöön tehokkaita mekanismeja, joiden avulla kaikkia Välimeren alueen valtioita kannustetaan antamaan yhtäläinen panos tämän ainutlaatuisen alueen tehokkaaseen hallintaan, ja kiinnittämään erityistä huomiota meriympäristön ja biologisen monimuotoisuuden suojeluun.
- painottaa erityisesti tarvetta kiinnittää asianmukaista huomiota komitean usein toistamiin kehoitukseen ottaa käyttöön yhteinen yksinkertaistettu rahoitusmekanismi ja koota kaikki meriasiat Euroopan rannikko- ja saarirahaston piiriin.
- suosittelee kiinnittämään nykyistä enemmän huomiota sekä EU:n että unionin ulkopuolisten Välimeren alueen valtioiden paikallis- ja aluetason mahdolliseen rooliin ja antamaan sille tunnustusta sekä kiinnittämään samassa yhteydessä enemmän huomiota Euro-Välimeri-alueen alue- ja paikallisedustajien kokouksen (ARLEMin) työskentelyyn ja koordinoimaan ja tukemaan sitä.
- kehottaa komissiota suosittamaan ja koordinoimaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja unionin ulkopuolisten Välimeren alueen kumppanuusmaiden välisiä sekä kunkin osapuolen keskuudessaan ilman välikäsiä toteuttamia erityistoimia, joilla pyritään torjumaan jatkuvasti lisääntyvää, valtakunnan rajat ylittävää järjestäytyntä rikollisuutta Välimeren alueella ja ennen kaikkea ihmisten, huumaiden ja aseiden salakuljetusta.
- painottaa, että alueiden komitealle ja sen edustamille paikallis- ja aluehallinnon tasoille on aina tarjottava tilaisuus osallistua aktiivisesti perustettaviksi ehdotettujen, jäsenvaltioiden korkean tason yhteyselinten työskentelyyn niiden käsitellessä yhdenmukaista meripolitiikkaa säännöllisesti.
- kehottaa kehittämään ja tukemaan lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä tarkoituksenmukaisia välineitä ja mekanismeja, jotka on suunniteltu tehostamaan meripolitiikan yhdenmukaistamista entisestään ja jotka johtavat entistä yhdenmukaisempiin ja selkeämpiin meripolitiikkoihin.

Esittelijä:	Michael Cohen (MT, PSE), Kalkaran kaupunginjohtaja
Viiteasiakirja:	Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille - Kohti yhdenntettyä meripolitiikkaa hallintotapojen parantamiseksi Välimerellä
	KOM(2009) 466 lopullinen

ALUEIDEN KOMITEA

Johdanto

1. on samaa mieltä siitä, että Välimeren alueella on ainutlaatuisia mahdollisuuksia ja haasteita, jotka liittyvät erityisesti hallintokysymyksiin.

2. toteaa surullisena, että Välimeren alueen yhteiskunnalliset taloudelliset oloissa on edelleen hyvin suuria keskinäisiä eroja.

3. huomauttaa niin ikään, että Välimeri on suljettu ja herkkä ympäristö, joka altistuu vilkkaalle ja toisinaan vaaralliselle merellä harjoitettavalle toiminnalle.

4. korostaa, että nykyisten sekä tulevien sukupolvien etujen turvaamiseksi on tärkeää edistää kestävyysajattelun mukaisen lähestymistavan soveltamista merien luonnonvarojen käyttöön.

5. toteaa pahoitellen, että Välimerellä pitkään jatkunut ihmisen toiminta ja luonnonvarojen liiallinen hyödyntäminen verottavat raskaasti meriympäristön tilaa.

6. tukee näkemystä, jonka mukaan merellä harjoitettavan taloudellisen toiminnan lisääntyminen ja ympäristönsuojelu voivat edetä rinta rinnan, mikäli käytössä on asianmukainen hallintamekanismi, jolla pyritään tasapainottamaan onnistuneesti toisaalta taloudelliset näkökohdat ja toisaalta sosiaalinen ja ympäristöulottuvuus.

7. toteaa, että komissio pyrkii ylipäättään lisäämään merestä saatavaa tulosmarginaalia mutta vähentämään samalla toiminnan vaikutusta Välimeren ekosysteemiin.

8. tukee näkemystä siitä, että vaikka yhdenntetty meripolitiikka on ensisijassa tarkoitettu unionin jäsenvaltioille, sen onnistumisen kannalta on olennaista – etenkin Välimeren kaltaisella alueella, jonka valtioista vain kolmannes on EU:n jäsenvaltioita – lujittaa yhteisymmärrystä ja yhteistyötä Välimeren alueen kumppanuusmaiden kanssa.

9. panee tyytyväisenä merkille Adrian- ja Joonianmeren aloitteeseen osallistuvien kahdeksan valtion (Albanian, Bosnia ja Hertsegovinan, Kroatian, Kreikan, Italian, Montenegron, Serbian ja Slovenian) ulkoministerien Anconassa 5. toukokuuta 2010 hyväksymän julkilausuman, jossa ilmaistaan tuki Adrian- ja Joonianmeren aluetta koskevan EU-strategian laatimiselle. Julkilausuman tavoitteena on muun muassa edistää merkittävästi EU:n jäsenvaltioiden ja muiden Adrian- ja Joonianmeren aloitteeseen osallistuvien maiden yhteisiä kehityspolitiikkoja etenkin

kannustamalla luomaan paikallisten toimijoiden ja erityisesti paikallis- ja alueviranomaisten kanssa yhteisiä kehitysstrategioita.

10. korostaa, että meriympäristön hoidolla on merkittävä paikallis- ja alueulottuvuus, jolla puolestaan on välitön vaikutus meriympäristön hoitoon.

Suurimmat haasteet

11. myöntää, että asia on monisyinen ja että poliittisiin päättäjiin kohdistuu paineita käsiteltäessä sekä Euroopan että maailman laajuisesti niin merkittävää talouselämän ketjun lenkkiä kuin Välimeri.

12. toteaa, että nykyisen tasoinen taloudellinen toiminta, varsinkin sellaisilla sektoreilla kuin merenkulku ja rahdin yhdistelmäkuljetukset, kalastus sekä matkailu, on jättämässä tuntevan jäljen Välimeren ekosysteemiin, koska se lisää ympäristön pilaantumista.

13. on samaa mieltä siitä, että maalta ja aluksista peräisin oleva Välimeren pilaantuminen, roskaantuminen, biologiseen monimuotoisuuteen kohdistuvat vaikutukset, liikakalastus ja rannikkoalueiden rappeutuminen ovat ongelmia, joihin on pikaisesti puututtava asianmukaisella tavalla.

14. tiedostaa sen, että Välimeren alueen ainutlaatuisuuteen kulttuuri- ja luonnonperintöön kohdistuvat uhkat lisääntyvät jatkuvasti.

15. on samoin tietoinen siitä, että Välimeren alue on erittäin altis ilmastomuutoksen vaikutuksille.

16. suhtautuu myönteisesti siihen, että meritse tapahtuvan laitoman maahanmuuton myönnetään olevan vakava ongelma Välimeren alueella. Komitea kannattaa kehotusta tehdä yhteistyötä Välimeren kumppanuusmaiden kanssa ilmiön pysäyttämiseksi ja siten myös ihmishenkien menetysten ehkäisemiseksi.

Tavoitteena meriasioiden hallintotavan parantaminen

17. on samaa mieltä siitä, että koska useimmissa Välimeren maissa kutakin alakohtaista politiikkaa varten on oma hallintonsa, on vaikea saada yleiskäsitystä mereen liittyvien toimintojen yhteisvaikutuksesta.

18. on niin ikään huolissaan siitä, että rannikkovaltioiden ei ole helppoa suunnitella, organisoida ja säännellä aluevesiinsä ja rannikoihinsa suoraan vaikuttavia toimintoja, koska hyvin suuri osa merialueesta on määritetty avomereksi.

19. huomauttaa, että politiikkojen ja toimintojen kehittäminen erillään toisistaan ilman asianmukaista yhteensovittamista kaikkien mereen vaikuttavien toimintalohekkojen tai paikallisten, kansallisten, alueellisten ja kansainvälisten toimijoiden välillä hankaloittaa pyrkimyksiä parantaa Välimeren hallintotapaa.

20. on samalla yhtä mieltä siitä, että hallintotavan parantamisen kannalta on olennaista varmistaa sidosryhmien osallistuminen, päätöksenteon avoimuus ja yhdessä sovittujen sääntöjen täytäntöönpano.

21. on yhtä mieltä tarpeesta luoda Välimerelle ympäristökulttuuri, joka on perustekijä lisättäessä tietoisuutta ja osallistumista merten kestäväpohjaisiin kehittämisprosesseihin kaikilla tasoilla.

22. toistaa näkemyksen siitä, että paikallis- ja alueviranomaisilla on parhaat lähtökohdat kartoittaa, mitä politiikan täytäntöönpanoon vaaditaan kunnissa ja vesistöalueen tasolla, ja ne voivat näin ollen edistää huomattavasti yhdenmukaisen meripolitiikan soveltamista Välimeren alueella.

23. toteaa asiaa tältä kannalta tarkasteltaessa, että paikallis- ja aluehallinto ovat jo nyt aktiivisesti mukana kehittämissä ja paneelissa onnistuneesti täytäntöön tähän päämäärään tähtääviä alueellisia aloitteita ⁽¹⁾.

Välimeren rannikkovaltioiden rooli

24. antaa tukensa sille, että Välimeren alueen jäsenvaltioita kannustetaan jatkamaan ponnisteluja omien yhdenmukaisen meripolitiikkajensa kehittämiseksi.

25. suhtautuu myönteisesti siihen, että perustetaan järjestelmä, jonka avulla voidaan vaihtaa tietoja ja kokemuksia parhaista käytännöistä.

26. suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio ehdottaa, että jäsenvaltioiden korkean tason yhteyselimet ottavat säännöllisesti esille Välimereen liittyviä asioita ja keskustelevat yhdenmukaisen meripolitiikan edistymisestä.

27. antaa tukensa sille, että komissio kannustaa jäsenvaltioita meriasioiden yhdenmukaiseen hallintoon liittyvien parhaiden käytänteiden vaihtoon erityisesti Euroopan alueiden välisen yhteistyön tavoitteeseen kuuluvien Välimeri-ohjelmien puitteissa.

28. yhtyy näkemykseen, jonka mukaan Välimeren puolisuuljetun luonteen ja merellä tapahtuvien toimintojen rajatylittävien vaikutusten vuoksi tarvitaan tiiviimpää yhteistyötä EU:n ulkopuolisten Välimeren alueen kumppanuusmaiden kanssa.

29. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen asettaa yhdenmukainen meripolitiikkaa käsittelevä työryhmä edistämään parhaiden käytänteiden vaihtoa niiden EU:hun kuuluvien ja EU:n ulkopuolisten Välimeren alueen valtioiden välillä, jotka ovat kiinnostuneita yhdenmukaisesta lähestymistavasta meriasioihin.

30. kannustaa ulottamaan tietojenvaihdon ja tukiohjelmien kehittämisen koskemaan EU:n ulkopuolisia Välimeren alueen valtioita, jotta niitä voidaan kannustaa luopumaan lokeroituneesta ja alakohtaisesta näkemyksestä ja omaksumaan meriasioihin kokonaisvaltainen, yhdenmukainen lähestymistapa.

31. korostaa, että teknisen avun tarjoaminen ja erityisten yhdessä toteutettavien yhteistyöohjelmien kehittäminen nykyisten toimintaaloitteiden puitteissa (esimerkiksi Euroopan naapurisuuspolitiikan ja kumppanuusvälineen puitteissa) on askel oikeaan suuntaan.

32. katsoo, että korkeakoulujen, työelämän ja valtiovaltaa riippumattomien tahojen edustajien osallistuminen toimintaan lujittaa prosessia.

33. kehottaa komissiota myöntämään, että paikallis- ja alueviranomaiset voivat vaikuttaa merkittävästi asian edistymiseen, ja niille olisikin aina tarjottava tilaisuus osallistua aktiivisesti kaikkiin ohjelmiin ja tehtyihin aloitteisiin sekä tähän tarvittavat välineet.

Merialueiden hoito

34. toteaa huolestuneena, että suuri osa Välimerestä on rannikkovaltioiden lainkäyttövaltaan tai suvereniteettiin kuulumattomia vesialueita, minkä vuoksi asianomaisten valtioiden määräys- ja täytäntöönpanovalta jää kyseisillä alueilla parhaimmillaankin rajalliseksi.

35. tiedostaa sen, että Välimeren alueen vierekkäisten ja vastakkaisten valtioiden rajalinjauksiin liittyy monimutkaisia ja poliittisesti arkaluonteisia kysymyksiä, jotka saattavat estää todella yhdenmukaisen meripolitiikan aikaan saamisen Välimeren alueella.

36. katsoo, että vuonna 1982 tehty Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimus (UNCLOS) voi toimia lähtökohtana käsiteltäessä edellä mainittuja linjauksikysymyksiä, ja toteaa, että EU:n olisi pyrittävä motivoimaan niitä EU:n ulkopuolisia Välimeren alueen valtioita, jotka eivät vielä ole ratifioineet yleissopimusta, ratifioimaan sen.

37. antaa tukensa komission pyrkimyksille kartoittaa nykyisten sopimusten puitteissa tehtyjen päätösten ratifioimisen, täytäntöönpanon ja noudattamisen tiellä olevat tärkeimmät esteet sekä selvittää mahdollisuudet tehostaa monenvälistä yhteistyötä ja avunantoa.

38. yhtyy näkemykseen siitä, että Välimeren alueella meriasioita käsittelevien organisaatioiden työskentelyn on oltava nykyistä avoimempaa ja että näiden elinten antamia määräyksiä on valvottava ja pantava ne järjestelmällisesti täytäntöön.

39. kannattaa komission kehotusta selkeyttää rannikkovaltioiden tehtäviä ja vastuualueita erityisesti siltä osin kuin on kyse merialueiden hoidosta kestävästä kehityksen varmistamiseksi.

⁽¹⁾ KOM(2009) 540 lopullinen.

40. antaa tukensa ehdotukselle käynnistää erillinen tutkimus merialueiden määrittelyn kustannuksista ja eduista.

41. kehottaa komissiota tiukentamaan kantaansa ja myöntämään, että on tarpeen kannustaa parantamaan merialueiden hoitoa aluetasoa alempana ja tehostaa sitä entisestään.

Sidosryhmien aktiivisempi osallistuminen

42. yhtyy näkemykseen siitä, että sidosryhmien osallistuminen tulee edelleen olla ensisijainen osa yhdennetyn meripolitiikan täytäntöönpanoa Välimeren alueella.

43. toteaa, että komissio sitoutuu kannustamaan sidosryhmiä ottamaan foorumeillaan säännöllisesti esille Välimereen suoranaisesti liittyviä asioita.

44. antaa tukensa komission suositukselle selvittää, miten Välimeren alueen kaikkien rannikkovaltioiden sidosryhmät voisivat osallistua toimintaan nykyistä aktiivisemmin.

Horisontaaliset välineet merialueiden yhdennettyä hoitoa varten

45. on yhtä mieltä siitä, että merialueiden tehokkaampi hoito edellyttää toimivia välineitä, joiden avulla voidaan lisätä talouskasvua sekä varmistaa ympäristönsuojelu ja turvata rannikkoväestölle parempi tulevaisuus.

Merten aluesuunnittelu ja meristrategiat

46. suhtautuu myönteisesti komission positiiviseen näkemykseen siitä, että Välimeren alueella tapahtuvan taloudellisen toiminnan ennustetaan kasvavan nykyisestä maailmanlaajuisesta talouskriisistä huolimatta.

47. on kuitenkin samaan aikaan huolestunut siitä, että tällainen lisääntyvä merellinen toiminta saattaa heikentää jo ennestään haurasta Välimeren alueen sosiaalista ja ympäristörakennetta, ellei toimintaa säännellä ja toteuteta tarkoituksenmukaisesti.

48. yhtyy näkemykseen siitä, että vaikka mahdollisia kansallisia suunnittelujärjestelmiä kunnioitetaan, merten aluesuunnittelu voi olla Välimeren alueella tehokas hallintoväline ekosysteemi-pohjaisen hoitomallin soveltamiseksi, merellä tapahtuvien toimintojen toisiinsa sidoksissa olevien vaikutusten selvittämiseksi, alueiden käyttöön liittyvien ristiriitojen ratkaisemiseksi sekä meren elinympäristöjen säilyttämiseksi.

49. kannattaa merten aluesuunnittelun etenemissuunnitelmassa luetteltujen yhteisten periaatteiden soveltamista Välimeren alueella.

50. katsoo, että on edelleen pidettävä ensisijaisina tavoitteita, joilla pyritään saavuttamaan meriympäristön hyvä tila vuoteen 2020 mennessä kehittämällä integratiiviset meristrategiat, joissa mereen vaikuttaviin ihmisen toimintoihin sovelletaan ekosysteemipohjaista lähestymistapaa. Tätä ajatellen on tärkeä kiinnittää satamien ja rannikkopaikkakuntien aiheuttaman meren pilaantumisen lisäksi huomiota myös Välimereen laskevien jokien veden laatuun sekä tarpeeseen varmistaa sekä jokien varrella sijaitsevien kaupunkien ja paikkakuntien että rannikkoalueilla syntyvien jätevesien laadukas puhdistaminen.

51. on sitä mieltä, että paikallis- ja alueviranomaiset voivat vaikuttaa merkittävästi asian edistymiseen, ja ilmaisee sen vuoksi tyytyväisyytensä komission ehdotukseen käynnistää hanke, jolla testataan merten aluesuunnittelun soveltamista aluetasoa alemmalla tasolla ja edistetään konkreettisia rajatylittäviä toimia.

52. suhtautuu myönteisesti sellaisen yhteisen täytäntöönpanostrategian laatimiseen, jonka avulla jäsenvaltioita autetaan suoriutumaan meristrategian puitteiden mukaisista meristrategioihin liittyvistä velvoitteistaan, mutta epäilee, päästäänkö todella tavoitteeseen laatia kuluvan vuoden loppuun mennessä kattava arviointi merialueista ja niiden käytöstä.

Rannikkoalueiden ja saarten yhdennetty hoito

53. antaa tukensa sille, että ilmastomuutos on nyt asetettu asialistan kärkeen.

54. suhtautuu myönteisesti siihen, että keskitytään satamien kehittämiseen, rannikkomatkailuun ja merellisen perinnön ja meriympäristön suojelemiseen, mukaan luettuina Natura 2000 -alueet.

55. on yhtä mieltä siitä, että vesiviljelyä tulee pitää rannikkoalueiden yhdennettyä käyttöä ja hoitoa koskevassa strategiassa huomioon otettavana tekijänä ja osana Välimeren kulttuuria ja rannikon tuotantojärjestelmää.

56. on yhtä mieltä siitä, että kulttuurisesti äärimmäisen rikas Välimeren alue tarjoaa tässä suhteessa runsaasti kehittämismahdollisuuksia.

57. toteaa tyytyväisenä, että nyt kiinnitetään huomiota saarivaltioihin ja saarialueisiin sekä erityisesti niiden hankaliin kulkuyhteyksiin.

58. kannattaa kehotusta omaksua Välimeren rannikkoalueiden hoitoon yhdennetty lähestymistapa.

59. on yhtä mieltä siitä, että horisontaaliset hallinnointivälineet voivat auttaa Välimeren rannikkoalueita integroimaan sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristönäkökohdat kestäväan kehitykseen.

60. toistaa kannattavansa komission aloitetta antaa koko vesialueen kattavia säädöksiä tavoitteena olevan Välimeren rannikkoalueiden yhdennetyn hoidon toteuttamiseksi. ⁽²⁾

⁽²⁾ Tammikuun 21. päivänä 2008 tehdyn Välimeren rannikkoalueiden yhdennettyä käyttöä ja hoitoa koskevan pöytäkirjan mukaisesti.

61. on yhtä mieltä siitä, että parhaiden käytänteiden vaihtaminen on tärkeä väline, jolla varmistetaan, että toiminta todella parantuu käytännössä. Siksi komitea antaa tukensa komission aloitteelle laatia internetpohjainen luettelo rannikkoalueiden yhdenntetyn hoidon välineistä, parhaista käytänteistä ja tapaustutkimuksista.

62. kannattaa pyrkimystä ryhtyä kehittämään tietopohjaa rannikkoalueiden yhdenntetyn hoidon toimivuudesta Välimerellä korostamalla erityisesti kansainvälistä yhteistyötä.

63. pitää myönteisenä ryhtyä lujittamaan maan ja meren rajapinnan asemaa erityisesti kytkemällä toisiinsa maalla ja merellä tapahtuva aluesuunnittelu.

64. kannustaa kuitenkin samalla Euroopan komissiota tiukentamaan lähestymistapaansa ja ehdottamaan uusia, entistä tehokkaampia välineitä, jotta asetetut tavoitteet todella saavutetaan, ja ottamaan huomioon mahdollinen lisäarvo, joka saataisiin, jos paikallis- ja alueviranomaiset olisivat prosessissa mukana.

65. kannattaa sellaisten merialan toimintaryhmien perustamista, jotka kattaisivat tällä hetkellä itsenäisesti hallinnoitavia alakohtaisia eri näkökohtia. Tavoitteena olisi parantaa rakennerahastojen (EAKR, ESR) ja muiden merialalla käytettävissä olevien rahastojen (EKTR) täydentävyyttä ja synergiavaikutusta.

Tietopohjaisen toiminnan edistäminen

66. on yhtä mieltä siitä, että meritalouksien kestävä kehitys ja rannikkoalueiden tehokas hoito edellyttävät parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen tietoon perustuvaa politiikkaa.

67. kehottaa Euroopan komissiota edistämään aloitteita, joilla pyritään satama-alueiden kestävään hallinnointiin.

68. on samaa mieltä siitä, että perustietojen keruuta ja levittämistä on tehostettava Välimeren ympäristön tilan ja luonnonvaroista saatavan mahdollisen tuotoksen arvioimiseksi.

69. kannattaa komission aikomusta korostaa tieteellisten lausuntojen ja tietojenkeruun merkitystä yhteisen kalastuspolitiikan ja ympäristölainsäädännön säätämässä ja soveltamisessa Välimerellä.

70. on yhtä mieltä siitä, että meritutkimuksen infrastruktuureiden lujittaminen, yhdenntetyt toimet tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen alalla meriklusteriverkoston ja teknologiayhteisöjen puitteissa sekä jäsenvaltioiden ja alueiden välinen synergia ovat välttämättömiä johdonmukaisten ratkaisujen löytämiseksi, jotta voitaisiin hyödyntää täysimääräisesti Välimeren alueen taloudelliset mahdollisuudet ekosysteemiperustaisen lähestymistavan avulla. Komitea katsoo näin ollen, että monialaisten meriekosysteemi- ja merenpohjatutkimusten kehittäminen on askel oikeaan suuntaan.

71. toteaa, että Euroopan meripoliittisen seurantakeskuksen ja tietoverkon (EMODNET) kehittäminen on arvokasta työtä. Sen avulla on tarkoitus parantaa tietoinfrastruktuuria sekä helpottaa tietojen keruuta, saatavuutta ja käyttöä.

72. suhtautuu myönteisesti komission aikomukseen perustaa meriasioiden yhdenntetty eurooppalainen tutkimusalueiden verkosto, jonka tarkoituksena on lujittaa jäsenvaltioiden tekemää merentutkimusalan yhteistyötä myös Välimeren alueella.

73. on yhtä mieltä siitä, että olisi hyödyllistä käynnistää laaja monialainen tutkimus Välimerta koskevan tiedon sisällyttämiseksi kaikkiin aiheellisiin tieteenaloihin.

74. suhtautuu myönteisesti siihen, että valmisteilla on Euroopan merikartasto, jolla pyritään lisäämään tietoisuutta ja luomaan merialueille – myös Välimerelle – yhteinen merellinen identiteetti.

75. toteaa, että Välimeren alueen erityiset geopoliittiset realiteetit huomioon ottaen minkä tahansa aloitteen tai toimenpiteen onnistuminen riippuu viime kädessä siitä, osallistuvatko kaikki Välimeren valtiot siihen täysipainoisesti, sekä siitä, että käynnistetään asianmukaisia yhteisesti toteutettavia ohjelmia ja valmiuksien kehittämiseen tähtäviä aloitteita.

76. kannattaa aloitetta määritellä pitkän aikavälin strategiset puitteet koko vesialueen kattavalle tieteelliselle yhteistyölle Välimeren alueella merentutkimusalan yhteistyön kehittämiseksi jäsenmääräisesti ja yhteisesti sovitun tavoitteiden mukaisesti.

Yhdenntetty valvonta turvallisemman ja luotettavamman merialueen luomiseksi

77. on yhtä mieltä siitä, että merellä tapahtuvia toimia ja toimenpiteitä on valvottava, jotta niitä voidaan hallinnoida menestyksekkäästi ja huolehtia näin ihmishengen suojelemisesta ja meren ekosysteemin säilyttämisestä.

78. pitää tarpeellisenä sisällyttää sekä valtioiden rannikkovesillä että Välimeren kansainvälisillä vesillä harjoitettava kalastustoiminta ja saaliinsiirrot merivalvonnan piiriin.

79. kannattaa näkemystä siitä, että on erittäin tärkeää noudattaa tarkoin meriturvallisuutta koskevaa EU:n lainsäädäntöä.

80. katsoo, että EU:n ulkopuolisten Välimeren alueen kumppanuusmaiden merenkulku- ja satamaviranomaisten valmiuksia on kehitettävä entisestään, jotta ne voivat vastata haasteeseen tehdä Välimerestä turvallinen ja turvattu merialue.

81. yhtyy näkemykseen siitä, että nyt on aika hyödyntää Safemed-hankkeen tuloksia ja tasoittaa EU:n jäsenvaltioiden ja unionin ulkopuolisten Välimeren alueen kumppanuusmaiden välisiä lainsäädännöllisiä ja rakenteellisia eroja. Komitea antaa tukensa komission ehdotukselle käynnistää Euroopan meriturvallisuusviraston hallinnoimat teknisen yhteistyön ohjelmat Välimeren alueen kumppanuusmaiden kanssa.

82. kehottaa alusten liikkeitä valvottaessa komissiota laajentamaan alusten automaattisen tunnistusjärjestelmän (AIS) alueellisen palvelimen kattavuutta siten, että EU:n ulkopuolisia valtioita kannustetaan liittymään siihen.

83. antaa tunnustusta Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston Frontexin panokselle Välimeren alueen valvonnan tehostamiseksi erityisesti valvottaessa unionin jäsenvaltioihin kohdistuvia yhä kasvavia laitoman muuttoliikkeen aiheuttamia paineita.

84. toteaa, että toimivan vuoropuhelun ja tehokkaan taloudellisen tuen avulla voidaan myös lisätä Välimeren alueen kumppanuusmaiden osallistumista Frontexin koordinoimaan toimintaan Välimerellä.

85. on kuitenkin huolestunut siitä, ettei Frontexilla ole vielä läheskään riittävästi voimavaroja huolehtia tehokkaasti sille osoitetuista tehtävistä. Komitea tukee komission pyrkimyksiä varmistaa, että virastolle osoitetaan tarvittavat välineet ja resurssit sille annetun tehtävän täyttämiseen.

86. toteaa samalla olevansa huolestunut siitä, että äskettäin hyväksytyt EU:n rajavalvontaa koskevat uudet suuntaviivat saattavat johtaa siihen, että valtiot, jotka eivät pysty huolehtimaan laitoman muuttoliikkeen aiheuttamasta lisätaakasta, eivät ehkä halua osallistua aktiivisesti Frontexin operaatioihin isäntämaina, mikä vähentää suuresti kyseisten operaatioiden onnistumismahdollisuuksia.

87. kehottaa ryhtymään nykyistä välittömämpiin toimenpiteisiin sekä EU:n alueella että sen ulkopuolella, jotta laitonta muuttoliikettä rikollisella toiminnallaan helpottavat tahot saadaan vastaamaan teoistaan oikeudessa.

88. kehottaa samalla komissiota olemaan säästelemättä voimiaan varmistettaessa, että kaikkialla sekä EU:n alueella että sen ulkopuolella kunnioitetaan mahdollisimman hyvin siirtolaisten ihmisoikeuksia ja perusvapauksia.

89. antaa tukensa kaikille aloitteille, joilla pyritään tukemaan meritse tapahtuvan huumekaupan torjumiseksi tehtyä tuloksetlista työskentelyä.

90. toteaa, ettei tiedonannossa ikävä kyllä mainita lainkaan jatkuvasti kasvavaa terroriuhkaa eikä merirosvousta, joka valitettavasti nostaa päätään hyvinkin lähellä Välimeren aluetta.

91. tukee kaikkia pyrkimyksiä yhdentää Välimeren alueen merivalvonta edistämällä tietojen vaihtoa ja tehostamalla merialueiden tarkkailusta ja valvonnasta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyötä.

92. katsoo kuitenkin, ettei enää pitäisi pohtia, otetaanko Välimeren alueen kumppanuusmaat mukaan merivalvonnan yhdenmukaamiseen, vaan komission olisi pikemminkin asetettava se ensisijaiseksi tavoitteeksi.

93. korostaa samalla, että merellä toteutettavien toimien ja operaatioiden onnistunut valvonta ja turvallisuusriskien vähentäminen edellyttävät, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat aktiivisesti mukana toiminnassa.

Päätelmä

94. on yhtä mieltä siitä, että Välimeren haasteisiin on vastattava yhteisesti ja yhdenmukaisesti lähtemällä liikkeelle merialueiden hoidon tehostamisesta. Komitea antaa tukensa komission aloitteelle ryhtyä koordinoimaan ja edistämään jäsenvaltioiden toimia Välimeren alueella toteutettavan meripolitiikan alalla.

95. toteaa, että tiedonannossa noudatetaan yleisesti toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita. On tosin harmillista todeta, ettei komissio näytä aina tunnustavan asianmukaisesti paikallis- ja alueellisuutta, varsinkaan ehdotettujen ohjelmien ja aloitteiden yhteydessä. Komitea kehottaa komissiota ryhtymään toimenpiteisiin varmistaakseen, että paikallis- ja aluehallinnolle tarjotaan tilaisuus osallistua ilman välikäsiä kyseisiin ohjelmiin ja aloitteisiin ja vastata yhdessä Välimeren alueen tärkeisiin haasteisiin. Komission on huomattava, että eri jäsenvaltioiden paikalliset rakenteet ovat erilaisia ja että eri maiden paikallisviranomaisten toimivaltuudet tarjoavat eriaisteiset mahdollisuudet toivottavaan osallistumiseen.

96. yhtyy näkemykseen siitä, että yhdenmukainen lähestymistapa meriasioihin ei saa vaikuttaa haitallisesti olemassa oleviin välineisiin eikä tavoitteisiin, joiden avulla pyritään edistämään tiettyjä meripolitiikan osa-alueita.

97. on yhtä mieltä siitä, että Välimeren alueella onnistuneesti toteutetun yhdenmukaisen meripolitiikan avulla voidaan osaltaan optimoida siellä toteutettavien monien muiden toimien tehokkuus ja tulokset.

98. toteaa kuitenkin samalla, ettei tiedonannossa valitettavasti esitetä yksityiskohtia suunniteltujen toimien rahoituksesta.

99. kannattaa toki tiedonannossa esitettyjä tavoitteita ja toimia, mutta kehottaa komissiota huomioimaan komitean lausunnon ja ryhtymään tarpeellisiin toimiin, jotta tiedonanto olisi nykyistä painokkaampi.

Suosituks

Alueiden komitea suosittaa erityisesti seuraavaa:

100. Edistetään syvällisempää ja rakentavampaa vuoropuhelua alueen kaikkien keskeisten toimijoiden välillä, paikallis- ja alue-taso mukaan luettuna, siten, että lujitetaan keskinäistä luottamusta ja yhteisymmärrystä.

101. Otetaan käyttöön tehokkaita mekanismeja, joiden avulla kaikkia Välimeren alueen valtioita kannustetaan antamaan yhtäläinen panos tämän ainutlaatuisen alueen tehokkaaseen hallintaan, ja kiinnitetään erityistä huomiota meriympäristön ja biologisen monimuotoisuuden suojeluun.

102. Komitea kehottaa komissiota suosittamaan ja koordinoimaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja unionin ulkopuolisten Välimeren alueen kumppanuusmaiden välisiä sekä kunkin osapuolen keskuudessaan ilman välikäsiä toteutettavia erityistoimia, joilla pyritään torjumaan jatkuvasti lisääntyvää, valtakunnan rajat ylittävää järjestäytynyttä rikollisuutta Välimeren alueella ja ennen kaikkea ihmisten, huumeiden ja aseiden salakuljetusta.

103. Kiinnitetään nykyistä enemmän huomiota sekä EU:n että unionin ulkopuolisten Välimeren alueen valtioiden paikallis- ja aluetason mahdolliseen rooliin ja annetaan sille tunnustusta. Kiinnitetään samassa yhteydessä enemmän huomiota Euro-Välimeri-alueen alue- ja paikallisedustajien kokouksen (ARLEMin) työskentelyyn sekä koordinoidaan ja tuetaan sitä.

104. Alueiden komitealle ja sen edustamille paikallis- ja aluehallinnon tasoille tulee aina tarjota tilaisuus osallistua aktiivisesti perustettaviksi ehdotettujen, jäsenvaltioiden korkean tason yhteiselinten työskentelyyn niiden käsitellessä yhdenmukaistettua meripoliittikkaa säännöllisesti.

105. Tarjotaan alueiden komitealle ja sen edustamille paikallis- ja aluehallinnon tasoille aina tilaisuus osallistua aktiivisesti Välimeren alueen yhdenmukaistettua meripoliittikkaa käsittelevässä työryhmässä käytäviin keskusteluihin.

106. Tutkitaan perusteellisesti Välimerellä nykyisin kuljetettavia tavaroita ja materiaaleja ja selvitetään niistä aiheutuva tosiasiallinen riski.

107. Lisätään julkisen ja yksityisen sektorin yhteisaloitteita ja tuetaan niitä aktiivisesti unionin rahoitusvälineistä Välimeren puhdistamiseksi ja biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi sekä kannustetaan tutkimaan nykyistä tehokkaampia ja vähemmän haitallisia tapoja kuljettaa raaka-aineet elinkeinoelämän käyttöön.

108. Komission on tuettava perusteellisen tutkimuksen tekemistä ilmastonmuutokseen ja rannikoiden pilaantumiseen liittyvistä ilmiöistä, joilla on vakavia taloudellisia vaikutuksia

rannikkokalastukseen. Komitea korostaa lisäksi, että komission on tuettava jäsenvaltioiden pyrkimyksiä ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin kalastusalan ammattilaisten ja työntekijöiden tilanteen helpottamiseksi.

109. Kehitetään ja tuetaan lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä tarkoituksenmukaisia välineitä ja mekanismeja, jotka on suunniteltu tehostamaan meripoliitiikan yhdistämistä entisestään ja jotka johtavat entistä yhdenmukaisempiin ja selkeämpiin meripoliittikkoihin.

110. Toteutetaan toimenpiteitä, joilla kannustetaan kaikkia Välimeren valtioita ratifioimaan pöytäkirjat ja yleissopimukset, jotka koskevat meriympäristön suojelua, biologista monimuotoisuutta sekä laivaliikennettä ja kalastusta Välimerellä, sekä soveltamaan näitä pöytäkirjoja ja yleissopimuksia kaikilta osin. Tässä yhteydessä on pyrittävä hallinnoimaan kalavaroja yhteisesti ja yhdenmukaistamaan erilaisiin kalastusmenetelmiin liittyviä velvoitteita kaikissa Välimeren alueen valtioissa.

111. Kiinnitetään asianmukaista huomiota komitean usein toistamiin kehotuksiin ottaa käyttöön yhteinen yksinkertaistettu rahoitusmekanismi ja koota kaikki meriasiat Euroopan rannikko- ja saarirahaston piiriin.

112. Komitea kehottaa komissiota laajentamaan ehdotustaan käynnistää hanke, jolla testataan merten aluesuunnittelun soveltamista pienaluetasolla, ja tukemaan konkreettista rajatylittävää toimintaa tekemällä kohtuullisen lyhyessä ajassa asiasta seikkaperäinen ehdotus. Komitea toistaa tässä yhteydessä kehotuksensa ottaa käyttöön innovatiivinen monitasoinen hallintotapa, jossa huomioidaan sosiaaliset ja ympäristönäkökohdat sekä nykyiset alueelliset yleissopimukset.

Bryssel 10. kesäkuuta 2010

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*
Mercedes BRESSO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Lapsen oikeuksien turvaamiseksi Euroopan unionissa tehtävä alue- ja paikallisyhteistyö”

(2010/C 267/10)

ALUEIDEN KOMITEA

- toteaa, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklassa tunnustetaan nimenomaan lapsen oikeudet. Lapsen perusoikeudet ovat *lisäksi* horisontaalinen, poikkialainen aihe, johon liittyy monia ulottuvuuksia, ja ne on siksi vietävä poikkialaisena horisontaalisena painopisteenä unionin ja jäsenvaltioiden kaikkien keskeisten politiikkojen valtavirtaan.
- toteaa, että tavoitteena oleva lapsen oikeuksien todellinen kunnioittaminen saavutetaan ainoastaan kaikkien asianomaisten toimijoiden kokonaisvaltaisen kumppanuuden avulla. Kumppanuustahoja ovat varsinkin EU:n toimielimet, jäsenvaltiot, valtiovallasta riippumattomat organisaatiot ja muut alan aktiiviset toimijat, myös itse lapset, mutta aivan erityisesti paikallis- ja alueviranomaiset, sillä ne ovat eturintamassa vaalittaessa lasten oikeuksia käytännössä ja niillä on tällä osa-alueella keskeisiä toimivaltuuksia.
- kehottaa jäsenvaltioita kiinnittämään nykyistä enemmän huomiota lapsen oikeuksien varmistamiseen sekä pitämään kiinni lasten kehityksen vaatimista perusedellytyksistä. Paikallis- ja alueviranomaisilla on tällä saralla ainutlaatuinen tilaisuus kehittää omia toimintaperiaatteitaan ja näyttää esimerkkiä sekä omalle maalleen että EU:lle.
- kehottaa kaikkia keskeisiä sidosryhmiä osallistumaan indikaattoreiden edellyttämään testaukseen keräämällä aiempaa täydellisempiä taustatietoja sekä parantamalla tiedonkeruuta ja lapsen oikeuksia kuvaavien indikaattoreiden analyysimenetelmiä. Paikallis- ja alueviranomaisia olisi kuultava prosessin kaikissa vaiheissa niin tietojen laadullisina ja määrällisinä toimittajina kuin välineiden keskeisinä peruskäyttäjinä.
- panee merkille jäsenvaltioiden lapsiasiainvaltuutettujen ja muiden vastaavien viranomaistahojen myönteisen panoksen lapsen oikeuksien suojeluun sekä mahdollisen hyödyn, jonka paikallis- ja alueviranomaiset ja muut keskeiset sidosryhmät voivat saada kaksisuuntaisesta kommunikoinnista ja tiivistä yhteistyöstä kyseisten viranomaistahojen kanssa.
- katsoo, että lapsen kärsimä köyhyys voi riistää lapsilta ja heidän perheiltään näiden oikeudet ja rajoittaa tulevia mahdollisuuksia.

Esittelijä: Arnoldas Abramavičius (LT, PPE), Zarasain kunnanjohtaja

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

1. toteaa, että viidennes Euroopan unionin väestöstä on lapsia. Niinpä heidän kasvulleen ja kehitykselleen suotuisien olosuhteiden luominen, mukaan luettuina heidän oikeuksiansa suojeleminen ja edistäminen, olisi asetettava yhdeksi EU:n, sen toimielinten ja jäsenvaltioiden tärkeimmistä päämääristä.

2. toteaa, että Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklassa tunnustetaan nimenomaan lapsen oikeudet. Lapsen perusoikeudet ovat lisäksi horisontaalinen, poikkialainen aihe, johon liittyy monia ulottuvuuksia, ja ne on siksi vietävä poikkialaisena horisontaalisena painopisteenä unionin ja jäsenvaltioiden kaikkien keskeisten politiikkojen valtavirtaan. Komitea katsoo, että lapsen oikeuksia koskevaa YK:n yleissopimusta voitaisiin käyttää perustana, mikäli oikeuksia loukataan, mutta sitä voitaisiin hyödyntää myös laajasti pyrittäessä edistämään kaikkien lasten ja nuorten kehitystä ja heidän mahdollisuuksiaan.

3. toteaa, että lapsen oikeuksien kunnioittamiseen tähtäävät institutionaaliset ja lainsäädäntöpuutteet, joihin sisältyy se, että kaikki jäsenvaltiot ratifioivat lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen ja Euroopan ihmisoikeusyleissopimuksen sekä muut alan keskeiset kansainväliset sopimukset, ovat Euroopan unionissa kehittyneet riittävän pitkälle. Tämä ei kuitenkaan estä uusien haasteiden eikä uhkien ilmaantumista tälle osa-alueelle, joka edellyttää siten uusia toimenpiteitä, tehokasta ja hyvin koordinoitua toimintaa sekä jatkuvaa seurantaa.

4. toteaa, että tavoitteena oleva lapsen oikeuksien todellinen kunnioittaminen saavutetaan ainoastaan kaikkien asianomaisten toimijoiden kokonaisvaltaisen kumppanuuden avulla. Kumppanuustahoja ovat varsinkin EU:n toimielimet, jäsenvaltiot, valtiotavallasta riippumattomat organisaatiot ja muut alan aktiiviset toimijat, myös itse lapset, mutta aivan erityisesti paikallis- ja alueviranomaiset, sillä ne ovat eturintamassa vaalittaessa lasten oikeuksia käytännössä ja niillä on tällä osa-alueella keskeisiä toimivaltuuksia.

5. toteaa, että lapsen oikeuksien toteuttaminen liittyy pääasiassa toimintalinjoihin, joiden alalla sekä EU että jäsenvaltiot ovat toimivaltaisia (esimerkiksi sosiaalipolitiikka, yleissivistävä koulutus ja nuoriso, terveydenhuolto, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue jne.). Sen vuoksi komitea korostaa olevan tärkeää, että EU:n tasolla toteutetussa toiminnassa noudatetaan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita ja että toimet pannaan täytäntöön monitasoisen hallinnon hengessä. EU:n toiminta olisi muokattava sellaiseksi, että sillä vauhditetaan keskustelua, parhaiden käytänteiden vaihtoa sekä vertailevaa tutkimusta, seurantaa ja arviointia.

6. tukee Euroopan komission aikomusta keskittyä erityisesti väkivallan torjumiseen ja suojattomassa asemassa olevien lapsiryhmien, kuten ilman huoltajaa olevien alaikäisten ja ihmiskaupan uhrien, suojelemiseen sekä sellaisten lasten suojelemiseen, jotka ovat vaarassa ajautua köyhytyen ja joutua sosiaalisesti

syrräytyneiksi. AK toteaa kuitenkin, että asetettuja päämääriä ei voida saavuttaa yhdelläkään näistä osa-alueista, elleivät kaikki keskeiset toimijat, erityisesti paikallis- ja alueviranomaiset, toimi kumppaneina.

7. toteaa, että lisäksi tarvitaan varhaisia terveydenedistämistoimia, jotta voidaan ehkäistä osa niistä ongelmista, joita voi aiheutua lasten ja nuorten elämisestä riskialttiissa ympäristössä.

8. suhtautuu myönteisesti komission pyrkimykseen laatia tiedonanto lapsen oikeuksista ja tämän päämäärän saavuttamiseksi valittuun menetelmään eli julkisen kuulemisen järjestämiseen kyseisestä aiheesta. AK toivoo lisäksi voivansa tehdä komission kanssa yhteistyötä lapsen oikeuksia käsittelevän EU-foorumin seurantar ryhmässä sekä itse foorumissa.

9. suhtautuu myönteisesti Eurooppa-neuvoston vuonna 2010 hyväksymän Tukholman ohjelman sisältöön (vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen sekä kansalaisten suojelun monivuotinen ohjelma) ja varsinkin siihen, että ohjelman yhdeksi painopisteeksi on asetettu lasten perusoikeuksien suojeleminen ja edistäminen.

10. painottaa, että on tärkeää ottaa huomioon paikallis- ja alueviranomaisien tarpeet ja tietämys muotoiltaessa Tukholman ohjelman täytäntöönpanoa koskevaa toimintasuunnitelmaa. Samalla komitea kuitenkin pahoittelee sitä, ettei paikallis- ja alueviranomaisia eikä heidän rooliaan ole nimenomaisesti mainittu Tukholman ohjelmassa.

11. tukee aktiivisesti monitasoista perusoikeuksien suojelemista ja edistämistä käsittelevää vuotuista vuoropuhelutapahtumaa, jonka Euroopan komissio, EU:n perusoikeusvirasto ja alueiden komitea järjestävät yhdessä. Sen avulla voidaan korjata lapsen oikeuksia koskevan eurooppalaisen strategian täytäntöönpanossa ilmenneitä puutteita ja varmistaa, että paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat nykyistä aktiivisemmin unionissa lasten oikeuksien alalla tehtävään yhteistyöhön.

12. suhtautuu myönteisesti Euroopan unionin perusoikeusviraston kehittämisiin lapsen oikeuksia kuvaaviin indikaattoreihin. Ne ovat tärkeä askel kohti aiempaa enemmän tietoon ja tosiasioihin perustuvien toimintaperiaatteiden täytäntöönpanoa. Komitea kiinnittää kuitenkin huomiota indikaattoreissa vielä oleviin puutteisiin: niissä sivutaan vain ohimennen paikallis- ja alueviranomaisien toimivalta-alueita, joten paikallis- ja alueviranomaisille on niistä vain vähän käyttöä.

13. pahoittelee, että vaikka kaikki EU:n jäsenvaltiot ovat Kansainvälisen työjärjestön ILO:n laatiman, lapsityövoiman pahimpia muotoja koskevan yleissopimuksen sopijapuolia, on epäselvää, kuinka moni lapsi on ihmiskaupan ja työvoiman hyväksikäytön uhri. Näin ollen AK korostaa osana vuonna 2010 vietettävää köyhyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan eurooppalaista teemavuotta, että on varmistettava keskeisten tahojen ja alan erityisvirastojen koordinoinnin tiivistäminen kaikilla tasoilla, jotta ne voivat puuttua nykyistä tehokkaammin lasten kaikenlaisen hyväksikäytön.

14. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaisten keskeistä roolia lapsen oikeuksia suojeltaessa on korostettava entisestään, varsinkin kun on kyse koulukäyntimahdollisuuksista, terveydenhoidosta, sosiaalisesta suojelusta ja nuorten työllistymismahdollisuuksista.

15. toteaa, että alue- ja paikallisviranomaiset on mielletävä keskeisiksi kumppaneiksi EU:n kuulemismenettelyissä, etenkin koska ne pystyvät mainiosti toimittamaan tietoa yleisen mielipiteen muodostamiseksi ja kannustamaan vuoropuheluun paikallisyhteisöjen kanssa. Tarkoituksena on tehostaa lapsen oikeuksien suojelua ja järjestää alueilla ja kunnissa EU:n tuella tiedotuskampanjoita lapsen oikeuksista ja saada lapset tiedostamaan oikeutensa nykyistä paremmin.

16. toteaa, että lapsen oikeuksien alalla Euroopassa ja jäsenvaltioissa aktiivisesti toimivat kansalaisjärjestöt tekevät arvokasta työtä.

17. suhtautuu myönteisesti toimien leimaamiseen tähtääviin aloitteisiin, kuten Unicefin lanseeraamaan lapsiystävällinen kaupunki -käsitteeseen. Aloitteella on tarkoitus panna lapsen oikeuksia koskeva YK:n yleissopimus täytäntöön paikallistason toiminnassa, ja siihen sisältyy sekä toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan lapsen oikeudet, että lasten ottaminen mukaan keskeisiin päätöksentekoprosesseihin.

18. suosittaa, että paikallis- ja alueviranomaiset hyödyntävät kaikilta osin nykyisiä yhteistyörakenteita ja käytänteiden jakamiseen tarkoitettuja puitteita, kuten lapsen oikeuksien parissa aktiivisesti toimivaa järjestäytyntä kansalaisyhteiskuntaa, tiedemaailmaa ja poliittisia päättäjiä. Unionin olisikin tuettava innovatiivisia toimenpiteitä, joilla lisätään EU:n jäsenvaltioiden paikallis- ja alueviranomaisten yhteistyötä ja tehostetaan kumppanuutta, sekä niihin liittyvien hyvien käytänteiden vaihtoa.

19. kehottaa niin ikään komissiota sisällyttämään esimerkkejä jäsenvaltioiden parhaista käytänteistä lasten oikeuksien suojelemisesta laadittaviin Euroopan unionin asiakirjoihin. Lapsen oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa olisi huomioitava lapsiystävällisten kaupunkien eurooppalaisen peruskirjan määräykset sekä Euroopan neuvoston suuntaviivat, jotka se on antanut lasten suojelemista väkivallalta laadittavia yhdenmukaisia strategioita varten. Samalla komitea painottaa, että on ryhdyttävä korostamaan aiempaa enemmän sitä, miten sitoumukset toimintaan ovat parhaiten toteutettavissa käytännössä.

20. toteaa, että Euroopan neuvosto on tehnyt merkittävää työtä lapsen oikeuksien hyväksi, ja kehottaa EU:n toimielimiä tiivistämään yhteistyötä Euroopan neuvoston kanssa.

Lainsäädäntö- ja hallinnolliset puitteet

21. korostaa, että koska lasten oikeudet on monisyinen ja monitahoinen käsite, sitä tulee pitää ennen kaikkea välineenä, jonka avulla lapsille varmistetaan turvalliset, monipuoliset ja suotuisat kehitysolosuhteet, jotta heistä tulee paikallisyhteisöjen, jäsenvaltioiden ja koko monikulttuurisen eurooppalaisen yhteiskunnan kypsiä, tiedostavia ja sosiaalisesti vastuuntuntoisia jäseniä.

22. kehottaa jäsenvaltioita kiinnittämään nykyistä enemmän huomiota lapsen oikeuksien varmistamiseen sekä pitämään kiinni lasten kehityksen vaatimista perusedellytyksistä. Paikallis- ja alueviranomaisilla on tällä saralla ainutlaatuinen tilaisuus kehittää omia toimintaperiaatteitaan ja näyttää esimerkkiä sekä omalle maalleen että EU:lle.

23. toteaa, että lapsen oikeuksien varmistamiseksi toteutetut toimenpiteet eivät tavoita osaa kaikkein suojattomimmista lapsiryhmistä. Asialla on erityistä merkitystä niin kutsuttujen näkymättömien lasten tapauksessa eli kun on kyse maassa laittomasti oleskelevien perheiden lapsista ja katulapsista.

24. toteaa, että on ensiarvoisen tärkeää varmistaa, että jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten yhteistyö on tehokasta, sekä hyödyn-tää täysimääräisesti pehmeämpien, yhteisöllisten toimenpiteiden tarjoamia mahdollisuuksia, kuten kadonneiden lasten vihjepuhelinta 116000. AK kehottaa jäsenvaltioita ottamaan 116-numeron kaltaiset ilmaiset puhelinnumerot yleisesti käyttöön ja tekemään niistä tunnetuksi kansalaisille.

25. kehottaa kaikkia keskeisiä sidosryhmiä keräämään aiempaa täydellisempiä taustatietoja sekä parantamaan tiedonkeruuta ja lapsen oikeuksia kuvaavien indikaattoreiden analyysimenetelmiä. Paikallis- ja alueviranomaisia olisi kuultava prosessin kaikissa vaiheissa niin tietojen laadullisina ja määrällisinä toimittajina kuin välineiden keskeisinä peruskäyttäjinä.

26. kehottaa komissiota laatimaan ja julkaisemaan lapsen oikeuksien tulostaulun sekä päivittämään sitä säännöllisesti, koska siitä, miten lapsen oikeuksia suojellaan jäsenvaltioissa, ei ole kattavaa tietoa. Tulostaulu käsittäisi lapsen oikeuksia kuvaavat parannellut indikaattorit, ja se antaisi luotettavaa, vertailukelpoista ja ajantasaista tietoa siitä, minkä taseisia oikeuksia lapsilla on eri jäsenvaltioissa. Tulostaulun lähtökohdaksi voitaisiin ottaa nykyisen sisämarkkinoita kuvaavan tulostaulun laatimisessa käytetty menetelmä, joka kattaa sisämarkkinadirektiivien saattamisen osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä. Väline palvelisi tutkimustarpeita, ja lisäksi se voisi parhaita käytänteitä esitellessään antaa merkittävän sysäyksen jäsenvaltioissa tehtävälle politiikan suunnanmuutokselle paikkaamalla unionin velvoittavan säännösten puutteita ja puuttamalla asioihin avoimen koordinaatiomenetelmän avulla, kuten eurooppalaisesta hallintotavasta laaditussa valkoisessa kirjassa kehoitetaan tekemään.

27. kehottaa komissiota tekemään tunnetuksi lapsen oikeuksia sekä yhteistyötä, jota EU:n ja unionin ulkopuoliset viranomaiset tällä alalla tekevät EU:n harjoittaman ulkosuhdepolitiikan puitteissa. Olisi myös kannustettava samansuuntaista yhteistyötä Euroopan neuvoston ja muiden EU:n ulkopuolisten yhteistyöpuitteiden kanssa, esimerkiksi unionin naapuruuspolitiikan puitteissa, Välimeren unionissa, EU:n ja Afrikan käymässä vuoropuhelussa sekä tehtäessä yhteistyötä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden kanssa. Näin unioni parantaisi omalta osaltaan elämänlaatua kumppanuusmaissaan keskittyen etupäässä EU:hun rajautuviin maihin.

Perusoikeuksien varmistaminen ja puuttuminen tärkeimpiin haasteisiin

28. panee merkille jäsenvaltioiden lapsiasiainvaltuutettujen ja muiden vastaavien viranomaistahojen myönteisen panoksen lapsen oikeuksien suojeluun sekä mahdollisen hyödyn, jonka paikalliset ja alueviranomaiset ja muut keskeiset sidosryhmät voivat saada kaksisuuntaisesta kommunikoinnista ja tiiviistä yhteistyöstä kyseisten viranomaistahojen kanssa. Komitea kehottaa samalla jäsenvaltioita vahvistamaan lapsiasiainvaltuutettujen asemaa Euroopan parlamentin ja kansainvälisten organisaatioiden suositusten mukaisesti.

29. toteaa, että köyhyys saattaa olla yhtäläisten mahdollisuuksien toteutumisen ratkaiseva este, joka on otettava huomioon lapsen oikeuksien tehokkaan suojelun varmistamiseksi. Lapsen kärsimä köyhyys voi riistää lapsilta ja heidän perheiltään näiden oikeudet ja rajoittaa tulevia mahdollisuuksia. Toiminnassa on näin ollen keskityttävä ennen kaikkea kaikkein suojattomimpiin yhteiskuntaryhmiin kuuluviin lapsiin ja varmistettava laadukas opetus kaikille, jotta jokainen lapsi saa mahdollisuuden suotuissaan kehitykseen.

30. katsoo, että paikalliset ja alueviranomaiset voisivat antaa oman panoksensa siihen, että asiaa käsitellään tehokkaasti, tuemalla lapset huomioivia ja monitahoisia sosiaaliturvajärjestelmiä. Lapsia voidaan suojella entistä paremmin, jos heillä ja myös heidän vanhemmillaan on ihmisarvoiset elinolot ja terveydenhoitopalvelut. Tehokkain tapa puuttua asiaan on huolehtia yhtä aikaa sekä ennaltaehkäisystä että sosiaalisesta suojelusta. Erityisesti seläiset toimenpiteet kuin orpolapsille ja suojattomassa asemassa oleville lapsille myönnettävät maksuhelpotukset ovat tarjonneet lapsille yhä useammin tilaisuuden käydä koulua ja saada terveyspalveluita. Siksi AK suosittaa, että unionin toimielimiä, kansainvälisiä organisaatioita, alan erityisjärjestöjä ja valtiollisia viranomaisia kehoitetaan painokkaasti tukemaan paikalliset ja alueviranomaisten toimintavalmiutta hoitaa näitä ensiarvoisen tärkeitä tehtäviä.

31. kehottaa komissiota laatimaan ja antamaan pikimmiten suositukset siitä, millä tavoin puututaan lasten köyhyyteen. Asiaa voitaisiin ryhtyä viemään eteenpäin järjestämällä mittavia kuulemisia, jotta toiminta on varmasti mahdollisimman laajapohjaista, keskeiset sidosryhmät osallistuvat siihen mahdollisimman aktiivisesti ja se ilmentää monia erilaisia tapoja lähestyä asiaa.

32. toteaa, että EU:n työvoiman liikkuvuuden ja unionin sisäisen työperäisen muuton lisääntyessä on varmistettava siirtolaislasten oikeudet, erityisesti ne, joista huolehtiminen sisältyy paikalliset ja alueviranomaisten toimivaltaan. Niihin kuuluvat esimerkiksi siirtolaisperheiden yhdistämisprosessin aikana annettava apu, perheneuvonta, siirtolaislapsille suunnattavat sosiaali-, koulutus- ja terveyspalvelut, lasten avustaminen heidän pyrkimyksissään sopeutua elämään kohdemaassa ja integroitua paikalliset ja kouluyhteisöön.

33. panee merkille mahdollisen hyödyn EU:n sisällä muuttaneiden siirtolaislasten onnistuttua integroitumaan kohdemaiden keskeisiin sosiaalisiin väyliin. Alan toimissa onnistuminen saattaa lopulta avartaa sekä maassa syntyneiden että siirtolaislasten tietämystä muista EU:n jäsenvaltioista, kartuttaa sosiaalista pääomaa sekä lisätä suvaitsevaisuutta sekä siirtolaisten lähtö- että kohdemaissa. AK kehottaa paikalliset ja alueviranomaisia sekä jäsenvaltioita kiinnittämään nykyistä enemmän huomiota tähän seikkaan ja muuttamaan EU:n sisällä tapahtuvan muuton asettamat haasteet mahdollisuuksiksi.

34. panee merkille uhat, joita valitettavasti edelleen rehottava ihmiskauppa aiheuttaa etenkin kohdistuessaan lapsiin. Komitea kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ponnistelemaan kaikin mahdollisin tavoin – myös antamalla tarkoituksenmukaisia EU:n säädöksiä – tällaisen rikollisuuden torjumiseksi ja varmistamaan, että rikosten uhreja suojellaan mahdollisimman hyvin, läheisessä yhteistyössä paikalliset ja alueviranomaisten kanssa, sillä ne ovat ensi sijassa vastuussa opetuksen, sosiaalipalveluiden ja psykologisen terapian kaltaisen merkittävän avun antamisesta sekä yhteistyön tehostamisesta poliisivoimien ja oikeuslaitoksen kanssa.

35. toteaa, että ilman huoltajaa olevia alaikäisiä on suojeltava asianmukaisesti.

36. toteaa, että on parannettava nuorisioikeusjärjestelmiä sekä kehitettävä sopivia, iän huomioon ottavia menetelmiä nuorisoriikollisuuden ehkäisemiseksi ja väliintulon ja uudelleenintegroinnin edistämiseksi ja että alaikäiset rikoksenteikijät on sijoitettava sekä fyysisesti että organisatorisesti erilleen täysi-ikäisistä vangeista.

Tiedotus- ja koulutustoimet

37. painottaa, että on tärkeää tarjota kaikille – sekä aikuisille että lapsille – koulutuksessa laajasti tietoa lapsen oikeuksista ja auttaa näin ymmärtämään entistä paremmin, mistä lasten oikeuksissa on kyse. Tällä tavoin nuoret kansalaiset oppivat paremmin tiedostamaan oikeudet.

38. suosittaa, että lapsen oikeuksien yhteydessä kiinnitetään nykyistä enemmän huomiota laajempaan kontekstiin eli ihmisoi-keuksiin ja sosiaalisen vastuun eri ilmentymiin, koska sosiaaliset oikeudet ja vastuut ovat jakamattomia. Komitea suosittaa lisäksi, että tehdään tunnetuksi käsitettä vastuista, joita lapsilla on perheensä, yhteisönsä, maataan, vanhempiaan, heitä iäkkäämpiä ihmisiä, nuorempia lapsia, muita epäsuotuisammassa asemassa olevia ihmisiä, ympäristöä ja muita nyky-yhteiskunnan keskeisiä rakenteita kohtaan.

39. kiinnittää huomiota siihen, että lapsen oikeuksia koskevissa asioissa lapsia on kohdeltava kumppaneina, jotka pystyvät antamaan arvokasta palautetta. Heiltä saatua palautetta olisi hyödynnettävä saatettaessa jäsenvaltioiden ja unionin politiikkaa ajan tasalle. Paikalliset ja alueviranomaisilla voi tässä yhteydessä olla keskeinen asema välittäjinä ja avustajina. Ne voivat hyödyntää jo olemassa olevia hyviä käytänteitä ja tarjota asiaankuuluvan elimen, esimerkiksi lasten kunnanvaltuuston, jonka ansiosta lapset saavat näkemyksensä kuuluville.

40. suhtautuu myönteisesti komission aloitteeseen käynnistää kuusi avointa keskusteluväylää, joiden kautta lapset ja nuoret voivat esittää näkemyksensä. Komitea korostaa, että aloitetta on kehitettävä edelleen ja otettava paikalliset ja alueviranomaiset mukaan aloitteeseen toimijoina, jotka tuntevat parhaiten paikalliset ja jotka pystyvät pitämään vireillä jäsennellyn keskustelun.

41. toteaa, että on varmistettava lapsen oikeus osallistua laadukkaaseen perusopetukseen, elää turvallisessa ja miellyttävässä ympäristössä sekä olla turvassa kaikenlaiselta fyysiseltä ja henkisesti väkivallalta. Komitea toteaa, että paikalliset ja alueviranomaiset ovat keskeisessä asemassa varmistettaessa kyseisten oikeuksien toteutuminen.

42. toteaa, että on varmistettava myös niin fyysisesti kuin henkisesti vammaisten lasten oikeus saada laadukasta perusopetusta. Komitea korostaa jälleen sellaisten aloitteiden merkitystä, joilla pyritään edistämään heidän itsenäisyyttään ja varmistamaan heidän täysimittainen integroitumisensa sosiaaliseen ympäristöön Euroopan unionin perusoikeuskirjan 26 artiklan mukaisesti. Koulutuksessa on kaksi toisistaan poikkeavaa käsitettä: ensinnäkin on kehitettävä erityisopetusta ja ammattikoulutusohjelmia ja toiseksi on huolehdittava siitä, että vammaiset lapset integroituvat mahdollisimman hyvin yleiseen koulunkäynnin valtavirtaan. Komitea kehottaa paikallis- ja alueviranomaisia, keskushallintoa, oppilaitoksia, kansalaisjärjestöjä ja kaikkia keskeisiä sidosryhmiä käynnistämään mahdollisista ratkaisuista ja alan parhaista käytänteistä Euroopan laajuisen keskustelun ja saattamaan sen tulokset kaikkien niiden käyttöön, jotka haluavat parantaa alan asiantuntemustaan. Tässä yhteydessä tulisi korostaa ja kannustaa sellaisia vammaisten lasten sopeuttamisesta saatuja kokemuksia, jotka tarjoavat kaikille todellisia mahdollisuuksia ja joissa vältetään kaikenlainen erottelu tai syrjintä.

43. toteaa, että on tärkeää tarjota laadukasta ammatti- ja täydennyskoulutusta lasten parissa työskenteleville sosiaalitoimen ja muiden alojen asiantuntijoille.

44. panee merkille lapsen oikeuksien loukkaamiseen liittyvän problematiikan, joka tulee esiin eri tavoin ja vaihtelee kiusaamisesta, jolla on taipumus johtaa jäljittelyn kautta asiattomaan käytökseen, muuhun lasten keskuudessaan harjoittamaan erimuotoiseen henkiseen ja fyysiseen väkivaltaan ja kaikenlaisiin ilkeisiin muotoihin etenkin kouluissa.

45. katsoo, että sosiaalisissa virtuaaliverkostoissa, tietokonepien parissa ja virtuaalimaailmassa kohtuuttoman paljon aikaa viettävien lasten täysipainoinen kehitys vaarantuu. Tällainen virtuaalinen toiminta rajoittaa usein lasten mahdollisuuksia kehittää sosiaalisia taitojaan sekä hankkia tarvitsemansa tiedot. Kaikkien asianomaisten instituutioiden olisi sen vuoksi huolehdittava siitä, että lapset oppivat ymmärtämään, että tietotekniikka ja virtuaalimaailma ovat ensi kädessä välineitä, jotka auttavat saavuttamaan reaali maailman tavoitteita.

46. kiinnittää huomiota myönteisiin vaikutuksiin, joita niin kutsutulla katuelämällä voi olla lasten kokonaisvaltaiseen kehitykseen. Lapset voivat muun muassa oppia käyttämään julkisia tiloja, kasvaa sekä luoda sosiaalisia kontakteja muihin lapsiin ja ympäröivään yhteisöön. Komitea panee kuitenkin merkille myös tällaisen katuelämän riskit: joillakin Euroopan alueilla ja joissakin kaupungeissa se voi johtaa nuorisojengien muodostumiseen.

47. kehottaa jäsenvaltioiden paikallis- ja alueviranomaisia kaksi edellä mainittua seikkaa huomioon ottaen vaihtamaan nykyistä aktiivisemmin tietoa lasten vapaa-ajantoiminnan järjestämiseen liittyvistä parhaista käytänteistä, jotta lapset voivat kehittää sosiaalisia ja työelämässä tarvittavia taitoja. Parhaiden käytänteiden esimerkkitapauksista on vastaisuudessa levitettävä tietoa jäsenvaltioissa ja unionin laajuisesti antamalla näin viitteitä kansallisten ja unionitason välineiden kehittelyyn.

48. kehottaa komissiota tarjoamaan mahdollisimman monelle sidosryhmälle tilaisuuden osallistua lapsen oikeuksien tulostaulun laadintaprosessiin, mukaan luettuina Euroopan unionin erillisvirastot, valtiovalasta riippumattomat organisaatiot, paikallis- ja alueviranomaiset sekä alueiden komitea.

49. katsoo, että viestintätekniikan kehittyessä nopeasti ja teknologian salliessa sen hyödyntämisen erilaisiin lapsen hyväksikäyttötarkoituksiin internetin käyttöturvallisuuden parantamista olisi pidettävä yhtenä EU:n tärkeimmistä tehtävistä.

50. korostaa, että internetin käyttöturvallisuuden parantamisen olisi katettava myös internetpohjaisen lasten hyväksikäytön ja lapsipornografian torjuminen sekä muut laajalle levinneet virtuaalimaailmassa toteutuvan väkivallan muodot, kuten verkkokiusaaminen.

51. katsoo, että lasten ja heidän kanssaan tekemisissä olevien ja heihin vaikuttavien aikuisten valistaminen voi merkittäväällä tavalla auttaa estämään internetpohjaista lapsen hyväksikäyttöä ja puuttumaan siihen. On ennen kaikkea kiinnitettävä huomiota siihen, että lapsia ja aikuisia – erityisesti lasten parissa työskenteleviä aikuisia, kuten terveydenhuollon sekä koulu- ja sosiaalitoimen ammattilaisia – opastetaan käyttämään internetiä turvallisesti ja samalla myönnettään verkkorikosten ja muiden internetpohjaisten väärinkäytösten olemassaolo; huomiota kaipaava myös se, millä tavoin asiasta tiedotetaan asiaankuuluville viranomaisille.

52. kiinnittää huomiota tarpeeseen suojella lapsia kielteisiltä sosiaalisilta ympäristöiltä, erityisesti ympäristöiltä, jotka edistävät psykotrooppisten aineiden (alkoholin, tupakan, huumausaineiden tai muiden aineiden, jotka vaikuttavat kielteisesti psyykkiseen ja fyysiseen terveyteen) käyttöä. Paikallis- ja alueviranomaisilla on tässä yhteydessä erittäin tärkeä rooli: ne ovat sosiaaliturvaketjun ensimmäinen lenkki, joka toimii lasten tasapainoisen ja turvallisen kehityksen varmistamiseksi. Kyseisten viranomaisten tehtävänä on havaita, yksilöidä ja arvioida tulevat riskit sekä hyödyntää kaikki käytettävissä olevat välineet niiden torjumiseksi. Jäsenvaltioiden ja Euroopan tason instituutioiden, muun muassa lapsiasia-valtuutettujen, valtiovalasta riippumattomien organisaatioiden ja muiden sosiaalisten ja taloudellisten kumppanien, on omalta osaltaan monipuolisesti tuettava paikallis- ja alueviranomaisia tässä asiassa sekä edistettävä yhteiskunnan kielteisistä suhtautumista psykotrooppisten aineiden käyttöön.

Rahoitus- ja tukitoimenpiteet

53. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaiset on huomioitava keskeisinä kumppaneina laadittaessa ja pantaessa täytäntöön lapsen oikeuksia koskevaa eurooppalaista strategiaa sekä muissa lasten oikeuksiin liittyvissä unionin aloitteissa.

54. katsoo, että kaikki strategian mukaiset ohjelmat ja välineet on annettava alue- ja paikallishallinnon käyttöön.

55. on tyytyväinen siihen, että esimerkiksi Daphne-ohjelman kaltaiset unionin rahoitus- ja tukivälineet vaikuttavat myönteisesti lapsen oikeuksien suojeluun. Komitea pahoittelee kuitenkin sitä, että resurssit ovat niukkoja eikä rahoitus- ja tukimahdollisuuksista anneta asianmukaisesti tietoa. Ohjelman tulokset on kytkettävä strategisesti lapsen oikeuksia koskevan EU-strategian täytäntöönpanoon ja niitä on hyödynnettävä tulevien toimintaperiaatteiden muotoilussa.

56. kiinnittää huomiota siihen, että paikallis- ja alueviranomaisille on jo kertynyt kaikkialla Euroopassa huomattavasti kokemusta EU-tuen käytöstä lapsen oikeuksien suojeluun yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Toimien tulokset on kytkettävä strategisesti lapsen oikeuksia koskevan EU-strategian täytäntöönpanoon, ne on julkistettava säännöllisesti, niistä on keskusteltava ja niitä on hyödynnettävä arvokkaana panoksena saatettaessa keskeisiä toimia ajan tasalle.

57. kehottaa komissiota tehostamaan viestintää ja tiedottamaan aiempaa paremmin paikallis- ja alueviranomaisten käytössä olevista

tuki- ja rahoitusjärjestelyistä. Komission on myös ennakoitava lapsen oikeuksiin liittyville aloitteille varattavat tukimahdollisuudet sekä siinä tapauksessa, että aloitteet on suunnattu yksinomaan lapsen oikeuksien edistämiseen, kuten Daphne III -ohjelma, että silloin, kun lapsen oikeudet on tunnistettavissa yhdeksi aloitteen painopisteeksi muiden ohella, kuten rajatylittävät yhteistyöohjelmat, kaupunkikehitystä koskevat ohjelmat (esimerkiksi URBACT II) jne. Kaikkia EU:n talousarviomäärärahoja ja eri politiikanlohkoihin varattuja määrärahoja olisi selkiytettävä ja tiedotettava niistä nykyistä tehokkaammin, jotta vältytään päällekkäisyyksiltä ja toteutettavista toimista saadaan entistä parempia tuloksia.

Bryssel 10. kesäkuuta 2010

*Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO*

III

(Valmistavat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

9. JA 10. KESÄKUUTA 2010 PIDETTY 85. TÄYSISTUNTO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan kulttuuriperintötunnus”

(2010/C 267/11)

ALUEIDEN KOMITEA

- suhtautuu myönteisesti ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi siitä, että Euroopan unionissa luotaisiin Euroopan kulttuuriperintötunnus, joka eroaa Unescon maailmanperintöluettelosta ja Euroopan neuvoston Euroopan kulttuurireitit -ohjelmasta.
- katsoo, että Euroopan komission ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen. Komitea korostaa kuitenkin, että alue- ja paikallisviranomaisten toimivaltuuksia on tärkeää kunnioittaa, kun kohteiden hakemuksia karsitaan jäsenvaltiotasolla ja kun lopullinen valinta tehdään unionitasolla.
- katsoo, että järjestelmän ensimmäisen arvioinnin jälkeen tulee harkita mahdollisuutta avata aloite myös unionin ulkopuolisille Euroopan valtioille erityisesti laajentumis- ja naapuruuspolitiikkojen osana. Näin voitaisiin luoda perusta sellaisille Euroopan rakentamisen kannalta tärkeille arvoille, jotka eivät liity taloudellisiin tai geostrategisiin näkökohtiin.
- toteaa, että alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat laajasti kulttuuriperinnön hallinnointiin ja sen arvon kasvattamiseen, ja toivoo siksi voivansa osallistua lopulliseen valintaprosessiin nimeämällä yhden jäsenen eurooppalaiseen raatiin, samaan tapaan kuin Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeessa.
- ehdottaa jäsenvaltioiden välisen kilpailun edistämiseksi ja eurooppalaisen valintalautakunnan harvintavallan säilyttämiseksi, että kukin valtio voisi esittää korkeintaan kolmea kohdetta.

Esittelijä:	Mireille Lacombe (FR, PSE), Puy-de-Dômen lääninvaltuutettu
Viiteasiakirja:	Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan kulttuuriperintö-tunnusta koskevasta Euroopan unionin toimesta
	KOM(2010) 76 lopullinen

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Periaatteet ja yleishuomiot

1. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi siitä, että Euroopan unionissa luotaisiin Euroopan kulttuuriperintötunnus, joka eroaa Unescon maailmanperintöluettelosta ja Euroopan neuvoston Euroopan kulttuurirei-tit -ohjelmasta.

2. katsoo, että Euroopan komission ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen. Komitea korostaa kuitenkin, että alue- ja paikallisviranomaisien toimivaltuuksia on tärkeää kunnioittaa, kun kohteiden hakemuksia karsitaan jäsenvaltiotasolla ja kun lopullinen valinta tehdään unionitasolla. Aloitteen onnistuminen riip-puu siitä, otetaanko Euroopan alue- ja paikallisviranomaiset mukaan kohteiden valintaan sekä toimien toteutukseen, valvon-taan ja arviointiin.

3. painottaa, että tunnuksen tarkoituksena on korostaa jäsen-valtioiden yhteistä kulttuuriperintöä pitäen arvossa niiden kansal-lista ja alueellista monimuotoisuutta, tunnustaa alueiden kulttuurinen moninaisuus Euroopan tuomiseksi lähemmäs kan-salaisiaan ja parantaa alue- ja paikallistason kohteiden ja tietotai-don arvostusta, jotta tunne Euroopan unioniin kuulumisesta vahvistuisi.

4. korostaa kyseisen aloitteen olevan merkittävä sekä paikalli-sen ja alueellisen identiteetin vahvistamisen että Euroopan yhden-tymisen edistämisen kannalta.

5. pahoittelee sitä, että aloite koskee vain unionin jäsenvaltioita, vaikka tunnuksen taustalla oleva hallitusten aloite sisälsi myös Sveitsin ja vaikka Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeeseen saattoivat osallistua myös ehdokasvaltiot. Euroopan yhdentymis-prosessi ei pysähdy Euroopan unionin rajoille, vaan koskee myös unionin ulkopuolisia Euroopan valtioita.

6. muistuttaa, että tunnuksen saavien kohteiden tulee liittyä Euroopan rakentamisen historiaan Euroopan unionin perusoike-uskirjassa määriteltyjä arvoja kunnioittaen.

7. on tyytyväinen siihen, että tunnus voi vahvistaa Euroopan alueiden ja kaupunkien vetovoimaa ja edistää siten kasvua ja työ-lisyyttä alue- ja paikallistasolla.

8. korostaa, että hyviä käytänteitä on levitettävä verkottamalla tunnuksen saaneet kohteet, ja toivoo Euroopan unionilta henki-löstövoimavaroja ja rahoitusta alue- ja paikallistason kiinnostuk-sen herättämiseksi.

9. toteaa tunnuksen sopivan erityisen hyvin rajatylittäviin koh-teisiin, jotka symbolisoivat Euroopan muistiperintöä. Tällaisten kohteiden hallinnointi voitaisiin yhdistää olemassa olevien raken-teiden, kuten eurooppalaisten alueellisen yhteistyön yhtymien (EAYY) työohjelmiin.

Merkitys alue- ja paikallistason kannalta

10. toteaa, että suurimmassa osassa jäsenvaltioista alue- ja pai-kallisviranomaiset vastaavat niistä kohteista, joille tunnus voitai-siin mahdollisesti myöntää.

11. pahoittelee hallinnon monitasoisuutta ajatellen sitä, etteivät alue- ja paikallisviranomaiset osallistu valintaprosessiin aktiivisemmin.

12. katsoo, että alue- ja paikallisviranomaisien olisi hyödyllistä osallistua rajatylittävien kohteiden valintaan.

13. toteaa, että alue- ja paikallisviranomaiset vastaavat usein tunnuksen arvoisten kohteiden hallinnoinnista ja rahoituksesta, joten tunnuksen saamisesta ja kohteiden toiminnasta aiheutuvat lisäkulut koituvat myös niiden maksettavaksi.

14. muistuttaa, että eurooppalainen identiteetti perustuu yleis-maailmallisiin arvoihin, joita ovat loukkaamattomat ihmisoikeu-det, vapaus, demokratia, tasa-arvo ja oikeusvaltio-periaate. Identiteetin rakentamisen on perustuttava Euroopan unionin muodostavien tahojen moninaisuuteen, ja eurooppalaisen tun-nuksen tulisi tehdä tästä moninaisuudesta näkyvämpää ja konk-reettisempää kaikille kansalaisille.

Tekstin parantaminen

15. katsoo, että järjestelmän ensimmäisen arvioinnin jälkeen tulee harkita mahdollisuutta avata aloite myös unionin ulkopuo-lisille Euroopan valtioille erityisesti laajentumis- ja naapuruuspo-litiikkojen osana. Näin voitaisiin luoda perusta sellaisille Euroopan rakentamisen kannalta tärkeille arvoille, jotka eivät liity taloudel-lisiin tai geostategisiin näkökohtiin.

16. toteaa, että alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat laajasti kulttuuriperinnön hallinnointiin ja sen arvon kasvattamiseen, ja toivoo siksi voivansa osallistua lopulliseen valintaprosessiin nimeämällä yhden jäsenen eurooppalaiseen raatiin, samaan tapaan kuin Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeessa.

17. suosittelee luokittelemaan uuteen tunnukseseen liittyvät monumentaaliset, arkeologiset, rajatylittävät ja aineettomat kohdeet, sillä tunnus voidaan myöntää hyvin erityyppisille kohteille.

18. toivoo Euroopan komission kertovan jo tästä lähtien komitealle tunnuksen myöntämiseen ja kohteiden seurantaan liittyvän prosessin etenemisestä ja erityisesti valintamenettelyjen suuntaviivoista. Komitea toivoo lisäksi, että se pidetään ajan tasalla Euroopan kulttuuriperintötunnusta koskevan toimen ulkopuolisesta ja puolueettomasta arvioinnista, jonka toteuttamisesta komissio vastaa.

19. ehdottaa jäsenvaltioiden välisen kilpailun edistämiseksi ja eurooppalaisen valintalautakunnan harkintavallan säilyttämiseksi, että kukin valtio voisi esittää korkeintaan kolmea kohdetta.

20. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen muodostaa eurooppalainen raati puolueettomista, säännöllisesti vaihtuvista asiantuntijoista, jotka EU:n toimielimet nimittäisivät ja jotka osallistuisivat kriteerien määrittelyyn ja kohteiden ja voittajien lopulliseen valintaan.

21. korostaa, että kestävän kehityksen periaatteet tulee huomioida kulttuurikohteiden suojelussa ja hallinnoinnissa sekä pyrittäessä houkuttelemaan yleisöä sellaisiin kohteisiin, joihin kaikkien kansalaisten tulee voida päästä.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

4 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Toimi on avoin Euroopan unionin jäsenvaltioille. Osallistuminen on vapaaehtoista.	Toimi on avoin Euroopan unionin jäsenvaltioille. Osallistuminen on vapaaehtoista. <u>Mahdollisuutta laajentaa aloite myös unionin ulkopuolisiin Euroopan valtioihin tarkastellaan Euroopan kulttuuriperintötunnuksen ensimmäisen arvioinnin yhteydessä.</u>

Perustelu

Osallistumismahdollisuuden ulottaminen unionin ulkopuolisiin maihin – sekä ehdokasmaihin ja mahdollisiin ehdokasmaihin että EU:n naapurimaihin – vahvistaisi kulttuuritoiminnan yleistavoitteita laajemmalla tasolla ja erityisesti kulttuuriperinnön säilyttämistä Euroopassa.

Muutosehdotus 2

5 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komission ja jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että Euroopan kulttuuriperintötunnus ja muut kulttuuriperintöalan aloitteet, kuten Unescon maailmanperintöluettelo ja Euroopan neuvoston Euroopan kulttuurireitit -ohjelma, täydentävät toisiaan.	Komission ja jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että Euroopan kulttuuriperintötunnus ja muut kulttuuriperintöalan aloitteet, kuten Unescon maailmanperintöluettelo ja Euroopan neuvoston Euroopan kulttuurireitit -ohjelma, täydentävät toisiaan. Näin ollen ne rohkaisevat ilmoittamaan <u>mukaan kohteita, jotka eivät ole mukana jo muissa kulttuurialoiteissa, kuten erityisesti Unescon luettelossa.</u>

Perustelu

Komission ja jäsenvaltioiden tulisi hillitä päällekkäisyyksiä, jotka heikentävät aloitteen lisäarvoa.

Muutosehdotus 3

7 artiklan (1) alakohdan ensimmäinen virke

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tunnusta hakevilla kohteilla on oltava symbolista eurooppalaista arvoa ja tärkeä asema Euroopan unionin historiassa ja rakentamisessa.	Tunnusta hakevilla kohteilla on oltava symbolista eurooppalaista arvoa ja tärkeä asema Euroopan unionin historiassa tai rakentamisessa

Perustelu

Tämä muutosehdotus on samanhenkinen kuin edellinen muutosehdotus, ja sillä siirretään tekstin painopistettä Euroopan unionista kohti Euroopan rakentamisen arvoja.

Muutosehdotus 4

8 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Eurooppalaisessa raadissa on 12 jäsentä. Euroopan parlamentti nimittää heistä neljä, neuvosto neljä ja komissio neljä. Raati valitsee puheenjohtajansa.	Eurooppalaisessa raadissa on 123 jäsentä. Euroopan parlamentti nimittää heistä neljä, neuvosto neljä, ja komissio neljä ja alueiden komitea yhden. Raati valitsee puheenjohtajansa.

Perustelu

Raadin kokoonpanon tulisi Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeen raadin tapaan heijastaa sitä, että perussopimuksissa tunnustetaan alue- ja paikallisuuslittavuus kulttuuripolitiikassa yleensä sekä kulttuuriperinnön säilyttämisessä. AK:n sisällyttämisestä raatiin olisi sekin etu, että raadin jäsenmäärästä tulisi pariton.

Muutosehdotus 5

8 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Eurooppalaisen raadin jäsenet nimitetään kolmeksi vuodeksi. Tästä poiketen tämän päätöksen ensimmäisenä voimassaolovuonna komissio nimittää neljä asiantuntijaa yhdeksi vuodeksi, Euroopan parlamentti neljä asiantuntijaa kahdeksi vuodeksi ja neuvosto neljä asiantuntijaa kolmeksi vuodeksi.	Eurooppalaisen raadin jäsenet nimitetään kolmeksi vuodeksi. Tästä poiketen tämän päätöksen ensimmäisenä voimassaolovuonna komissio nimittää neljä asiantuntijaa yhdeksi vuodeksi, Euroopan parlamentti neljä asiantuntijaa ja alueiden komitea yhden asiantuntijan kahdeksi vuodeksi ja neuvosto neljä asiantuntijaa kolmeksi vuodeksi.

Perustelu

Muutos on seurausta muutosehdotuksesta 4.

Muutosehdotus 6

10 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kukin jäsenvaltio saa valita enintään kaksi kohdetta vuodessa liitteenä olevan aikataulun mukaisesti. Valintaa ei tehdä seurantamenettelylle varattuina vuosina.	Kukin jäsenvaltio saa valita korkeintaan kolme kohdetta vuodessa liitteenä olevan aikataulun mukaisesti. Valintaa ei tehdä seurantamenettelylle varattuina vuosina.

Perustelu

Niiden kohteiden määrän lisääminen, joita kullakin jäsenvaltiolla on mahdollisuus valita, on täysin sen ”kilpailuhengen” mukaista, jota komissio pyrkii luomaan kohteiden välille unionitasolla. Ehdotettu valintamenetely sen sijaan on ristiriidassa kyseisen pyrkimyksen kanssa.

Muutosehdotus 7

11 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Eurooppalainen raati arvioi esivalittujen kohteiden hakemukset ja valitsee enintään yhden kohteen kustakin jäsenvaltiosta. Tarvittaessa voidaan pyytää lisätietoja ja järjestää vierailuja kohteisiin.	Eurooppalainen raati arvioi esivalittujen kohteiden hakemukset ja valitsee enintään yhden kohteen kaksikohdetta kustakin jäsenvaltiosta. Tarvittaessa voidaan pyytää lisätietoja ja järjestää vierailuja kohteisiin.

Perustelu

Muutos on seurausta muutosehdotuksesta 6.

Muutosehdotus 8

13 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissio nimittää valintamenettelyä seuraavana vuonna eurooppalaisen raadin suositusten perusteella virallisesti kohteet, joille myönnetään Euroopan kulttuuriperintötunnus. Komissio ilmoittaa asiasta Euroopan parlamentille ja neuvostolle.	Komissio nimittää valintamenettelyä seuraavana vuonna eurooppalaisen raadin suositusten perusteella virallisesti kohteet, joille myönnetään Euroopan kulttuuriperintötunnus. Komissio ilmoittaa asiasta Euroopan parlamentille, ja neuvostolle ja alueiden komitealle.

Perustelu

Velvoite informoida AK:ta tuottaa selkeää lisäarvoa sekä tunnuksen tunnetuksi tekemisen että unionin alue- ja paikallisyhteisöjen kannalta.

Muutosehdotus 9

17 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissio esittää arviointia koskevan raportin Euroopan parlamentille ja neuvostolle kuuden kuukauden kuluessa arvioinnin saamisesta päätökseen.	Komissio esittää arviointia koskevan raportin Euroopan parlamentille, ja neuvostolle ja alueiden komitealle kuuden kuukauden kuluessa arvioinnin saamisesta päätökseen.

Perustelu

Sama perustelu kuin edellisen muutosehdotuksen yhteydessä.

Bryssel 9. kesäkuuta 2010

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kansalaisaloite”

(2010/C 267/12)

ALUEIDEN KOMITEA

- korostaa, että kyseisen asetuksen hyväksymisen myötä voidaan toteuttaa kansalaisten oikeus osallistua suoraan unionin demokraattiseen elämään ja että kyseessä on virstanpylväs unionin demokraattisten periaatteiden vakiinnuttamiseksi.
- painottaa, että kansalaisaloite on alue- ja paikallisviranomaisten kannalta mielenkiintoinen väline, sillä ne voisivat kansalaisläheisyytensä vuoksi itse toteuttaa ja/tai edistää aloitteita.
- korostaa sitä keskeistä roolia, joka voi olla alueiden komitealla hajautetun viestinnän yhteydessä kehitettyjen välineiden ansiosta sekä alue- että paikallisviranomaisilla, sillä ne kykenevät levittämään tietoa kansalaisille suoraan ja kattavasti.
- kannattaa pitkälti komission ehdotusta mutta katsoo, että eräitä kohtia voitaisiin kuitenkin parantaa.
- pitää asianmukaisempana, että kynnysarvona on neljännes jäsenvaltioista, mikä on yhdenmukaista perussopimusten muiden määräysten, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 76 artiklan, kanssa.
- kehottaa lisäksi toimielimiä harkitsemaan mahdollisuutta tarjota käännösapua hyväksyttäväksi todetun aloitteen pääkohtien kääntämiseksi kaikille Euroopan unionin virallisille kielille, jotta kaikilla unionin kansalaisilla on mahdollisuus tutustua aloitteeseen.
- esittää, että ehdotetun kansalaisaloitteen hyväksyttävyys tulisi tarkistaa komissiossa jo rekisteröinnin yhteydessä. Näin voitaisiin välttää se, että järjestäjille aiheutuu huomattavia kustannuksia kansalaisaloitteesta, jota ei sitten osoittaudukaan hyväksyttäväksi.

Esittelijä:	Sonia Masini (IT, PSE), Reggio Emilian maakunnanvaltuuston puheenjohtaja
Viiteasiakirja:	Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset kansalaisaloitteesta KOM(2010) 119 lopullinen

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

1. muistuttaa, että Lissabonin sopimuksella muutetun, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 11 artiklan 4 kohdassa määrätään seuraavaa: "Vähintään miljoona unionin kansalaista merkittävästä määrästä jäsenvaltioita voi tehdä aloitteen, jossa Euroopan komissiota kehoitetaan toimivaltuuksiensa rajoissa tekemään asianmukainen ehdotus asioista, joissa näiden kansalaisten mielestä tarvitaan unionin säädöstä perussopimusten soveltamiseksi."

2. muistuttaa lisäksi, että Lissabonin sopimuksella muutetun, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 24 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkennetaan, että Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat tavallista lainsäätämismenettelyä noudattaen asetuksilla säännökset "Euroopan kansalaisten aloiteoikeuden" edellyttämistä menettelyistä ja konkreettisesta muodosta.

3. panee merkille, että komissio on toteuttanut 11. marraskuuta 2009 eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta antamansa vihreän kirjan ⁽¹⁾ myötä laajan julkisen kuulemismenettelyn, jolla pyrittiin keräämään kaikkien asianosaisten kannanotot keskeisistä kansalaisaloitetta käsittelevässä asetuksessa tarkasteltavista aiheista, ja tuo esiin alue- ja paikallisviranomaisien keskusteluun antaman merkittävän panoksen.

4. on tyytyväinen, että komissio on esittänyt ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kansalaisaloitteesta ⁽²⁾.

5. korostaa, että kyseisen asetuksen hyväksymisen myötä voidaan toteuttaa kansalaisten oikeus osallistua suoraan unionin demokraattiseen elämään ja että kyseessä on virstanpylväs unionin demokraattisten periaatteiden vakiinnuttamiseksi.

6. toivoo, että parlamentti ja neuvosto hyväksyvät pikaisesti asetuksen kansalaisaloitteesta, jotta säädöstä voidaan vuonna 2009 annetun vihreän kirjan mukaisesti soveltaa vuoden 2011 alusta.

7. muistuttaa jo korostaneensa, että Lissabonin sopimuksen mukaisesti oikeus kehottaa esittämään lainsäädäntöehdotuksia on merkittävä kansalaisten oikeuksien vahvistamiseksi ⁽³⁾.

8. vahvistaa, että komitean institutionaalisen roolin vakiinnuttaminen edellyttää alue- ja paikallisviranomaisia koskevien Lissabonin sopimuksen määräysten, kuten kansalaisten aloiteoikeuden, ensisijaista toteuttamista ⁽⁴⁾.

9. painottaa, että kansalaisaloite on alue- ja paikallisviranomaisten kannalta mielenkiintoinen väline, sillä ne voisivat kansalaisläheisyytensä vuoksi itse toteuttaa ja/tai edistää aloitteita.

10. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että kansalaisille on tarjottava helppokäyttöinen väline ja että menettelyjen on oltava yksinkertaisia ja ne on voitava toteuttaa välittömästi. Kansalaisille on annettava selkeät ja yksiselitteiset ohjeet aloitteen toteuttamiseksi, ja samalla on estettävä järjestelmän mahdolliset väärinkäytökset.

11. katsoo, että toimielinten on viestinnässään edistettävä laajaa kansalaisten aloitteita, joiden avulla unionin kansalaisille annetaan mahdollisimman paljon tietoa uudesta oikeudestaan sekä otetaan kansalaiset suoraan mukaan poliittiseen keskusteluun yleisesti kiinnostavista eurooppalaisista kysymyksistä, jotka ovat käynnissä olevien aloitteiden aiheita.

12. korostaa sitä keskeistä roolia, joka voi tässä yhteydessä olla alueiden komitealla hajautetun viestinnän yhteydessä kehitettyjen välineiden ansiosta sekä alue- että paikallisviranomaisilla, sillä ne kykenevät levittämään tietoa kansalaisille suoraan ja kattavasti.

13. tarjoaa apuaan toimielinten välistä yhteistä tiedotuspistettä perustettaessa ja katsoo, että komitean tulisi olla kiinteästi mukana sen toiminnassa.

⁽¹⁾ KOM(2009) 622 lopullinen.

⁽²⁾ KOM(2010) 119 lopullinen.

⁽³⁾ Alueiden komitean oma-aloitteinen lausunto aiheesta "Kansalaisten oikeudet: perusoikeuksien ja Euroopan unionin kansalaisuuteen perustuvien oikeuksien edistäminen", 9.10.2008, kohta 58.

⁽⁴⁾ R/CdR 79/2010, liite I.

14. korostaa, että sen tulee EU:n toimielinten ja alue- ja paikallisviranomaisten kumppanina saada täysin avoimesti tietoa ja tarvittaessa tulla myös kuulluksi samanaikaisesti Euroopan parlamentin kanssa Euroopan komission tekemistä päätöksistä, jotka koskevat kansalaisaloitteiden hyväksyttävyyttä tai niihin liittyviä jatkotoimia, sekä kaikista muutoksista, joita ehdotetaan kyseistä välinettä koskeviin ehtoihin ja sääntöihin.

15. toistaa olevansa halukas tarkastelemaan, olisiko niitä kansalaisaloitteita, jotka ovat AK:n ja siinä edustettuina olevien alue- ja paikallisviranomaisten kannalta kaikkein olennaisimpia, mahdollista tukea esimerkiksi

- järjestämällä vireillä olevista tai onnistuneista kansalaisaloitteista kuulemismenettelyjä EU:n toimielimille, alue- ja paikallisviranomaisille ja näiden järjestöille sekä kansalaisyhteiskunnan edustajille
- laatimalla lausuntoja onnistuneista kansalaisaloitteista, jotka ovat erityisen tärkeitä AK:lle ja alue- ja paikallisviranomaisille komitean poliittisten painopisteiden kannalta, tai komission päätöksistä, jotka koskevat tällaisten aloitteiden tuloksia.

16. muistuttaa, että asetuksen ja sen täytäntöönpanon yhteydessä on etenkin varmistettava yhtäläisten mahdollisuuksien, avoimuuden, hyvän hallintotavan sekä oikeussuojan periaatteiden soveltaminen.

17. kannattaa pitkälti komission ehdotusta mutta katsoo, että eräitä kohtia voitaisiin kuitenkin parantaa.

18. korostaa eurooppalaisen kansalaisaloitteen merkitystä väheksymättä, että on tärkeää edistää alue- ja paikallistasolla kaikkia niitä aloitteita, jotka mahdollistavat avoimuuden sekä kansalaisten yhteistyön ja osallistumisen julkisiin politiikkoihin osallistavan demokratian periaatteen mukaisesti.

Jäsenvaltioiden vähimmäismäärä

19. muistuttaa, että perussopimusten mukaan aloitteen on oltava peräisin ”merkittävästä määrästä jäsenvaltioita” (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 11 artiklan 4 kohta) ja että kyseinen määräys perustuu tarpeeseen varmistaa, että aloite on yhteisten eurooppalaisten etujen mukainen.

20. katsoo, että koska tarkoituksena on edistää kansalaisten oikeutta osallistua suoraan unionin demokraattiseen elämään, vaadittu jäsenvaltioiden vähimmäismäärä eli kolmannes jäsenvaltioista on liian korkea.

21. pitää asianmukaisempana, että kynnysarvo on neljännes jäsenvaltioista, mikä on yhdenmukaista perussopimusten muiden määräysten, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 76 artiklan, kanssa.

Allekirjoittajien vähimmäisikä

22. kannattaa määräystä aloitteen allekirjoittajien vähimmäisiästä, sillä se vastaa vähimmäisikää, joka oikeuttaa kansalaiset äänestämään Euroopan parlamentin vaaleissa.

Ehdotettujen kansalaisaloitteiden rekisteröinti ja tuenilmausten keruu

23. kannattaa määräystä ehdotettujen aloitteiden rekisteröinnistä tätä varten perustettavaan sähköiseen rekisteriin.

24. on samaa mieltä Euroopan parlamentin kanssa siitä, ettei kansalaisaloitteen hyväksyttävyyttä koskevissa päätöksissä tulisi ottaa huomioon poliittisiin tarkoituksiin liittyviä näkökohtia ⁽⁵⁾.

25. katsoo, että komission olisi torjuttava rekisteröinti vain tapauksissa, joissa ehdotus vaikuttaa ”selvästi loukkaavalta” tai ”selvästi unionin arvojen vastaiselta”. Käsitteen ”asiaton” käyttö ehdotetussa asetuksessa saattaa vaikuttaa asiaan kuulumattomalta.

26. suhtautuu myönteisesti siihen, että on määrä laatia tuenilmausten keruuseen ja tarkastamiseen liittyviä yhteisiä menettelyvaatimuksia.

27. on tyytyväinen siihen, että tuenilmauksia on tarkoitus kerätä tähän tarkoitukseen käytettävällä sähköisellä keruujärjestelmällä.

Avoimuusperiaate ja hallinnollinen yhteistyö

28. on komission kanssa samaa mieltä siitä, että aloitteen järjestäjien käytettävissä olevien rahoitus- ja tukilähteiden avoimuus on varmistettava.

29. korostaa, että kaikkien kansalaisten ja organisaatioiden on voitava esittää aloitteita, eikä tätä mahdollisuutta tule varata käytännössä vain suurimmille organisaatioille.

30. toivoo näin ollen, että aloitteiden järjestämisestä kiinnostuneiden saataville tuotaisiin järjestelyjä konkreettista ja teknistä tukea varten.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. toukokuuta 2009, jossa komissiota kehoitetaan tekemään ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kansalaisaloitetta koskevien määräysten täytäntöönpanosta (A6-0043/2009), perusteluosan Y-kappale.

31. katsoo etenkin, että olisi järkevää perustaa kansalaisten lainsäädäntöaloitteita varten tiedotuspiste ja että komitean tulisi olla kiinteästi mukana sen toiminnassa.

32. kehottaa lisäksi toimielimiä harkitsemaan mahdollisuutta tarjota käännösapua hyväksyttäväksi todetun aloitteen pääkoh- tien kääntämiseksi kaikille Euroopan unionin virallisille kielille, jotta kaikilla unionin kansalaisilla on mahdollisuus tutustua aloitteeseen.

Ehdotetun aloitteen hyväksyttävyys

33. esittää, että ehdotetun kansalaisaloitteen hyväksyttävyys tulisi tarkistaa komissiossa jo rekisteröinnin yhteydessä. Näin voitaisiin välttää se, että järjestäjille aiheutuu huomattavia kustan- nuksia kansalaisaloitteesta, jota ei sitten osoittautukaan hyväksyttäväksi.

34. korostaa tarvetta määritellä hyväksyttävyysehdot yleisesti sekä selkeästi ja avoimesti ja sitä, että ne on julkaistava, jotta rajoi- tetaan sellaisten ehdotusten esittämistä, joita ei voida hyväksyä.

35. kannattaa ehtoja, joiden mukaan ehdotuksen on a) käsitel- tävä aihetta, josta voidaan antaa unionin säädös perussopimusten täytäntöön panemiseksi ja b) käsiteltävä aihetta, joka kuuluu komission toimivallan piiriin ehdotusten tekemiseksi.

36. korostaa lisäksi, että kun unioni antaa säädöksiä aloilla, jotka eivät kuulu sen yksinomaiseen toimivaltaan, säädösten on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti oltava toissijaisuusperiaatteen mukaisia.

37. muistuttaa lisäksi, että kaikissa unionin säädöksissä on otet- tava huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, Euroopan ihmisoikeusyleissopimuksessa ja unionin yleisperiaatteissa maini- tut perusoikeudet ja -vapaudet.

38. katsoo näin ollen, että olisi asianmukaista mainita nimen- omaisesti hyväksyttävyyden kaksi lisäehto eli että ehdotuksessa on otettava huomioon c) Euroopan unionin peruskirjassa maini- tut perusoikeudet ja -vapaudet ja d) toissijaisuusperiaate.

39. muistuttaa komitean saamista kokemuksista toissijaisuus- periaatteen noudattamisen arvioinnissa ja tarjoutuu tekemään komission kanssa yhteistyötä tutkittaessa, ovatko ehdotukset tois- sijaisuusperiaatteen mukaisia.

40. korostaa, että päätös aloitteen järjestäjän hyväksyttävyy- destä on annettava tiedoksi ja julkaistava Euroopan unionin viral- lisessa lehdessä.

41. korostaa, että päätös ehdotetun aloitteen hyväksyttävyy- destä voidaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 263 ja 265 artiklan nojalla saattaa Euroopan unionin tuomiois- tuimen käsiteltäväksi, ja toivoo, että asetuksessa mainittaisiin kyseinen oikeus tuomioistuinkäsittelyyn.

42. kannattaa komission ajatusta, jonka mukaan hyväksyttä- viksi todettujen aloitteiden tuenilmaisujen tarkistamiseen ja vah- vistamiseen liittyvä hallinto- ja rahoitustaakka on rajoitettava minimiin, ja muistuttaa tässä yhteydessä, että monissa jäsenvalti- oissa alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat kyseiseen menettelyyn.

Aloitteiden tutkinta komissiossa

43. kannattaa ehdotusta, jonka mukaan komission on tutkittava sille virallisesti asetuksen mukaisesti esitetty aloite ja annettava neljän kuukauden kuluessa tiedonanto, jossa esitetään komission päätelmät aloitteesta, toimet, joihin komissio aikoo ryhtyä, sekä perustelut näille toimille.

44. korostaa tässä yhteydessä, että jollei komissio ole esittänyt kantaansa asetetussa määräajassa, on Euroopan unionin toimin- nasta tehdyn sopimuksen 265 artiklan nojalla mahdollista ryhtyä oikeustoimiin Euroopan unionin tuomioistuimessa. Komitea toi- voo, että asetuksessa mainitaan nimenomaan kyseinen oikeus tuomioistuinkäsittelyyn.

45. painottaa, että komission on otettava vakavasti huomioon jokainen aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään miljoona kansalaista.

46. katsoo, että komission antama tiedonanto aloitteesta tulisi paitsi antaa tiedoksi järjestäjille, Euroopan parlamentille ja neu- vostolle, myös julkaista Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ja siitä tulisi ilmoittaa alueiden komitealle, Euroopan talous- ja sosi- aalikomitealla sekä jäsenvaltioiden parlamentteille.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

4 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröinti 1. Ennen kuin järjestäjä aloittaa kyseistä ehdotettua kansalaisaloitetta koskevien tuenilmausten keruun allekirjoittajilta, sen on rekisteröitävä kansalaisaloite komissioon ja ilmoitettava liitteessä II mainitut tiedot, erityisesti ehdotetun aloitteen aihetta ja tavoitteita sekä rahoituslähteitä ja tukea koskevat tiedot. Tiedot on annettava jollakin unionin virallisista kielistä komission tätä tarkoitusta varten tarjoamaan sähköiseen rekisteriin, jäljempänä ”rekisteri”. 2. Lukuun ottamatta 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja tapauksia komissio rekisteröi viipymättä ehdotetun aloitteen ja antaa sille yksilöllisen rekisteröintinumeron sekä lähettää vahvistuksen järjestäjälle. 3. Sellaisia ehdotettuja kansalaisaloitteita ei rekisteröidä, jotka voidaan kohtuudella katsoa asiattomiksi siksi, että ne ovat loukkaavia tai eivät ole vakavasti otettavia. 4. Komissio hylkää sellaisten ehdotettujen kansalaisaloitteiden rekisteröinnin, jotka ovat selvästi unionin arvojen vastaisia. 5. Ehdotettu kansalaisaloite, joka on rekisteröity, julkaistaan rekisterissä.	Ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröinti ja päätös aloitteen hyväksyttävyydestä 1. Ennen kuin järjestäjä aloittaa kyseistä ehdotettua kansalaisaloitetta koskevien tuenilmausten keruun allekirjoittajilta, sen on rekisteröitävä kansalaisaloite komissioon ja ilmoitettava liitteessä II mainitut tiedot, erityisesti ehdotetun aloitteen aihetta ja tavoitteita sekä rahoituslähteitä ja tukea koskevat tiedot. Tiedot on annettava jollakin unionin virallisista kielistä komission tätä tarkoitusta varten tarjoamaan sähköiseen rekisteriin, jäljempänä ”rekisteri”. 2. Lukuun ottamatta 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja tapauksia komissio rekisteröi viipymättä ehdotetun aloitteen ja antaa sille yksilöllisen rekisteröintinumeron sekä lähettää vahvistuksen järjestäjälle. 2. Vastaanotettuaan 1 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusten komissio antaa kahden kuukauden kuluessa päätöksen hyväksyttävyydestä. Ehdotettu kansalaisaloite katsotaan hyväksyttäväksi, jos se täyttää seuraavat edellytykset: a. <u>se koskee asiaa, jossa voidaan hyväksyä unionin säädös perussopimusten soveltamiseksi;</u> b. <u>se koskee asiaa, josta komissiolla on toimivaltuudet tehdä ehdotus.</u> c. <u>se vastaa Euroopan unionin perusoikeuskirjassa mainittuja Euroopan unionin perusarvoja ja perusperiaatteita sekä EU:n perusoikeuksia.</u> d. <u>se on toissijaisuusperiaatteen mukainen.</u> 3. Sellaiset ehdotettuja kansalaisaloitteita eivät ole hyväksyttäviä rekisteröidä, jotka voidaan kohtuudella katsoa asiattomiksi siksi, että ne ovat selvästi loukkaavia tai eivät ole vakavasti otettavia <u>taikka ovat unionin arvojen vastaisia.</u> 4. Komissio hylkää sellaisten ehdotettujen kansalaisaloitteiden rekisteröinnin, jotka ovat selvästi unionin arvojen vastaisia. 4. <u>Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua päätöksestä annetaan tieto ehdotetun kansalaisaloitteen järjestäjälle, ja se julkaistaan.</u> 5. Ehdotettu kansalaisaloite, joka on rekisteröity <u>todettu hyväksyttäväksi</u>, julkaistaan rekisterissä. 6. <u>Hyväksyttäväksi todetun kansalaisaloitteen pääkohdat käännetään Euroopan komission käännösyksiköissä kaikille EU:n virallisille kielille.</u>

Perustelu

Hyväksyttävyyden voidaan aivan yhtä hyvin tarkistaa jo siinä yhteydessä, kun aloite rekisteröidään asetuksen 4 artiklan mukaisesti. Vaikuttaa järjenvastaiselta, että aloite rekisteröidään ja sitten, kun sen tueksi on esitetty 300 000 allekirjoitusta vähintään kolmesta jäsenvaltiosta, todetaan, ettei se ole hyväksyttävä esimerkiksi siksi, ettei EU:lla ole lainsäädäntävaltaa kyseisellä politiikanalalla. Tämän vuoksi tällä muutosehdotuksessa yhdistetään ehdotetun asetuksen 4 ja 8 artikla.

Muutosehdotus 2

7 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Allekirjoittajien vähimmäismäärä jäsenvaltiota kohden 1. Kansalaisaloitteen allekirjoittajien on tultava ainakin yhdestä kolmasosasta jäsenvaltioita.	Allekirjoittajien vähimmäismäärä jäsenvaltiota kohden 1. Kansalaisaloitteen allekirjoittajien on tultava ainakin yhdestä kolmasosasta neljäsosasta jäsenvaltioita.

Perustelu

Eurooppalaisen kansalaisten aloiteoikeuden tulisi olla kaikkien kansalaisten ulottuvilla oleva väline, ja näin ollen jäsenvaltioiden vähimmäismäärää ei tulisi asettaa liian korkeaksi. Neljäsosa jäsenvaltioista (eli seitsemän nykyisistä 27 jäsenvaltiosta) on määrä, joka vastaa Euroopan parlamentin ehdotusta.

Muutosehdotus 3

7 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Yhdessä kolmasosassa jäsenvaltioita allekirjoittajien joukossa on oltava ainakin liitteessä I vahvistettu vähimmäismäärä kansalaisia.	Yhdessä kolmasneljäsosassa jäsenvaltioita allekirjoittajien joukossa on oltava ainakin liitteessä I vahvistettu vähimmäismäärä kansalaisia.

Perustelu

Kansalaisaloitteen tulisi olla väline, joka on kansalaisten ulottuvissa, eikä vaadittava minimimäärä saisi sen vuoksi olla liian suuri. Vaatimus siitä, että allekirjoituksia kertyy yhdessä neljäsosassa jäsenvaltioita (eli seitsemässä EU:n nykyisistä 27 jäsenvaltiosta), noudattaa Euroopan parlamentin ehdotusta. Vastaavasti sama koskee 7 artiklan 2 kohtaa.

Muutosehdotus 4

8 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Päätös ehdotetun kansalaisaloitteen hyväksyttävyydestä 1. Kerättyään 300 000 tuenilmausta vähintään kolmesta jäsenvaltiosta tulevilta allekirjoittajilta 5 artiklan mukaisesti järjestäjän on toimitettava komissiolle pyyntö antaa päätös ehdotetun kansalaisaloitteen hyväksyttävyydestä. Järjestäjän on käytettävä tähän tarkoitukseen liitteessä V vahvistettua lomaketta. 2. Vastaanotettuaan 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön komissio antaa kahden kuukauden kuluessa päätöksen hyväksyttävyydestä. Ehdotettu kansalaisaloite katsotaan hyväksyttäväksi, jos se täyttää seuraavat edellytykset: a. se koskee asiaa, jossa voidaan hyväksyä unionin säädös perussopimusten soveltamiseksi; b. se koskee asiaa, josta komissiolla on toimivaltuudet tehdä ehdotus. 3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta päätöksestä annetaan tieto ehdotetun kansalaisaloitteen järjestäjälle, ja se julkaistaan.	Päätös ehdotetun kansalaisaloitteen hyväksyttävyydestä 1. Kerättyään 300 000 tuenilmausta vähintään kolmesta jäsenvaltiosta tulevilta allekirjoittajilta 5 artiklan mukaisesti järjestäjän on toimitettava komissiolle pyyntö antaa päätös ehdotetun kansalaisaloitteen hyväksyttävyydestä. Järjestäjän on käytettävä tähän tarkoitukseen liitteessä V vahvistettua lomaketta. 2. Vastaanotettuaan 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön komissio antaa kahden kuukauden kuluessa päätöksen hyväksyttävyydestä. Ehdotettu kansalaisaloite katsotaan hyväksyttäväksi, jos se täyttää seuraavat edellytykset: a. se koskee asiaa, jossa voidaan hyväksyä unionin säädös perussopimusten soveltamiseksi; b. se koskee asiaa, josta komissiolla on toimivaltuudet tehdä ehdotus. 3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta päätöksestä annetaan tieto ehdotetun kansalaisaloitteen järjestäjälle, ja se julkaistaan.

Perustelu

Muutos johtuu komitean suosittamaan muutosehdotukseen 1 ehdotetusta muutoksesta.

Muutosehdotus 5

9 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tuenilmausten tarkastamista ja vahvistamista jäsenvaltioissa koskevat säännökset 1. Järjestäjän kerättyä vaadittavat tuenilmaukset allekirjoittajilta 5 ja 7 artiklan mukaisesti ja jos komissio on päättänyt 8 artiklan mukaisesti, että ehdotettu kansalaisaloite on hyväksyttävä, järjestäjä toimittaa tuenilmaukset paperilla tai sähköisesti 14 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille tarkastamista ja vahvistamista varten. Järjestäjän on käytettävä tähän tarkoitukseen liitteessä VI vahvistettua lomaketta. Järjestäjän on toimitettava tuenilmaukset sille jäsenvaltiolle, joka on myöntänyt niissä mainitun henkilötodistuksen. 2. Toimivaltaisten viranomaisten on enintään kolmen kuukauden kuluessa tarkastettava tuenilmaukset ja toimitettava järjestäjälle todistus, joka on liitteessä VII vahvistetun mallin mukainen ja jossa vahvistetaan kyseisestä jäsenvaltiosta saatujen pätevien tuenilmausten määrä. 3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu todistus on annettava maksutta.	Tuenilmausten tarkastamista ja vahvistamista jäsenvaltioissa koskevat säännökset 1. Järjestäjän kerättyä vaadittavat tuenilmaukset allekirjoittajilta 5 ja 7 artiklan mukaisesti ja jos komissio on päättänyt 8 artiklan mukaisesti, että ehdotettu kansalaisaloite on hyväksyttävä, järjestäjä toimittaa tuenilmaukset paperilla tai sähköisesti 14 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille tarkastamista ja vahvistamista varten. Järjestäjän on käytettävä tähän tarkoitukseen liitteessä VI vahvistettua lomaketta <u>sekä liitettävä mukaan selvitys toteutuneista kuluista ja käytetyistä rahoituslähteistä.</u> Järjestäjän on toimitettava tuenilmaukset sille jäsenvaltiolle, joka on myöntänyt niissä mainitun henkilötodistuksen. 2. Toimivaltaisten viranomaisten on enintään kolmen kuukauden kuluessa tarkastettava tuenilmaukset ja toimitettava järjestäjälle todistus, joka on liitteessä VII vahvistetun mallin mukainen ja jossa vahvistetaan kyseisestä jäsenvaltiosta saatujen pätevien tuenilmausten määrä. 3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu todistus on annettava maksutta.

Perustelu

Ehdotetun asetuksen 4 artiklassa järjestäjä veloitetaan ilmoittamaan rahoituslähteet, joista aloitteesta johtuvat kulut maksetaan. Kuten esitettyssä muutosehdotuksessa on todettu, on mahdollista, että aloitteen käsitteilyhetkellä ei ole vielä tietoa kaikesta aloitteelle saatavasta taloudellisesta tuesta, joten käsittelyprosessin lopuksi on pyydyttävä selvitystä toteutuneista kuluista ja käytettyjen varojen lähteistä, jotta prosessi on tiedottamis- ja avoimuusperiaatteen mukainen. Tämän vaatimuksen noudattamisen helpottamiseksi asetukseen tulisi liittää asiaa koskeva yksinkertainen lomake.

Bryssel 10. kesäkuuta 2010

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO

TILAUSHINNAT 2010 (ilman ALV:a, sisältää normaalit lähetyskulut)

Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	1 100 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, paperipainos, vuosittainen CD-ROM	22 EU:n virallista kieltä	1 200 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L-sarja, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	770 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, kuukausittainen (kumulatiivinen) CD-ROM	22 EU:n virallista kieltä	400 euroa/vuosi
Virallisen lehden täydennysosa (S-sarja), tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat, CD-ROM, ilmestyy kahdesti viikossa	Monikielinen: 23 EU:n virallista kieltä	300 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, C-sarja – kilpailut	Kilpailua koskevilla kielillä	50 euroa/vuosi

Euroopan unionin virallisilla kielillä ilmestyvästä *Euroopan unionin virallisesta lehdestä* on tilattavissa 22 eri kieliversiota. Tilaus käsittää L-sarjan (Lainsäädäntö) ja C-sarjan (Tiedonannot ja ilmoitukset).

Jokainen kieliversio tilataan erikseen.

Virallisessa lehdessä L 156 18. kesäkuuta 2005 julkaistun neuvoston asetuksen (EY) N:o 920/2005 mukaan velvollisuus laatia kaikki säädökset iirin kielellä ja julkaista ne tällä kielellä ei väliaikaisesti sido Euroopan unionin toimielimiä, joten iirin kielellä julkaistavat viralliset lehdet ovat myynnissä erikseen.

Virallisen lehden täydennysosan (S-sarja – tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat) tilaukseen sisältyvät kaikki 23 virallista kieliversiota yhdellä monikielisellä CD-ROM-levyllä.

Euroopan unionin virallisen lehden tilaajat voivat pyynnöstä saada virallisen lehden liitteitä. Tilaajille ilmoitetaan liitteiden ilmestymisestä *Euroopan unionin viralliseen lehteen* sisältyvässä kohdassa "Huomautus lukijalle".

CD-ROM-levyt korvataan DVD-levyillä vuoden 2010 aikana.

Myynti ja tilaukset

Maksulliset julkaisut, kuten *Euroopan unionin virallinen lehti*, ovat tilattavissa jälleenmyyjiltämme. Luettelo jälleenmyyjistä löytyy seuraavasta internet-osoitteesta:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä* ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI